

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

DIRECȚIA GENERALĂ DEZVOLTARE RURALĂ
AUTORITATEA DE MANAGEMENT PENTRU PNDR

București,

Nr. 221821 din 03.11.2021

Se aprobă,

Director General

Elena-Daniela REBEGA

NOTĂ

privind propunerea de modificare a SDL nr. 1, simplă, anul 2021
a ASOCIAȚIEI "GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ VALEA ȘOMUZULUI", jud. Suceava

În conformitate cu prevederile *Manualului de Procedură pentru coordonarea, verificarea și monitorizarea implementării Strategiilor de Dezvoltare Locală*, evaluarea propunerii de modificare a SDL a fost realizată la nivelul CDRJ Suceava și la nivel central în cadrul SLIN.

Ca urmare a analizării documentației transmise de ASOCIAȚIA "GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ VALEA ȘOMUZULUI", jud. Suceava, înregistrată la CDRJ Suceava sub nr. 9047 din 15.10.2021, propunem spre aprobare următoarele:

1. La măsura M6/6A "Sprijin pentru înființarea, crearea și dezvoltarea de activități neagricole" crește alocarea financiară de la 390.108,00 euro la **403.956,35 euro** prin realocarea sumei de **13.848,35 euro**, după cum urmează:

- 1.431,81 euro de la măsura M1/1C "Formare profesională în domeniul agricol";
- 7.100,84 euro de la măsura M2/2A "Investiții în exploatații agricole și pomicole";
- 5.315,16 euro de la măsura M8/6B "Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii fizice rurale de bază în vederea creșterii calității vieții în teritoriul Valea Șomuzului"
- 0,54 euro de la măsura M10/6B "Investiții asociate cu protejarea mediului".

2. La măsura M1/1C "Formare profesională în domeniul agricol" se diminuează alocarea financiară de la 16.588,28 euro la **15.156,47 euro** prin realocarea sumei de 1.431,81 euro către măsura M6/6A.

ASOCIAȚIA "GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ VALEA ȘOMUZULUI"

Adresa: Comuna Rădășeni, jud. Suceava

E-mail: gal.valeasomuzului@gmail.com

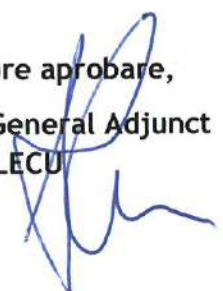
3. La măsura M2/2A "Investiții în exploatații agricole și pomicole" se diminuează alocarea financiară de la 153.582,00 euro la **146.481,16 euro** prin realocarea sumei de 7.100,84 euro către măsura M6/6A.
4. La măsura M8/6B "Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii fizice rurale de bază în vederea creșterii calității vieții în teritoriu Valea Șomuzului" se diminuează alocarea financiară de la 510.129,72 euro la **504.814,56 euro** prin realocarea sumei de 5.315,16 euro către măsura M6/6A.
5. La măsura M10/6B "Investiții asociate cu protejarea mediului" se diminuează alocarea financiară de la 60.530,04 euro la **60.529,50 euro** prin realocarea sumei de 0,54 euro către măsura M6/6A.
6. **Modificarea Cap. V - secțiunile Sume (aplicabile) și rata sprijinului și Indicatori de monitorizare suplimentari - Cheltuiala publică totală ; Capitolul X - Planul de finanțare al strategiei și Anexa 4 - Planul financiar din SDL**, în vederea corelării cu realocările susmenționate în ceea ce privește contribuția publică nerambursabilă/măsură, contribuția publică nerambursabilă/prioritate și valoarea % /prioritate și în concordanță cu prevederile din Hotărârea AGA nr. 21/13.10.2021 a Asociației GAL Valea Șomuzului.

Atragem atenția asupra obligației GAL de a respecta toate prevederile Ghidului Grupurilor de Acțiune Locală pentru implementarea Strategiilor de Dezvoltare Locală privind comunicarea și transparența, inclusiv prin publicarea pe pagina de internet a GAL atât strategiei inițiale cât și a tuturor variantelor actualizate ale acesteia. Fiecare modificare de strategie generează o nouă versiune a SDL (SDL în track changes + Nota privind propunerea de modificare a SDL - formularul F6).

De asemenea, trebuie să aveți în vedere inclusiunea în documentația de accesare a măsurilor din SDL care urmează a fi lansate, a termenului maxim de finalizare a proiectelor - 31.12.2025, iar pentru proiectele care se supun ajutorului de minimis, termenul maxim de contractare - 31.12.2023.

Vă rugăm să aveți în vedere ca implementarea SDL să se realizeze cu respectarea legislației naționale și europene, a condițiilor de eligibilitate, cu menținerea criteriilor de selecție care au fost punctate la evaluarea strategiei și îndeplinirea obiectivelor specifice ale SDL.

Propun spre aprobare,
Director General Adjunct
Bogdan ALECU

Introducere

Teritoriul acoperit de Asociația GAL "Valea Șomuzului" reprezintă un parteneriat public - privat format din 40 de parteneri, structurați astfel:

- 9 unități administrativ teritoriale din județul Suceava, respectiv Baia, Bogdănești, Bunești, Fântâna Mare, Hârtop, Horodniceni, Preutești, Rădășeni și Vulturești
- 4 asociații - Asociația crescătorilor de Animale Florișteana, Asociația crescătorilor de animale din comuna Hârtop, Asociația producătorilor agricoli "Șomuzul Mare", Asociația minorităților etnice Valea Șomuzului
- 27 societăți comerciale - sectorul privat

Caracteristicile principale ale parteneriatului:

- 22,5% din parteneri sunt din mediul public
- 77,5% dintre parteneri sunt reprezentanți ai sectorului privat, asociații, societatea civilă.

Teritoriul acoperit de Asociația Gal Valea Șomuzului este situat în județul Suceava, regiunea de dezvoltare Nord - Est, fiind desfășurat pe o suprafață de 354,13 kmp, ceea ce reprezintă 4,14% din suprafața județului Suceava. Asociația Grupul de Acțiune Locală „Valea Șomuzului” acoperă un teritoriu omogen din punct de vedere geografic format din 9 UAT-uri din județul Suceava, respectând spațiul eligibil pentru implementarea LEADER cu o populație totală de 34.146 locuitori conform datelor furnizate de INS la nivelul recensământului din anul 2011, reprezentând 4,84% din numărul total de locuitori din județ. Teritoriul Grupului de Acțiune Locală Valea Șomuzului reprezintă un spațiu rural caracteristic României, care se confruntă cu numeroase deficiențe care au condus la diferențe majore între spațiul rural și urban, deficiențe generate de toate aspectele vieții rurale: demografie, economie, educație, sănătate, infrastructura de bază (rutieră, apă/canal), social, cultural. Motivele care au condus la constituirea Grupului de Acțiune Locală „Valea Șomuzului” și implicit ce stau la baza conturării strategiei de dezvoltare locală a teritoriului acoperit, au pornit de la situația existentă în teritoriu, ținându-se în special cont de nevoile identificate la nivel local, dar și de potențialul zonei. Astfel, prin implicarea actorilor locali, atât din mediul public, cât și din cel privat în realizarea strategiei de dezvoltare se dorește să se pună bazele unei dezvoltări dinamice, durabile a mediului rural, astfel reducându-se disparitățile existente momentan între mediul rural și cel urban.

Principalele caracteristici ale regiunii Valea Șomuzului sunt:

- Teritoriu omogen
- Cadru natural nepoluat și existența zonelor Natura 2000
- Existența monumentelor istorice și a așezămintelor culturale
- Infrastructura fizică de bază insuficient modernizată sau inexistentă în unele situații
- Există zone în regiune supuse alunecărilor de teren
- Suprafață acoperită de păduri este de aproximativ 9% din teritoriu
- 77% din suprafața teritoriului este teren agricol din care 51% teren arabil
- Existența resurselor necesare pentru crearea identității locale a teritoriului
- Regres demografic al populației
- Densitate mare a populației în raport cu suprafața teritoriului
- Existența fenomenului de migrare a locuitorilor în mediul urban sau străinătate
- Activități economice și forță de muncă preponderent agricole
- Lipsa de pregătire a forței de muncă în domeniul agricol și non agricol
- Număr relativ mare al populației pensionate în raport cu populația activă

- Lipsa unor sistem de calitate implementate, ce determină furnizarea unor produse neadaptate la standardele de calitate impuse de legislația națională și europeană
- Regiunea dispune de o poziție favorabilă pentru practicarea agriculturii și creșterea animalelor (22% din suprafața agricolă este reprezentată de pășuni și fânețe)

Caracteristicile teritoriului au rezultat în urma realizării analizei diagnostic și a analizei SWOT. Acestea prezintă în mare punctele tari și punctele slabe ale regiunii.

Având în vedere cele două analize , precum și consultările efectuate cu mediul de afaceri și populația din teritoriu, s-au stabilit următoarele obiective de dezvoltare rurală în concordanță cu Reg (UE) nr. 1305/2013, art.4:

- Favorizarea competitivității agriculturii
- Asigurarea gestionării durabilă a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice
- Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

Obiectivele de dezvoltare specifice se referă la sprijinirea durabilă a sectorului agricol din teritoriul Valea Șomuzului în vederea dezvoltării capacității de adaptare la cerințele actuale ale pieței, dezvoltarea echilibrată a regiunii Valea Șomuzului prin susținerea economiei rurale, inclusiv crearea de noi locuri de muncă, dezvoltarea serviciilor de bază din mediul rural și protejarea mediului înconjurător. Pentru îndeplinirea obiectivelor de dezvoltare rurală s-au conturat 10 măsuri, în concordanță cu obiectivele de dezvoltare rurală, prioritățile și domeniile de intervenție ale PNDR 2014-2020, măsuri care vor contribui la dezvoltarea unitară și echilibrată a teritoriului. Obiectivele, prioritățile și măsurile stabilite sunt orientate în aceeași direcție, respectiv dezvoltarea economico socială a regiunii. Măsurile stabile au avut la bază valorificarea punctelor tari ale regiunii și diminuarea disparităților existente în teritoriu rezultate în urma analizei teritoriului. Implementarea planului de acțiune stabilit va contribui la generarea de valoare adăugată în teritoriul Valea Șomuzului prin consolidarea de parteneriate, dezvoltarea resurselor umane, identificarea de soluții specifice pentru problemele existente la nivelul teritoriului, crearea unei infrastructuri fizice de bază propice, dezvoltarea și menținerea identității locale.

Pentru dezvoltarea teritoriului sunt necesare schimburi de experiență, în vederea cooperării între actorii implicați în dezvoltarea rurală. Asociația Grupul de Acțiune Locală Valea Șomuzului intenționează să desfășoare activități de cooperare, în scopul identificării unor soluții cât mai eficiente pentru probleme existente la nivelul teritoriului dar și pentru a obține acces la informații și idei noi și pentru a învăța din experiența altor regiuni și/sau țări. Astfel de activități vor fi necesare pentru a stimula și sprijini inovarea, pentru a dobândi aptitudini noi și pentru a obține mijloace pentru îmbunătățirea calității serviciilor furnizate. De asemenea, prin cooperarea între actorii implicați în dezvoltarea rurală se urmărește depășirea și aplanarea problemelor tipice de natură socio economică legate de dezvoltarea afacerilor și de asigurarea de servicii în zonele rurale. Acțiunile de cooperare vor fi necesare pentru contribuția care o au la dezvoltarea durabilă a teritoriului, acesta fiind obiectivul principal a strategiei de dezvoltare locală. Activitățile de cooperare vor fi realizate în scopul de a promova produsele locale, de a organiza procese de lucru comune, prin partajarea echipamentelor și resurselor, de a crea lanțuri scurte alimentare și a unor piețe locale, promova grupurile de producători, de a sprijini grupurile vulnerabile, de a realiza activități culturale comune ce vor contribui la promovarea specificului local, abordarea colectivă a proiectelor de mediu, desfășurarea de proiecte pilot ce vor viza acțiunile menționate, schimbul de experiență și bunele practici privind dezvoltarea locală.

CAPITOLUL I: Prezentarea teritoriului și a populației acoperite - analiza-diagnostic

Amplasarea teritoriului

Teritoriul acoperit de Asociația Grupul de Acțiune Locală „Valea Șomuzului” este situat în Regiunea de Dezvoltare Nord-Est, respectiv în județul Suceava, fiind desfășurat pe o suprafață de 354,13 km², ceea ce reprezintă 4,14% din suprafața județului Suceava. Teritoriul acoperit de GAL „Valea Șomuzului” cuprinde 9 unități teritorial administrative din județul Suceava, având următoarele limite geografice: în Nord-Est comuna Vulturești, în Nord-Vest comuna Horodniceni în Sud comuna Bogdănești, în Est comuna Preutești, iar în Sud-Vest comuna Baia. Accesul în teritoriu se face prin căile rutiere: drumul european E85 București-Suceava-Cernăuți și drumul european E58 Halmeu-Suceava-Sculeni. Teritoriul Asociației este coerent, unitar și clar definit în interiorul județului Suceava, atât din punct de vedere al amplasării, cât și din punct de vedere economic și social (conform hartă administrativă și geografică - **Anexa 5** la SDL). Cel mai apropiat oraș de teritoriul acoperit de GAL Valea Șomuzului este Fălticeni, situat în interiorul zonei, aflându-se la o distanță de 5 km față de cea mai apropiată comună - Rădășeni, și la 24 km de cea mai îndepărtată comună - Horodniceni. Teritoriul GAL Valea Șomuzului se află în aria de influență economică și socială a municipiului Suceava. De asemenea, comunele din cadrul asociației dispun de un număr total 513 km de drumuri publice, care facilitează accesul.

Relieful

În componența teritoriului intră atât zone deluroase cât și zone plane. Orientarea reliefului este Vest-Nord-Vest--Est-Sud-Est, orientare dată de rețeaua hidrografică locală afluentă a Șomuzului. Configurația terenului are forma de relief de la plană și ondulată, la plană și frământată, de la văi cu șesuri până la dealuri line, colinele existente pe teritoriu sunt mijlocii. Dealurile, cu linii de profil caracteristice, ușor frânte și asimetrice, sunt dispuse în șiruri paralele străbătute de văi, forme favorabile pentru practicarea agriculturii, pomiculturii și zootehniei. Altitudinea minimă este de aproximativ 200 m iar cea maximă de 494 m (Dealul Pietrelor - comuna Hârtop).

Clima

Teritoriul Asociației GAL VALEA ȘOMUZULUI se încadrează din punct de vedere climatic în zona temperat- continentală, caracterizată prin schimbări bruște de temperatură, deci corespunde tipului existent în Podișul Sucevei și încadrat în „ținutul climatic al dealurilor înalte ” (300 - 600 m) cu ierni geroase și veri călduroase, uneori cu perioade prelungite de secetă. Media multianuală se încadrează normal al zonei care este cuprins între 600 și 700 mm. În lunile de vară temperaturile ridicate depășesc de multe ori valori de 30°C, chiar atingând 37°C. Pe timpul iernii, temperatura coboară la -15°C, fiind semnalate temperaturi și sub -20°C, datorită prezentei anticlonului acțiunii siberian.

Solul

Conform Raportului privind starea mediului în județul Suceava în anul 2014, repartiția terenurilor pe clase prestabilite (5 clase) se prezintă astfel:

- terenul arabil din teritoriu se încadrează în clasa a III-a de calitate, excepție făcând comuna Rădășeni care are suprafețe mari de teren arabil cuprinse în clasa I și II de calitate.
- pentru categoria fâneață terenurile se încadrează în clasa a-IV-a de calitate, excepție făcând comuna Horodniceni care are și terenuri din clasa I și a - II-a.

- pentru categoria pășune terenurile se încadrează în categoria a III-a de calitate, excepție făcând comune Rădășeni ce are suprafețe mari cuprinse în clasele I și II.
- pentru livezi, terenurile se încadrează în clasa III de calitate.

Din anul 2011 se constată la nivelul județului Suceava o tendință descendentă în ceea ce privește utilizarea îngrășămintelor chimice și naturale folosite în agricultură¹, contribuind astfel la protejarea solului și creând-se premisele unei dezvoltări durabile în agricultură și nu numai.

Hidrografie

Din punct de vedere hidrologic, zona GAL „Valea Șomuzului” este localizată în bazinul hidrografic al râului Siret, subbazinul râului Șomuzul Mare. Rețeaua hidrografică este formată din râul Șomuzul Mare, râul Moldova, pârauri și rezerve de ape subterane. Alimentarea râurilor este mixtă (pluvio-nivo-subterană), dar sursa cea mai importantă sunt precipitațiile, provenite din topirea zăpezii (lunile martie, mai), sau a ploilor convective (lunile aprilie și iunie) și apelor mici din timpul toamnei și iernii (alimentare preponderent subterană). În teritoriu există ape potabile atât sub raport termic, cât și al mineralizației apei freactice de bună calitate, în depozitele de terasă la adâncimi de 5 - 20 m și de luncă la adâncimi sub 1 metru.

Mediul

GAL “Valea Șomuzului”, este situat într-o zonă lipsită de factorii industriali de poluare, singurele probleme legate de mediu fiind alunecările de teren datorate defrișărilor, pășunatului intensiv și a precipitațiilor abundente și managementul de colectare și depozitare al deșeurilor care este deficitar sau inexistent în majoritatea teritoriului. Chiar dacă în ultimii ani sistemul de colectare a deșeurilor menajere s-a îmbunătățit, rămâne o problemă colectarea selectivă și depozitarea deșeurilor, în cazul cărora pot reprezenta o adevărată sursă de poluare pentru râurile și pâraurile din zonă și pânza freatică. În ceea ce privește indicatorii privind calitatea aerului, apei, solului și nivelul de zgomot din teritoriu, aceștia se situează în parametri normali sau între valoarea limită și valoarea limită plus marja de toleranță, cu unele excepții (comuna Horodniceni) unde există un grad de poluare ridicat al apei freactice. În teritoriu există zone cu incidență de inundații, alunecări de teren și situații de risc. Zonele cu risc de inundații sunt relativ reduse la afluenți ai râului Moldova și cu un risc mai mare în albia râului Moldova, precum și de-a lungul pâraielor, determinate în special de creșterea debitului ca urmare a ploilor torențiale sau a topirii bruște a zăpezilor². De asemenea, s-a constatat slaba utilizare în regiune a surselor de folosire a energiei regenerabile, ce poate avea un impact pozitiv asupra dezvoltării teritoriului. În cadrul teritoriului se regăsesc arii de protecție specială avifaunistică (Lacurile Fălticeni de pe teritoriul comunelor Rădășeni, Horodniceni și Bunești) și arii naturale protejate de importanță comunitară (Lacurile Fălticeni și Râul Moldova între Păltinoasa și Ruși situate pe teritoriile comunelor Rădășeni, Horodniceni, Baia, Bunești, Bogdănești și Fântâna Mare), ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000³.

Suprafața totală acoperită de situri NATURA 2000 este de 16,78 kmp, reprezentând 4,74% din suprafața teritoriului GAL Valea Șomuzului, respectând astfel CS 1.3 - Teritoriul acoperit de parteneriat cuprinde zone NATURA 2000 și sau zone cu valoare naturală ridicată - criteriu de selecție pentru care se obțin 3 puncte.

Populație - demografie

¹ Raport privind starea mediului în județul Suceava, anul 2014, capitolul III-Solul, <http://www.anpm.ro/>

² Localitățile județului - Indicatori socio economici, sursa <http://www.prefecturasuceava.ro/>

³ Conform Lista ariilor natural protejate Natura 2000

Conform Recensământului desfășurat în anul 2011, numărul locuitorilor care fac parte din aria teritorială a GAL „Valea Șomuzului” este de 34.146, densitatea populației fiind 96,422/km². Zona studiată deține 5,38% din populația județului Suceava. Structura populației pe categorii de vârstă⁴ se prezintă ca în tabelul următor:

GRUPA DE VARSTA											
Sub 5 ani	5 - 9 ani	10 - 14 ani	15 - 19 ani	20 - 24 ani	25 - 29 ani	30 - 34 ani	35 - 39 ani	40 - 44 ani	45 - 49 ani	50 - 54 ani	55 - 59 ani
1990	2356	2580	2363	1964	1718	2286	2536	2662	1714	1660	1829
GRUPE DE VÂRSTĂ											
60 - 64	65 - 69	70 - 74	75-79	80-84	85 ani și peste						
1794	1370	1865	1677	1116	666						

Evoluția populației din teritoriul studiat se înscrie în tendința de descreștere progresivă înregistrată și la nivel național, cauzată în special de bilanțul demografic negativ și de emigrarea populației active. Sporul natural la nivelul anului 2013 a fost -86⁵. Din punct de vedere al etniei, conform recensământului populației 97,18% sunt români, 0,07% sunt de etnie romă (25 persoane), 0,01% sunt ucrainieni (5 persoane), iar pentru un procent de 2,71% informația despre etnie nu este disponibilă.

Patrimoniul arhitectural și cultural

Atestarea documentară a teritoriului ocupat de Asociația GAL “ Valea Șomuzului” datează din anii 1300 (comuna Baia), cea mai recentă fiind comuna Fântâna Mare (1864). Întreaga regiune se distinge prin păstrarea valorilor culturale specifice zonei cum ar fi arta, tradiția, obiceiurile populare (încondeierea ouălor), portul și dansul popular, meșteșugurile tradiționale (prelucrarea lemnului, construcții de locuințe și sculptura în lemn) și arhitectura tradițională (se mai păstrează casele tradiționale românești cu acoperișul în formă trapezoidală, în patru „ape” sau „table”). De asemenea, regiunea reprezintă un important centru religios din care fac parte următoarele obiective turistice: Ruinele Catedralei Catolice din Baia, Muzeul de istorie și etnografie din comuna Baia, Fortificația de la Merești Dealul Cetate (sec IV) comuna Vulturești, Conacul Mavrodin (1925) sat Merești, comuna Vulturești și peste 10 lăcașe de cult dintre care sunt amintite *Mănăstirea Bogdănești* din comuna Bogdănești care a fost construită în jurul anilor 1343-1365, , *Mănăstirea Brădățel* din Horodniceni și *Biserica Sfinților Apostoli Petru și Pavel* din Rădășeni. În regiune există un număr de 14 așezăminte culturale, care contribuie la păstrarea identității culturale a teritoriului. O mare parte din aceste așezăminte sunt necorespunzătoare pentru desfășurarea activităților culturale. Formele de turism ce pot fi practicate în teritoriu sunt turismul religios, cultural (există mai multe monumente de arhitectură), ambiental.

Sistemul educațional și social

În prezent, sistemul educațional la nivelul teritoriului acoperit de Asociația GAL Valea Șomuzului, se prezintă astfel:

- 30 de unități destinate preșcolarilor, care își desfășoară activitatea în cadrul instituțiilor de învățământ.
- 11 unități de învățământ cu personalitate juridică din ciclul primar și gimnazial.

În aceste unități de învățământ, conform statistici INS la nivelul anului 2014 își desfășurau activitatea un număr de peste 4000 de copii și peste 300 de cadre didactice.

⁴ Rezultate Recensământul populației 2011, <http://www.recensamantromania.ro/>

⁵ Anuarul Statistic al Județului Suceava, 2014, pg.52-54

În teritoriul Valea Șomuzului nu există unități pentru îngrijirea antepreșcolarelor iar sistemele de învățământ after school sunt slab reprezentate. În majoritatea cazurilor, echiparea școlilor și grădinițelor este la nivelul anilor în care au fost construite fiind lipsite de utilități (apă, canalizare), săli de sport, laboratoare pe specialități. Laboratoarele școlare la nivelul anului 2014 sunt în număr de 21, sălile de gimnastică sunt 2, terenurile de sport - 5⁶. Dotarea cu calculatoare este deficitară, existând un singur calculator la 13 copii din învățământul primar și gimnazial. Numărul PC-urilor existente la nivelul anului 2014 este de 295 de bucăți. Strategia va contribui la dezvoltarea infrastructurii educaționale prin măsuri și acțiuni ce vor contribui la îmbunătățirea accesului la o infrastructură educațională modernă. În teritoriul Valea Șomuzului infrastructura socială constă în servicii de asistență socială în cadrul primăriilor comunelor. Serviciile de asistență socială din cadrul primăriilor răspund nevoilor cele mai frecvente de asistență socială înregistrate în teritoriu și au la bază în general sărăcia sau veniturile foarte mici cu care o familie/persoană sunt nevoite să trăiască. Serviciile din cadrul primăriilor desfășoară activități de anchetă socială, consiliere și acordarea de sprijin financiar categoriilor defavorizate.

Sistemul de sănătate

Serviciile medicale din cadrul teritoriului Asociației GAL "Valea Șomuzului" sunt asigurate de dispensarele și cabinetele de medicină individuală, urgențele medicale fiind tratate la spitalele din apropiere. În zona Asociației GAL "Valea Șomuzului" sunt identificate 14 dispensare, 3 cabinete stomatologice și 13 farmacii și puncte farmaceutice. Serviciile de sănătate prin cabinete medicale de familie sunt asigurate de un număr de 15 medici și 29 de persoane ce fac parte din personalul mediu sanitar, personal insuficient pentru numărul de locuitori existent pe teritoriul GAL "Valea Șomuzului" însemnând peste 2000 de pacienți/medic. Unul din obiectivele strategiei de dezvoltare este îmbunătățirea serviciilor medicale, a sistemul sanitar.

Infrastructura rutieră

Teritoriul Asociației GAL "Valea Șomuzului" beneficiază de o infrastructură parțial modernizată și este traversat de drumurile județene DJ 155 (prin comuna Bogdănești), DJ 209M (comuna Rădășeni), DJ 208 (comuna Hârtop și comuna Preutești), DJ209A (comuna Horodniceni), DJ 209 (comuna Fântâna Mare), DJ 209H (comuna Baia), DJ 155P (comuna Baia), de drumurile naționale DN E85 (comuna Bunești), DN 2E (comuna Rădășeni), DN 2, DN 15C (comuna Fântâna Mare) și de drumurile comunale 208 C (comuna Vulturești), DC 13 (prin comuna Baia). Lungime drumurilor de interes local din zona Valea Șomuzului este ~410 km din care aproximativ 15 km sunt modernizați.

Infrastructura tehnico-edilitară

Rețeaua de distribuție a apei potabile are o lungime de 45,5 km și se întinde doar în comunele Fântâna Mare, Baia și Bogdănești, Bunești și Preutești. Restul locuitorilor din teritoriu se alimentează cu apă din puțuri și fântâni. La nivelul GAL "Valea Șomuzului" serviciul de canalizare este slab reprezentat, doar comunele Fântâna Mare, Baia și Bunești beneficiază de rețele de canalizare cu o lungime 11,3 km și stații de epurare. În prezent teritoriul ocupat de GAL nu are asigurată alimentarea cu energie termică. Alimentarea cu energie electrică este asigurată de SC Electrica SA, de rețeaua aeriană de distribuție pe medie tensiune din împrejurul municipiului Fălticeni, sistemul electric național prin linia 20(15) kv, prin rețelele de joasă tensiune și prin posturile de transformare aeriene 110/20kv. Activitatea de telefonie cuprinde centrale telefonice proprii, telefonie fixă și

⁶ Conform date INSSE la nivelul anului 2014, Sursa <http://statistici.insse.ro/>

mobilă. Accesul la televiziune se face prin cablu sau utilizându-se antene speciale iar la internet prin firme de specialitate, gradul de acoperire fiind în funcție de câmpul de emisie a fiecărui operator. **Conform Listei zonelor albe ANCOM, în teritoriu există zone albe în comunele Baia, Bunești, Fântâna Mare, Horodniceni, Preutești, Rădășeni și Vulturești astfel îndeplinind criteriul de selecție CS 3.3 cu un punctaj de 5 puncte.**

Agricultura

Relieful Asociației GAL "Valea Șomuzului" a determinat principalele activități economice ale locuitorilor zonei: creșterea animalelor asigurând necesarul de carne, lapte și produse lactate pentru populația locală și disponibilități de vânzare (bovine, ovine, porcine, cabaline, caprine, iepuri, familii de albine), pomicultura care reprezintă o preocupare importantă a agricultorilor din bazinele pomicele (măr, prun, cireș, păr), legumicultura, agricultura (suprafețe cultivate cu grâu, secară, orzoaică, ovăz și în special porumb) și apicultura. Suprafața agricolă la nivelul anului 2014 era 27481 ha din care suprafața arabilă de 18295 ha, pășuni 5268 ha, fânețe 2875 ha, 1043 ha livezi și pepiniere pomicele. 7933 ha sunt terenuri neagricole, 4672 ha de teren sunt acoperite de păduri sau alte vegetații forestiere, 730 ha sunt acoperite de ape și bălți. Suprafața teritoriului ocupată cu construcții este de 1025 ha. În teritoriul Valea Șomuzului există și o suprafață cu terenuri degradate și neproductive ce însumează 1015 ha. Activitățile agricole și zootehnice se desfășoară în cadrul exploatațiilor agricole cu personalitate juridică (regii autonome, societăți/asociații agricole, unități cooperatiste sau alte tipuri) sau fără personalitate juridică (individuale, PF autorizate, întreprinderi individuale și întreprinderi familiale), însumând un număr de aproximativ 9500 exploatații⁷.

Economia

Activitățile economice s-au dezvoltat în concordanță cu potențialul și resursele locale, acestea fiind creșterea animalelor, valorificarea suprafețelor întinse a pășunilor și fânețelor, activități de silvicultură, apicultură, exploatarea forestieră și prelucrarea lemnului. Economia locală are la bază activități de prelucrare a produselor agroalimentare (carne, lapte, fructe, legume, panificație), produse agro-alimentare tradiționale (cașcaval și brânză de Horodniceni) și activități meșteșugărești (prelucrarea lânii, cioplitul lemnului, împletituri de nuiele). Restul agenților economici prezenți în teritoriu își desfășoară activitatea în servicii, respectiv comerț, transport, telefonie, reparații auto, prelucrare lemn. Conform datelor statistice furnizate de INS numărul mediu al salariaților la nivelul anului 2014 pentru teritoriul Valea Șomuzului a fost de 1310, iar numărul de șomeri înregistrați în luna decembrie 2015 a fost de 1294 persoane. O mare parte din populația teritoriului este angrenată în activități agricole, aceștia neavând o formă de angajare legală, fiind în special vorba de activități sezoniere. De asemenea, s-a constatat lipsa de pregătire a specialiștilor în domeniul agricol, care să dețină informații actualizate cu privire la noile tehnologii în domeniu, ce ar putea contribui la valorificarea adecvată a exploatațiilor. Câștigul salarial nominal mediu brut lunar în ceea ce privește sectorul agricol, silvicultură și pescuit, la nivelul anului 2013 a fost de 1712 lei/salariat⁸, reprezentând o creștere cu 5,1% față de salariul mediu brut general la nivelul județului Suceava. **Conform criteriului de selecție CS 1.2 - Teritoriul acoperit de parteneriat cuprinde zone sărace. Astfel, conform Listei UAT-urilor cu valorile IDUL corespunzătoare, teritoriul cuprinde zone sărace care au indicii de dezvoltare umană**

⁷ Localitățile județului - Indicatori socio economici, sursa <http://www.prefecturasuceava.ro/>

⁸ Anuarul Statistic al Județului Suceava, 2014, pg.67-69

locală mai mic de 55, acestea fiind comuna Horodniceni - 44,84 și comuna Vulturești - 46,12, obținându-se pentru acest criteriu de selecție 4 puncte.

CAPITOLUL II: Componenta parteneriatului

Asociația Grupul de Acțiune Locală „Valea Șomuzului” reprezintă un **parteneriat public-privat constituit în baza OG 26/2000**, alcătuit din 9 Unități Administrative Teritoriale (Comuna Baia, Comuna Bunești, Comuna Bogdănești, Comuna Fântâna Mare, Comuna Hârtop, Comuna Horodniceni, Comuna Preutești, Comuna Rădășeni, Comuna Vulturești) și 31 de reprezentanți ai sectorului privat (**3 asociații ale producătorilor locali, 1 organizație a minorităților din zonă - Asociația Minorităților etnice din Valea Șomuzului și 27 membri ai sectorului privat din aria de acoperire a Asociației Grupului de Acțiune Locală „Valea Șomuzului”**). Având în vedere componenta preponderent privată (**77,5% membri ai sectorului privat și 22,5% membri ai sectorului public**) Asociația Grupului de Acțiune Locală „Valea Șomuzului”, pune accentul pe o bună colaborare între membrii sectorul public și membrii sectorului privat, concretizată prin sprijinirea sectorului privat în scopul dezvoltării economice și creșterii prosperității zonei acoperite de Asociația GAL Valea Șomuzului. În anexa 3 la Strategia de Dezvoltare Locală a Grupului de Acțiune Locală Valea Șomuzului este prezentată componenta parteneriatului, detaliată.

GAL Valea Șomuzului, îndeplinește criteriul de selecție CS 2.1. fixat de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, în sensul că ponderea partenerilor privați și ai reprezentanților societății civile depășește 65% în parteneriat. Astfel, pentru acest criteriu îndeplinit, asociația primește un număr de 3 puncte.

De asemenea, este îndeplinit criteriul de selecție CS 2.2 „Parteneriatul cuprinde cel puțin o organizație nonguvernamentală care reprezintă interesele unei minorități locale existente la nivelul teritoriului acoperit de parteneriat”, acordându-se astfel, un număr de 4 puncte, prin faptul că GAL Valea Șomuzului reprezintă interesele minorităților etnice, prin Asociația Minorităților Etnice din Valea Șomuzului.

Asociațiile : ASOCIAȚIA CRESCĂTORILOR DE ANIMALE DIN COMUNA HÂRTOP, ASOCIAȚIA CRESCĂTORILOR DE ANIMALE „FLORIȘTEANA” și ASOCIAȚIA PRODUCĂTORILOR AGRICOLI „ȘOMUZUL MARE” sunt membri ai Parteneriatul GAL Valea Șomuzului și reprezintă trei forme asociative relevante pentru specificul agricol al teritoriului. **Acest lucru evidențiază faptul că, GAL Valea Șomuzului îndeplinește criteriul de selecție CS 2.6. întrucât parteneriatul are în componența cel puțin o formă asociativă înființată conform legislației specifice în vigoare, într-un domeniu relevant pentru teritoriul respectiv, cu sediu/punct de lucru/sucursală în teritoriul acoperit de GAL, constituită juridic anterior lansării apelului de selecție. Pentru acest criteriu de selecție se obțin 3 puncte.**

Membrii Asociației GRUPUL DE ACTIUNE LOCALA “ Valea Șomuzului” s-au asociat în scopul promovării dezvoltării durabile a teritoriului acesteia cu implicarea partenerilor publici și privați, prin acțiuni care să permită în special valorificarea resurselor naturale și culturale.

Având în vedere atât problemele cât și interesele comune ale comunității, strategia de dezvoltare locală a Grupului de Acțiune Locală Valea Șomuzului urmărește o abordare coerentă și omogenă, care să conducă la o dezvoltare durabilă a întregii regiuni din punct de vedere economic, social și cultural. Interesul actorilor publici și privați din cadrul Grupului de Acțiune Locală Valea Șomuzului este de a îmbunătății atractivitatea teritoriului prin creșterea competitivității economice, a calității serviciilor oferite și a satisfacției cetățenilor privind calitatea vieții în mediul rural.

Unitățile teritorial administrative (9 comune) membre în cadrul asociației își propun să valorifice potențialul, oportunitățile și realele disponibilități pentru dezvoltare, inclusiv prin sprijinirea mediului privat în vederea creării unui mediu de afaceri stimulat și competitiv, în vederea atragerii de investiții private. Unitățile administrativ teritoriale prin reprezentanți sunt interesate de a crea un mediu propice pentru dezvoltarea comunităților pe care aceștia le reprezintă, în vederea reducerii disparităților existente între mediul rural și urban.

De asemenea, în dezvoltarea teritoriului o importanță majoră o au și membrii sectorului privat care au contribuit de-a lungul timpului la dezvoltarea economică a teritoriului.

Sectorul agricol este reprezentat în cadrul Asociației de 19 membri, ce acoperă domeniile zootehnic, pomicultură, legumicultură, culturi de câmp. Asociațiile din domeniul agricol, membre ale GAL Valea Șomuzului (ASOCIAȚIA CRESCĂTORILOR DE ANIMALE DIN COMUNA HÂRTOP, ASOCIAȚIA CRESCĂTORILOR DE ANIMALE „FLORIȘTEANA”, ASOCIAȚIA PRODUCĂTORILOR AGRICOLI „ȘOMUZUL MARE) contribuie la dezvoltarea teritoriului prin valorificarea pajiștilor, pășunilor comunale și terenurilor agricole în vederea formării unor rețele de produse zootehnice și agricole prin promovarea tehnologiilor și practicilor moderne în producția agro-zootehnică și de marketing, prin implicarea tuturor actorilor locali interesați, în vederea creării unei rețele de distribuție mai performante. Activitățile desfășurate de aceștia vizează creșterea economică sustenabilă a acestor sectoare și implică a întregului teritoriu.

Sectorul non agricol este reprezentat în cadrul asociației de 11 membri din domenii diversificate, respectiv: comerț, transport, textile, prelucrare lemn. Prin activitatea desfășurată, aceștia contribuie la dezvoltarea bugetului local al comunelor unde își desfășoară activitate prin plata taxelor, impozitelor și crearea de locuri de muncă, reprezentând un model de bună practică pentru comunitate și potențiali alți investitori. Aceștia desfășoară activități ce au ca scop dezvoltarea sectorului non-agricol din teritoriu prin diversificarea economiei rurale, dezvoltarea serviciilor, respectiv crearea de noi locuri de munca. Sectorul privat este direct interesat de dezvoltarea economică și socială a teritoriului, fiind implicați în combaterea sărăciei, în dezvoltarea economică și în valorificarea adecvată a tuturor resurselor locale.

Sectorul non-guvernamental este de asemenea activ în teritoriu, prin funcționarea Asociației Minorităților Etnice din Valea Șomuzului. Scopul asociației este de a furniza servicii sociale și de bază, precum și servicii specializate pentru stimularea ocupării forței de muncă. Serviciile sociale și de bază vor fi oferite pentru grupurile vulnerabile din teritoriu. Interesul asociației este de a derula acțiuni ce vor contribui la integrarea minorităților etnice în societate, de a milita pentru drepturile acestora și pentru a obține finanțare pentru ajutorarea cazurilor sociale.

În anexa 7 la Strategia de Dezvoltare Locală a Grupului de Acțiune Locală Valea Șomuzului sunt prezentate documentele justificative ale membrilor parteneriatului, iar pentru organizațiile partenere care primesc punctaj la selecție au fost atașate documente justificative în ceea ce privește obiectul de activitate, data înființării, sediul social.

Toți membrii implicați în parteneriat își doresc ca prin intermediul strategiei de dezvoltare locală a teritoriului Valea Șomuzului să contribuie la creșterea calității vieții în zona rurală unde își desfășoară activitatea, crescând atractivitatea spațiului, în vederea reducerii migrației către centrele urbane sau chiar străinătate.

CAPITOLUL III: Analiza SWOT (analiza punctelor tari, punctelor slabe, oportunităților și amenințărilor)

1. Teritoriu	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> - Teritoriu omogen, unitar, continuu, bine definit în cadrul județului Suceava - Relief propice pentru desfășurarea activităților agricole, zootehnice și pomicole - Existența unui număr mare de ape subterane și de suprafață - Resurse hidrologice cu calități corespunzătoare ce pot fi exploatate (Fântâna Mare și Rădășeni) - Suprafață agricolă semnificativă cu o pondere mare a terenului arabil (77% din suprafața teritoriului este teren agricol din care 51% teren arabil); - Productivitate bună a terenurilor agricole, utilizarea pesticidelor și îngrășămintelor în agricultură fiind în scădere de la an la an; - Lipsa poluatorilor industriali în zonă; - Existența condițiilor și tradițiilor pentru dezvoltarea activității zootehnice. - Zonă cu specific pomicol (3% din suprafața agricolă este acoperită de livezi) - Existența infrastructurii IT și a mijloacelor media în cea mai mare parte a comunității - Acces facil la Drumul european E85 și Drumul european E58 - Patrimoniul cultural bogat reprezentat prin intermediul monumentelor istorice și culturale protejate - Organizarea permanentă de evenimente care pun în evidență tradițiile și obiceiurile din zonă (Festivalul “Baia - File de Istorie”, Serbarea câmpenească - “Hora de la Baia”, “Hora de la Bunești”, “Serbarea câmpenească de la Horodniceni”) - Existența siturilor Natura 2000 pe o suprafață de 16,78 km² (Lacurile Fălticeni, Râul Moldova între Păltinoasa și Ruși) 	<ul style="list-style-type: none"> - Suprafață mică a terenurilor acoperite de păduri (mai puțin de 10% din suprafața teritoriului) - Nevalorificarea la nivel corespunzător a potențialului natural - Infrastructură rutieră insuficient modernizată - Transportul feroviar inexistent - Măsuri insuficiente întreprinse la nivelul comunității pentru protejarea monumentelor istorice și culturale - Promovarea aproape inexistentă a evenimentelor care pun în evidență tradițiile și obiceiurile din zonă - O mare parte din localități nu au sistem centralizat de alimentare cu apă și canalizare - Nu există sistem de alimentare cu gaze - Lipsă dotări pentru infrastructura medicală, educațională, culturală, socială - Zona nu este promovată din punct de vedere turistic - Poluarea solului și a mediului ca urmare a deversărilor necontrolate rezultate în urma activităților agricole - Lipsa unor sisteme de irigare a suprafețelor agricole - Insuficienta valorificare și punere în valoare a siturilor Natura 2000 - Sistem de colectare și selectare a deșeurilor insuficient dezvoltat - Existența zonelor cu risc de inundații, alunecări de teren și situații de risc - Grad de poluare ridicat al apei freatică în unele zone - Slaba conștientizare a populației și a agenților economici privind importanța ariilor protejate - Existența ”Zonelor albe”
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI

<ul style="list-style-type: none"> - Investițiile în infrastructura de bază, susținute de finanțare nerambursabilă pot conduce la creșterea atractivității teritoriului - Dezvoltarea comunităților poate conduce la revenirea persoanelor care au activat pe piețe de muncă externe și au dobândit cunoștințe ce pot contribui la dezvoltarea economică - Existența fondurilor nerambursabile - Condiții optime pentru practicarea agriculturii durabile - Creșterea cererii de produse agricole cu valoarea adăugată - Sprijinul autorităților centrale în dezvoltarea teritoriului - Sprijinirea grupurilor de producători - Creșterea interesului la nivel local, regional/național pentru dezvoltarea agroturismului și promovarea spațiului tradițional rural - Valorificarea așezării geografice a teritoriului pentru dezvoltarea zonei în toate direcțiile - Posibilități de conservare a peisajelor, mediului, resurselor naturale - Existența de piețe de desfacere la nivel regional/național 	<ul style="list-style-type: none"> - Riscuri asociate climei (deșertificare, inundații, alunecări de teren) - Dezvoltarea înceată a infrastructurii și a serviciilor din cauza lipsei unei coordonări de atragere a investițiilor străine - Reticența pentru accesarea de finanțare din partea potențialilor beneficiari de fonduri europene - Obținerea cu greutate a surselor financiare necesare pentru asigurarea cofinanțării în cadrul proiectelor - Exploatarea inadecvată a terenurilor agricole poate conduce la scăderea productivității - Scăderea interesului la nivel local pentru păstrarea și promovarea specificului local - Inexistența unor servicii personalizate în vederea stimulării creării grupurilor de producători pentru creșterea și diversificarea pieței de desfacere - Risc de poluare a solului ca urmare a inexistenței unor facilități și echipamente de gestionare eficiente a deșeurilor - Inexistența unor politici viabile pentru protecția mediului și conservarea resurselor naturale
2.Populație (demografie, populație activă, nivel de instruire, cunoștințe specifice teritoriului)	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE

<p>Număr mare de locuitori existenți la nivelul teritoriului studiat</p> <p>Distribuție echilibrată a populației, în funcție de gen, conform rezultate recensământ 2011 înregistrându-se 17243 de bărbați și 16903 femei</p> <p>Trend ascendent al populației cu vârste cuprinse între 15 și 59 de ani</p> <p>Durata medie de viață în creștere atingând 75,51 de ani la nivelul anului 2013⁹</p> <p>Structură etnică și confesională relativ omogenă;</p> <p>Populație activă în sectorul agricultură, zootehnie și apicultură;</p> <p>Tradiție și cunoștințe în domeniul creșterii animalelor și culturii plantelor;</p> <p>Abilități și priceperi gospodărești, tradiții în pomicultură, prelucrarea laptelui.</p> <p>Pricepere în prelucrarea lemnului, meșteșugărit, țesături artisanale;</p> <p>Peste 50% din populația stabilă a teritoriului este aptă de muncă</p> <p>Ponderea persoanelor tinere (0-19 ani) este superioară ponderii persoanelor în vârstă (65+)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Spor natural negativ¹⁰ - Densitate relativ mare a populației în raport cu suprafața teritoriului - Migrarea forței de muncă activă - Numărul mediu al salariaților scăzut (3,55% la nivelul anului 2014 conform date statistice INS) și rata șomajului este ridicată (~4% la nivelul anului 2014) - Forță de muncă preponderentă în sectorul agricol și lipsa de pregătire a forței de muncă în domeniul agricol și non agricol - Cunoștințe reduse în managementul afacerilor într-un alt domeniu decât agricultura <ul style="list-style-type: none"> - Participare scăzută la programe de formare; - Absența activităților/spațiilor de interes pentru populația din mediul rural dar mai ales pentru tineri și copii; - Deteriorarea stării de sănătate a populației - Rata sărăciei accentuată - Număr relativ mare al populației pensionate în raport cu populația activă (~20% din populația teritoriului are vârstă de pensionare, în timp ce aproximativ 7% din populația teritoriului este activă - număr salariați +șomeri) - Acces deficitar la informații și tehnologii de ultimă oră
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> - Posibilitatea diversificării ocupațiilor din mediul rural, prin accesarea de fonduri nerambursabile inclusiv pentru proiecte de dezvoltare a resurselor umane - Stimularea forței de muncă tinere prin existența unor programe de finanțare specifice - Interesul crescut pentru înființarea unor asociații intercomunitare; - Potențial pentru înființarea unor centre de consiliere (femei, copii, tineri, persoane 	<ul style="list-style-type: none"> - Accentuarea tendinței tinerilor de a părăsi zona din cauza lipsei locurilor de muncă; - Tendința de îmbătrânire a populației; - Scăderea natalității - Lipsa inițiativelor pentru orientarea profesională a tinerilor, reconversie profesională;

⁹ Anuarul Statistic al Județului Suceava, 2014, pg.48

¹⁰ Anuarul Statistic al Județului Suceava, 2014,pg. 52-54

<p>defavorizate) și urgență (incendii, accidente);</p> <p>- Reducerea șomajului ca urmare a adaptării cursurilor de formare profesională la necesitățile zonei</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Starea de insecuritate socială indusă forței de muncă de ezitățile restructurării economice; - Reducerea la nivel național a programelor care stimulează natalitatea; - Migrația populației calificate către mediul urban
2. Economie (sector primar, secundar terțiar, servicii, turism)	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<p>Forma de organizare IMM este predominantă, având un grad de adaptabilitate mai ridicat la cerințele pieței</p> <p>Zonă propice pentru practicarea agriculturii, pomiculturii, apiculturii</p> <p>Existența în zonă a materiilor prime pentru industria alimentară (porumb, grâu, floarea soarelui, cartofi);</p> <p>Suprafețe întinse de pășuni și fânețe favorabile creșterii animalelor (~23% din suprafața agricolă);</p> <p>Existența unor condiții potrivite pentru transformarea gospodăriilor țărănești în ferme agricole cu caracter comercial;</p> <p>Existența potențialului pentru obținerea de produse ecologice;</p> <p>Existența asociațiilor de producători</p> <p>Potențial pentru desfășurarea de activități non agricole</p> <p>Sectorul terțiar este bine reprezentat la nivelul teritoriului</p> <p>Potențial turistic având în vedere păstrarea patrimoniului cultural tradițional</p> <p>Existența unor produse tradiționale ce pot fi recunoscute la nivel național</p> <p>Existența patrimoniului natural, cultural și ecleziastic</p> <p>Păstrarea unor tradiții și obiceiuri străvechi</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Lipsa unor scheme de calitate - Activități agricole desfășurate în cadrul unor exploatații mici și foarte mici ce au un nivel scăzut al productivității și eficienței economice. - Acces limitat la surse de finanțare - Sector non agricol slab dezvoltat - Caracterul sezonier al activităților economice preponderent desfășurate în sectorul agricol determină reducerea veniturilor - Locuri de muncă puține - Grad de dezvoltare economică scăzut din cauza fondurilor insuficiente și a interesului scăzut pentru investiții noi - Sectorul turistic slab dezvoltat spre inexistent - Lipsa unităților de cazare turistice - Tehnologizare redusă în agricultură; - Sisteme de producție, colectare și depozitare a produselor agricole slab dezvoltate - Sistem de distribuție a produselor agricole aproape inexistent - Lipsa unităților specializate de valorificare a animalelor și a produselor agricole (abatoare și piețe) - Suprafețe agricole necultivate; - Slaba gestionare a resurselor energetice din sectorul agroalimentar
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI

<p>Dezvoltarea asociațiilor de producători prin intermediul proiectelor de finanțare nerambursabilă;</p> <p>Dezvoltarea durabilă a agroturismului;</p> <p>Posibilitatea de dezvoltare economică, datorită teritoriului adecvat pentru desfășurarea activităților agricole și zootehnice;</p> <p>Realizarea de parteneriate cu țările vecine pentru dezvoltarea mediului de afaceri cu produse tradiționale;</p> <p>Creșterea atractivității teritoriului ca urmare a investițiilor realizate în infrastructura de bază</p> <p>Interes sporit pentru zonele rurale tradiționale</p> <p>Creșterea cererii pentru produsele tradiționale</p> <p>Accesul antreprenorilor la diferite surse de finanțare</p> <p>Existența unor modele de bună practică în desfășurarea activităților economice</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Proces de obținere a creditelor pentru dezvoltarea rurală anevoios; - Incapacitatea de a asigura cofinanțarea proiectelor finanțate din fonduri nerambursabile - Producție scăzută datorită lipsei specialiștilor în agricultură și a utilajelor folosite pentru activitățile agricole, dar și pentru păstrarea produselor agricole; - Lipsa turiștilor în zonă, datorat lipsei infrastructurilor de agrement și a unui sistem de promovare și semnalizare a obiectivelor turistice; - Schimbări climatice - Dezvoltarea muncii la negru - Prețul scăzut al produselor agricole ce determină descurajarea micilor producători - Lipsa persoanelor calificate din câmpul muncii - Pierderea identității culturale tradiționale
<p>4. Organizarea socială și instituțională (activități asociative, ONG, organizare instituțională)</p>	
<p>PUNCTE TARI</p>	<p>PUNCTE SLABE</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Existența așezămintelor culturale; - Stabilitate în administrația publică locală; - Existența strategiilor de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020 - Colaborarea public-privat în dezvoltarea de programe sociale; - Asociații de integrare în societate persoanelor din grupuri vulnerabile (“Asociația Minorităților Etnice din comuna Baia”); - Interes din partea autorităților publice locale pentru dezvoltarea zonei; - Acces la rețele de alimentare cu energie electrică, telefonie, cablu TV, internet în cea mai mare parte a teritoriului; - Învățământ primar și gimnazial bine reprezentat la nivelul teritoriului; - Existența unor asociații reprezentative pentru activitățile agricole desfășurate în zone; - Experiență în derularea de proiecte cu finanțare nerambursabilă; 	<ul style="list-style-type: none"> - Capacitate redusă de a asigura servicii sociale pentru toate grupurile vulnerabile - Insuficiența unor facilități de tip after school - Dotări și spații insuficiente pentru desfășurarea actului medical - Infrastructura educațională neadecvată - Acțiuni aproape inexistente pentru sprijinirea comunităților desfășurate în parteneriat public - privat - Infrastructura socială și educațională slab dezvoltată; - Slaba implicare a populației în acțiuni de voluntariat; - Mediul asociativ este slab dezvoltat și nu acoperă toate necesitățile teritoriului - Insuficienta informare asupra avantajelor fenomenului asociativ; - Spații special amenajate pentru copii și de petrecere a timpului liber sunt aproape inexistente; - Insuficiența spațiilor destinate desfășurării de activități sportive; - Deficit de personal specializat din domeniul sanitar; - Nivel scăzut al calității vieții și al confortului populației;
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> - Colaborarea cu agenții economici în desfășurarea procesului instructiv-educativ; - Accesarea de fonduri structurale europene pentru reabilitarea clădirilor și dotarea cu echipamente inclusiv în domeniul social - Accentuarea programelor educaționale cu conținut civic, inclusiv promovarea voluntariatului și a inițiativelor asociative în domeniul asistenței sociale; - Disponibilitatea autorităților publice locale de a se implica în parteneriate public-privat - Programe cu finanțare europeană prin intermediul cărora sunt sprijinite formele asociative 	<p>Limitarea activităților sau degradarea procesului de învățământ în școli;</p> <p>Posibilitatea degradării masive a clădirilor;</p> <p>Reducerea drastică a fondurilor;</p> <p>Participarea redusă a actorilor locali la programe de cooperare;</p> <p>Creșterea abandonului școlar</p> <p>Neimplicarea cetățenilor de rând în procesul decizional de la nivel local</p> <p>Lipsa pregătirii profesionale a personalului din instituțiile publice locale</p> <p>Lipsă de coerență în cadrul legislației ce conduce la interpretarea și aplicarea în mod eronat a cadrului legislativ</p>

CAPITOLUL IV: Obiective, priorități și domenii de intervenție

Procesul de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Locală a teritoriului Valea Șomuzului a fost unul participativ, interactiv, în cadrul căruia s-a încercat implicarea tuturor actorilor din regiune în stabilirea obiectivelor și priorităților pentru următoarea perioadă de planificare. Prin implicarea tuturor actorilor locali s-a dorit fundamentarea unui parteneriat viabil, caracterizat prin transparență, coerență și obiectivitate. Viziunea care a stat la baza stabilirii obiectivelor, priorităților și a domeniilor de intervenție a teritoriului acoperit de Asociația GAL Valea Șomuzului a fost dorința de dezvoltare a comunității locale prin valorificarea infrastructurii socio economice și culturale existente precum și sprijinirea mediului privat atât din domeniul agricol cât și non agricol. Spațiul rural reprezintă pentru aria Valea Șomuzului, un teritoriu în care se desfășoară activitățile sectoarelor economice prioritare - agricultură, pomicultură și zootehnie, fiind considerate o bază pentru alte activități și servicii. Pentru valorificarea tuturor punctelor tari specifice zonei și de asemenea pentru o dezvoltare armonioasă s-au stabilit prin intermediul consultărilor, analizelor diagnostic și SWOT, următoarele obiective și priorități, ca și puncte cheie ale teritoriului și drept urmare axul în care se vor centra toate acțiunile viitoare ale grupului de acțiune locală. Obiectivele de dezvoltare specifice:

- Sprijinirea durabilă a sectorului agricol din teritoriul Valea Șomuzului în vederea dezvoltării capacității de adaptare la cerințele actuale ale pieței.
- Dezvoltarea echilibrată a regiunii Valea Șomuzului prin susținerea economiei rurale, inclusiv crearea de noi locuri de muncă
- Dezvoltarea serviciilor de bază din mediul rural și protejarea mediului înconjurător

Măsurile stabilite în cadrul strategiei au fost fundamentate pentru o abordare integrată a nevoilor de dezvoltare locală, încercându-se direcționarea fondurilor către toate sectoarele identificate prioritate pentru dezvoltarea durabilă a teritoriului.

Obiectiv de dezvoltare rurală	Priorități de dezvoltare rurală	Domenii de intervenție	Măsuri	Indicatori de rezultat/monitorizare cantificați
	P1 - Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, silvicultură și în zonele rurale/P2	1C) Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în sectoarele agricole și forestiere	1. Formare profesională în sectorul agricol	Număr total al participanților instruiți - minim 30 participanți/program Numărul de programe de formare profesională- 2

(i) Favorizarea competitivității agriculturii	P2 - Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor	2A) Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole	2. Investiții în exploatații agricole și pomicole	Numărul de exploatații agricole/pomicole sprijinite - minim 4 Numărul de locuri de muncă create - 8 locuri de muncă (minim 2 locuri de muncă/exploatație sprijinită)
		2B) Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și în special a reînnoirii generațiilor	3. Instalarea tânărului fermier	Numărul de beneficiari sprijiniți Numărul de exploatații agricole cu investiții/planuri de afaceri pentru tinerii fermieri - - minim 4
	P3: Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv	3A) Îmbunătățirea competitivității producătorilor	4. Implementarea schemelor de calitate	Numărul de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sistemele de

	<p>procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură</p>	<p>primari printr-o mai bună integrare a acestora în lanțul agroalimentar prin intermediul schemelor de calitate, al creșterii valorii adăugate a produselor agricole, al promovării pe piețele locale și în cadrul circuitelor scurte de aprovizionare, al grupurilor și organizațiilor de producători și al organizațiilor interprofesionale</p>	<p>5. Acces la finanțare a formelor asociative de producători în agricultură</p>	<p>calitate, la piețele locale și la circuitele de aprovizionare scurte precum și la grupuri/organizații de producători - minim 2 Numărul de produse certificate - minim 2</p> <p>Numărul de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sistemele de calitate, la piețele locale și la circuitele de aprovizionare scurte, precum și la grupuri/organizații de producători - minim 2 proiecte</p>
		<p>6A) Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă.</p>	<p>6. Sprijin pentru înființarea, crearea și dezvoltarea de activități neagricole</p>	<p>Numărul de microîntreprinderi/întreprinderi mici sprijinite - minim 5 Locuri de muncă create - 10 locuri de muncă (minim 2 locuri de muncă/IMM sprijinit)</p>

(iii)Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă	P6. Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale	6B) Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale	7.Crearea, modernizarea/ dotarea infrastructurii sociale și integrarea minorităților	Populație netă care beneficiază de servicii sociale - minim 80 de copii Număr unități sociale înființate/modernizate-Sau Număr proiecte care prevăd acțiuni inovative - minim 2
			8.Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii fizice rurale de bază în vederea creșterii calității vieții în teritoriul Valea Șomuzului	Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructură îmbunătățită -minim 8.948 locuitori (conform recensământ populație 2011, s-a luat în calcul numărul minim de locuitori din fiecare localitate și s-a înmulțit cu 4- numărul de proiecte minime finanțate în cadrul măsurii) Număr proiecte finanțate în cadrul măsurii - minim 4
			10. Investiții asociate cu protejarea mediului	Populația netă care beneficiază de pe urma infrastructurii/serviciilor îmbunătățite-6.711 locuitori (conform recensământ populație 2011, s-a luat în calcul numărul minim de locuitori din fiecare localitate și s-a înmulțit cu 3- numărul minim de proiecte preconizat a fi depuse)

		6C) Sporirea accesibilității, a utilizării și a calității tehnologiilor informației și comunicațiilor (TIC) în zonele rurale	9. Investiții în infrastructura aferentă comunicațiilor broadband	Populație netă care beneficiază de servicii TIC _în bandă largă - 9.670 locuitori (populația localităților eligibile conform LZA actualizată în 2017 - la nivel de sat, conform recensământ 2011)
--	--	--	---	---

CAPITOLUL V: Prezentarea măsurilor

FIȘA MĂSURII M1/1C

Denumirea măsurii: FORMARE PROFESIONALĂ ÎN SECTORUL AGRICOL

Codul măsurii: M1/1C

Tipul măsurii: INVESTIȚII

SERVICII

SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Scopul măsurii este de a spori potențialul uman al persoanelor implicate în sectorul agricol prin oferirea unui sprijin adecvat de formare profesională tehnică și economică în domeniul agricol, pomicol și zootehnic precum și facilitarea accesului la cunoștințe și informații pentru practicarea unui management tehnologic și economic eficient. Formarea profesională va fi adaptată la nevoile grupului țintă. În cadrul măsurii vor fi sprijinite formarea profesională și dobândirea de competente. Se urmărește astfel, implementarea a unui management eficient în cadrul exploatațiilor, precum și adoptarea de practici prietenoase cu mediul. Persoanele implicate în cursurile de formare profesională vor dobândi cunoștințe pentru o mai bună gestionare a riscurilor la care sunt supuse exploatațiile agricole, prin adoptarea de tehnologii de producție adecvate, acțiuni de prevenire a riscurilor, precum și accesarea sistemelor de asigurări și a fondurilor mutuale pentru agricultură în vederea compensării pierderilor legate de evenimentele climatice adverse sau boli ale plantelor și animalelor.

Punctele slabe din analiza SWOT asupra cărora această măsură contribuie se referă la:

- Lipsa de pregătire a forței de muncă în domeniul agricol și non agricol
- Participarea scăzută a populației la programe de formare
- Număr mediu al salariaților scăzut
- Grad scăzut de informare
- Activități agricole desfășurate în cadrul unor exploatații mici și foarte mici ce au un nivel scăzut al productivității și eficienței economice.

Ca urmare a analizei diagnostic și a analizei SWOT a fost identificată în teritoriu nevoia de formare profesională în special în domeniul agricol, lipsind forța de muncă cu minime cunoștințe în domeniu. Activitățile de formare profesională sunt cruciale pentru a promova creșterea economică și dezvoltarea zonelor rurale și pentru a îmbunătăți durabilitatea, competitivitatea, eficiența utilizării resurselor și a performanțelor exploatațiilor agricole. Măsura contribuie la îndeplinirea obiectivului de dezvoltare specific al SDL- Sprijinirea durabilă a sectorului agricol din teritoriul Valea Șomuzului în vederea dezvoltării capacității de adaptare la cerințele actuale ale pieței.

Obiectiv de dezvoltare rurală: Favorizarea competitivității agriculturii

Obiective specifice ale măsurii:

- Crearea și îmbunătățirea cunoștințelor tehnice și manageriale, specifice pentru agricultură, pomicultură, zootehnie
- Pregătirea generală atât din punct de vedere tehnic cât și economic pentru managementul și administrarea fermelor
- Informarea și conștientizarea privind problemele de mediu și climă în scopul adaptării practicilor agricole la schimbările climatice

- Dezvoltarea abilității fermierilor pentru practicarea unui management eficient
- Dobândirea cunoștințelor necesare pentru valorificarea eficientă a resurselor

Măsura contribuie la prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013 - P1 - Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, silvicultură și în zonele rurale și P2 - Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor

Măsura corespunde obiectivelor art.14 - Transfer de cunoștințe și acțiuni de informare din Reg. (UE) nr. 1305/2013

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 1C) Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în sectoarele agricol și forestier, prevăzut la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: mediu, climă și inovare.

Dobândirea de cunoștințe actuale în domeniul agricol va contribui la practicarea unei agriculturi orientate către protejarea mediului și a biodiversității prin adaptarea permanentă la schimbările climatice. Având în vedere că în teritoriul Valea Șomuzului se află zone Natura 2000, este cu atât mai important ca terenurilor agricole să beneficieze de un management sustenabil din partea actorilor locali.

De asemenea, formarea profesională va conduce la dobândirea unor cunoștințe, competențe și concepte noi în domeniul agricol care vor contribui la preluarea în activitatea proprie a unor practici și tehnologii inovatoare ca urmare a creșterii receptivității la idei și concepte noi.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: M3/2B - Instalarea tânărilor fermier

Sinergia cu alte măsuri din SDL: - M2/2A - Investiții în exploatații agricole și pomicole

2. Valoarea adăugată a măsurii

Așa cum reiese din analiza diagnostic și analiza SWOT populația de pe teritoriul Valea Șomuzului are un nivel scăzut de educație și în consecință și un slab spirit antreprenorial. Modernizarea și specializarea în permanență în permanență a sectorului agricol necesită o pregătire tehnică, economică și juridică, de IT pentru a se adapta cerințelor pieței în permanență schimbare în sectorul agricol, contribuind astfel la antrenarea populației din mediul rural în desfășurarea unor activități agricole corespunzătoare standardelor de calitate cu efect asupra calității vieții și a creșterii atractivității zonei rurale. De asemenea, dobândirea de cunoștințe în domeniul agricol va genera și creșterea valorii adăugate a produselor agricole și eficientizarea modului de management al exploatațiilor, contribuind astfel la o mai bună adaptabilitate la cerințele pieței. Majoritatea persoanelor din teritoriu care desfășoară activități agricole nu dispun de cunoștințe adecvate privind metodele de management, a tehnologiilor și standardelor moderne de producție, mulți bazându-se strict pe experiența ”tradițională” dobândită de-a lungul timpului. De asemenea, nivelul de conștientizare, cunoștințe și abilități în domeniul procesării și a distribuției producției agricole este aproape inexistent, ducând astfel la o insuficientă capacitate de a răspunde cererii actuale și de a se adapta standardelor europene în domeniu. Având în vedere și necesitatea implementării unor practici adecvate în agricultură pentru protejarea mediului înconjurător în contextul actual al schimbărilor climatice, se impune cu atât mai mult ca persoanele din mediul rural care desfășoară activități agricole să aibă acces la un nivel ridicat de informații și cunoștințe actualizate. Prin adaptarea activității agricole la cerințele

actuale, se vor crea premisele creșterii atractivității sectorului agricol, în special prin obținerea unor venituri mai ridicate.

Valoarea adăugată a măsurii constă în crearea și implementare unui management eficient al exploatațiilor, dar și adaptarea în cadrul acestora a unor practici prietenoase cu mediul și gestionarea riscurilor la care sunt expuse exploatațiile. Beneficiarii măsurii vor asigura premisele îmbunătățirii vieții în mediul rural, prin practicarea unor agriculturi eficiente, contribuind astfel și la gestionarea durabilă a terenurilor agricole. Cursurilor de formare profesională vor contribui la actualizarea competențelor profesionale în sectorul agricol și agroalimentar românesc și la dobândirea de abilități orientate către practicarea unui management tehnologic și economic eficient la nivelul exploatațiilor, adoptarea de practici prietenoase cu mediul.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE:

- R (UE) Nr. 1336/2013 de modificare a Directivelor 2004/17/CE, 2004/18/CE și 2009/81/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului în ceea ce privește pragurile de aplicare pentru procedurile de atribuire a contractelor de achiziții

Legislație Națională:

- **Hotărârea Guvernului nr. 226 din 2 aprilie 2015** privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat.
- **Ordonanță de Urgență a Guvernului (OUG) Nr. 34 /2006** privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii cu modificările și completările ulterioare
- **Hotărârea de Guvern (HG) Nr. 925/2006** pentru aprobarea normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de achiziție publică din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii
- **Legea Nr. 31/1990** privind societățile comerciale cu modificările și completările ulterioare
- **Ordonanța de Guvern Nr. 26/2000** cu privire la asociații și fundații modificările și completările ulterioare
- **Ordonanță de Urgență a Guvernului (OUG) Nr. 44/2008** privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale modificările și completările ulterioare
- **Legea Nr. 1/2011** a educației naționale modificările și completările ulterioare
- **Ordonanța de Guvern (OG) Nr. 8 din 23 ianuarie 2013** pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale

Alte acte normative aplicabile în domeniul fiscal .

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți - Entitățile publice sau private ce activează în domeniul formării profesionale a adulților și care îndeplinesc criteriile de eligibilitate și de selecție.

Beneficiari finali-Fermierii care activează în domeniul agricol sau industriei agro alimentare din teritoriul GAL Valea Șomuzului

- tânărul fermier din teritoriul GAL Valea Șomuzului ce a accesat măsura M3/2B- Instalarea tânărului fermier (Astfel se asigură complementaritatea dintre măsura M1/1C și măsura M3/2B).

Participarea în cadrul acțiunilor de formare profesională și dobândire de cunoștințe este gratuită.

5. Tip de sprijin

Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

În stabilirea tipurilor de acțiuni eligibile și neeligibile, s-a ținut cont de următoarele:

- art. 65 din Reg. (UE) nr. 1303/2013;
- art. 69(3) din Reg. (UE) nr. 1303/2013;
- art. 45 din Reg. (UE) nr. 1305/2013;
- art. 13 din Reg. (UE) nr. 807/2014;
- prevederile din PNDR - cap. 8.1 și fișa tehnică a sub-măsurii 19.2;
- aspectele privind demarcarea și complementaritatea operațiunilor;

Acțiuni eligibile:

Programele de formare profesională :

- Îmbunătățirea cunoștințelor fermierilor în scopul practicării de tehnici și tehnologii agricole și inovative, inclusiv ca urmare a rezultatelor cercetării în special tineri fermieri, fermieri care activează în ferme mici .
- Îmbunătățirea cunoștințelor legate de standarde comunitare la nivelul fermei, gestionarea gunoiului de grajd, îmbunătățirea calității producției - în special tineri fermieri
- Diversificarea activităților în exploatațile agricole - în special tineri fermieri , fermieri care activează în ferme mici
- Dobândirea și îmbunătățirea cunoștințelor privind managementul durabil al terenurilor agricole, însușirea cunoștințelor privind implementarea angajamentelor de agro-mediu și climă și agricultură ecologică, care să vizeze cel puțin aspectele legate de completarea și depunerea angajamentelor și cererilor de plată, măsurile de management aplicabile la nivelul fermei, necesare pentru conformarea la cerințele de bază și la cerințele specifice ale angajamentelor, precum și însușirea de metode de producție compatibile cu întreținerea și ameliorarea peisajului, respectiv protecția mediului și adaptarea la efectele schimbărilor climatice și reducerea concentrației de GES din atmosferă.
- Managementul general al fermei (contabilitate, marketing, cunoștințe TIC, etc) - în special tineri fermieri care vor beneficia de sprijin prin sub-măsura 6.1, fermieri care activează în ferme mici și care vor beneficia de sprijin prin sub-măsura 6.3 - 40 de ore maximum

Vor fi eligibile următoarele costuri:

- Onorariile prestatorului de servicii de formare profesională (inclusiv salarii, cazare, masă și transport);
- Cheltuieli pentru derularea acțiunilor, după cum urmează:
 - cazare, masă și transport participanți, după caz;
 - materiale didactice și consumabile;
 - închirierea de echipamente necesare;
 - închirierea de spații pentru susținerea acțiunilor de formare

Alte cheltuieli strict legate de implementarea acțiunilor de formare profesională (exemplu: cheltuieli pentru închiriere, costurile utilităților aferente spațiului în care se desfășoară managementul de proiect acolo unde se justifică).

Acțiuni neeligibile:

- cursuri de formare profesională care fac parte din programul de educație sau sisteme de învățământ secundar și superior;
- cursuri de formare profesională finanțate prin alte programe;
- costurile cu investițiile.

Toate cheltuielile trebuie să fie rezonabile, justificate și să corespundă principiilor unei bune gestionări financiare, în special din punct de vedere al raportului preț-calitate.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul se încadrează în categoria de beneficiari eligibili
- Solicitantul este persoană juridică, constituită în conformitate cu legislația în vigoare în România;
- Solicitantul are prevăzut în obiectul de activitate activități specifice domeniului de formare profesională;
- Solicitantul dispune de personal calificat, propriu sau cooptat;
- Solicitantul dovedește experiență anterioară relevantă în proiecte de formare profesională;
- Solicitantul dispune de capacitate tehnică și financiară necesare derulării activităților specifice de formare;
- Solicitantul nu este în stare de faliment ori lichidare;
- Solicitantul și-a îndeplinit obligațiile de plată a impozitelor, taxelor și contribuțiilor de asigurări sociale către bugetul de stat;

8. Criterii de selecție

Principiile de selecție sunt definite, în scopul de a selecta beneficiarii, care ar putea pune în aplicare mai bine măsura după cum urmează:

- Principiul nivelului calitativ și tehnic cu privire la curricula cursului, experiența și/sau calificarea trainerilor;
- Principiul implementării eficiente și accelerate a proiectului/contractului de formare profesională;
- Principiul tematicii și al grupului țintă care presupune adaptarea și detalierea tematicii generale stabilite la nevoile grupului țintă dintr-un anumit teritoriu în funcție de aria de cuprindere zonală a proiectului
- Principiul parteneriatului cu entități publice/private, autorizate/constituite juridic la momentul depunerii cererii de finanțare
- Principiul eficienței utilizării fondurilor.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil este de ~~16.588,28 euro~~ 15.156,47 euro Ajutorul public acordat în cadrul acestei măsuri este de 100% din totalul cheltuielilor eligibile.

10. Indicatori de monitorizare

Număr total al participanților instruiți - minim 30 participanți/program

Numărul de programe de formare profesională - 2

Indicatori de monitorizare suplimentari

Cheltuielă publică totală ~~16.588,28~~ 15.156,47 euro

FIȘA MĂSURII M2/2A

Denumirea măsurii: INVESTIȚII ÎN EXPLOATAȚIILE AGRICOLE ȘI POMICOLE

Codul măsurii: M2/2A)

Tipul măsurii: INVESTIȚII

SERVICII

SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Teritoriul acoperit de Asociația Grupul de Acțiune Locală Valea Șomuzului dispune de un relief favorabil desfășurării activităților agricole, pomicole, apicole și zootehnice, chiar dacă exploatațiile sunt mici și foarte mici, iar nivelul productivității și eficienței economice scăzut. Chiar dacă mare parte a populației este angrenată în activitățile agricole, așa cum rezultă și din analiza diagnostic și din analiza SWOT, nivelul productivității agricole este scăzut datorită lipsei specialiștilor în domeniu, tehnologiei agricole reduse, a sistemelor de producție, colectare și depozitare slab dezvoltat și a sistemului de distribuție a produselor agricole aproape inexistent, rezultând astfel o valorificare neadecvată a suprafețelor agricole și o productivitate scăzută. Scopul sprijinului acordat prin această măsură este de a îmbunătăți performanțele generale ale exploatațiilor agricole și pomicole, restructurarea exploatațiilor de dimensiuni mici și medii și transformarea acestora în exploatații comerciale, creșterea valorii adăugate a produselor agricole și pomicole prin procesarea produselor la nivelul fermei și comercializarea directă a acestora în vederea creării și promovării lanțurilor agricole integrate.

Măsura contribuie la îndeplinirea obiectivului de dezvoltare specific al SDL- Sprijinirea durabilă a sectorului agricol din teritoriul Valea Șomuzului în vederea dezvoltării capacității de adaptare la cerințele actuale ale pieței.

Obiectivele specifice ale măsurii:

- ✓ Sprijinirea durabilă a sectorului agricol și pomicol din teritoriul Valea Șomuzului în vederea dezvoltării capacității de adaptare la cerințele actuale ale pieței;
- ✓ Valorificarea adecvată a terenurilor agricole și creșterea productivității;
- ✓ Creșterea numărului exploatațiilor agricole și pomicole și dezvoltarea economică a regiunii.

Obiectiv (e) de dezvoltare rurală: Favorizarea competitivității agriculturii, conform Reg. (UE) nr. 1305/ 2013, art 4.

Măsura contribuie la prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013 - P2 - Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor.

Măsura corespunde obiectivelor art. 17 (1)a) b)c) din Reg. (UE) nr.1305/2013 Investiții în active fizice.

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 2A) Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării activităților agricole, prevăzut la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013. Măsura contribuie la obiectivele transversale **Mediu, Climă, Inovare**, în conformitate cu art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/ 2013.

Prin intermediul măsurii se propune realizarea de proiecte ce vor avea la bază practici agricole și zootehnice, care să contribuie la protejarea resurselor mediului și adaptate la schimbările climatice, însoțite de metode și tehnologii inovative de dezvoltare și de creștere a productivității.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: M2/2A - - Investiții în exploatații agricole și pomicole este complementară cu M1/1C - Formare profesională în sectorul agricol și ai măsurii. Sinergia cu alte măsuri din SDL: Măsura M2/2A - - Investiții în exploatații agricole și pomicole, Măsura M1/1C - Formare profesională în sectorul agricol și Măsura M3/2B - Instalarea tânărului fermier contribuie la P2 - Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Prin intermediul măsurii se propune sprijinirea investițiilor din sectorul agricol și pomicol concentrate asupra creșterii nivelului de tehnologizare și de productivitate influențând astfel creșterea competitivității exploatațiilor agricole. Ca urmare a realizării analizei diagnostic și analizei SWOT, au fost identificate problemele cu care se confruntă sectorul agricol, probleme care în timp au contribuit la reducerea productivității totale și implicit la scăderea potențialului agricol al zonei. Datorită migrării forței de muncă active spre centrele urbane, productivitatea agricolă a zonei a scăzut determinând astfel creșterea suprafețelor agricole necultivate, activitățile agricole fiind preluate de populația inactivă. Prin intermediul măsurii se propune valorificarea adecvată a terenurilor agricole și pomicole, folosind măsuri și tehnici inovative ce vor contribui la creșterea nivelului productivității, la îmbunătățirea tuturor etapelor fluxului tehnologic accentuând etapele de păstrare/depozitare a produselor și dezvoltarea marketingului de produs prin promovarea și identificarea potențialilor clienți. Proiectele vor contribui la eficientizarea costurilor de producție, prin reducerea consumului de energie și folosirea surselor regenerabile în cadrul fermei. Utilizarea noilor metode și tehnologii vor aduce plus valoare produsului final, rezultând astfel produse calitative, ce vor putea concura cu produsele existente pe piață.

3. Trimiteri la acte legislative

Legislație UE: R (UE) Nr. 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a R (UE) nr. 1083/2006 al Consiliului.

- **R (UE) nr. 1407/2013** privind aplicarea art. 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene referitor la ajutoarele de minimis.
- Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii
- **R (UE) nr. 1242/2008** de stabilire a unei tipologii comunitare pentru exploatații agricole
- **Comunicarea Comisiei nr. 2008/C155/02** cu privire la aplicarea art. 87 și 88 din Tratatul CE privind ajutoarele de stat sub formă de garanții;
- **Comunicarea Comisiei nr. 2008/C14/02** cu privire la revizuirea metodei de stabilire a ratelor de referință și de actualizare;
- **Planurile de management** ale bazinelor râurilor stabilite în acord cu DCA cu completările și modificările ulterioare.

Legislație națională: Hotărârea Guvernului nr. 226 din 2 aprilie 2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat

- **Legea cooperăției agricole nr. 566/2004** cu completările și modificările ulterioare, pentru beneficiarii cooperative agricole,
- **Legea nr. 1/2005** privind organizarea și funcționarea cooperăției, cu completările și modificările ulterioare, pentru beneficiarii societăți cooperative agricole,
- **Ordonanța Guvernului nr. 37/2005** privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și silvice, cu completările și modificările ulterioare, pentru beneficiarii Grupuri de producători).
- **Ordinul nr. 119/2014** pentru aprobarea Normelor de igienă și sănătate publică privind mediul de viață al populației cu modificările și completările ulterioare,
- **Ordinul 10/2008** privind aprobarea Normei sanitare veterinare care stabilește procedura pentru marcarea și certificarea sanitară veterinară a cărnii proaspete și marcarea produselor de origine animală destinate consumului uman cu modificările și completările ulterioare,
- **Ordinul 111/2008** privind aprobarea Normei sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor privind procedura de înregistrare sanitară veterinară și pentru siguranța alimentelor a activităților de obținere și de vânzare directă și/sau cu amănuntul a produselor alimentare de origine animală sau nonanimală, precum și a activităților de producție, procesare, depozitare, transport și comercializare a produselor alimentare de origine nonanimală cu modificările și completările ulterioare,
- **Ordin 57 din 2010** pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de autorizare sanitară veterinară a unităților care produc, procesează, depozitează, transportă și/sau distribuie produse de origine animală cu modificările și completările ulterioare.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

- **fermierii** definiți ca persoane juridice sau un grup de persoane juridice, ale căror exploatații se situează pe teritoriul Grupului de Acțiune Locală Valea Șomuzului și care desfășoară o activitate agricolă.
- **cooperative agricole** (înființată în baza Legii nr. 566/ 2004, cu modificările și completările ulterioare, iar investițiile realizate să deservească interesele propriilor membri care au calitatea de fermieri)
- **grup de producători** (Ordonanța nr. 37/2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole, cu completările și modificările ulterioare) care deservește intereselor membrilor care au calitatea de fermieri.

Beneficiarii măsurii trebuie să aibă sediul social sau punctul de lucru în teritoriul GAL Valea Șomuzului.

5. Tip de sprijin

Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

- Construcția, extinderea, modernizarea și dotarea construcțiilor din cadrul fermei, destinate activității productive, inclusiv căi de acces în fermă, irigații în cadrul fermei și racordarea fermei la utilități, precedate de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului conform art. 45, alin (1) din reg. EU 1305/2013
- Amenajarea și dotarea spațiilor de desfacere și comercializare, precum și alte cheltuieli de marketing, în cadrul unui lanț alimentar integrat;
- Achiziționarea, inclusiv prin leasing de mașini/utilaje și echipamente noi, în limita valorii de piață a bunului respectiv;
- Achiziționarea, inclusiv prin leasing, de mijloace de transport compacte, frigorifice, inclusiv remorci și semiremorci specializate în scopul comercializării produselor agricole în cadrul unui lanț alimentar integrat;
- Înființarea plantațiilor pomicole (sau completarea acestora), înființarea și modernizarea pepinierelor, reconversia plantațiilor existente, inclusiv costurile pentru defrișare, materiale de plantare, sistem de susținere, pregătirea solului, lucrări de plantare, sisteme de protecție pentru grindină, îngheț, caniculă și ploaie, echipamente de irigații la nivelul exploatațiilor;
- Înființarea, extinderea și/sau modernizarea sistemelor de depozitare, condiționare și ambalare și a unităților de procesare la nivelul exploatației pomicole, inclusiv unități de procesare mobile, containere frigorifice refrigerare, containere frigorifice congelare cu camera preracire, grup containere condiționare;
- Sisteme audio/video de supraveghere, monitorizare și control a plantației și a fluxurilor tehnologice din plantația pomicolă, sisteme de iluminat perimetral al plantației pomicole și/sau al zonelor unde se desfășoară procesele tehnologice ale exploatației pomicol, stație meteo aferentă plantației pomicole;
- Amenajarea, construcția, dotarea spațiilor de desfacere din cadrul exploatației și alte activități de marketing, inclusiv înființarea unui site pentru promovarea și comercializarea propriilor produse, etichetarea- crearea conceptului, creare marcă înregistrată/brand;
- Investiții care vizează îmbunătățirea performanțelor de mediu ale exploatațiilor pomicole (creșterea eficienței energetice a clădirilor, anveloparea clădirilor, achiziționarea de instalații de producere a energiei regenerabile la nivelul exploatației);
- imprejmuirea suprafețelor pe care se realizează investiția și drumuri de exploatare (în cadrul fermei);

Cheltuielile neeligibile specifice sunt: achiziția de clădiri, construcția și modernizarea locuinței; achiziția de drepturi de producție agricolă, de drepturi la plată, animale, plante anuale și plantarea acestora din urmă, cheltuielile generate de investițiile în culturi energetice din specii forestiere cu ciclu scurt de producție (inclusiv cheltuielile cu achiziționarea materialului săditor și lucrările aferente înființării acestor culturi, cheltuielile cu întreținerea culturilor agricole/ plantațiilor).

7. Condiții de eligibilitate

Pentru declararea eligibilă a proiectului beneficiarul trebuie să întrunească următoarele condiții:

- a) Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- b) Investiția trebuie să se realizeze în cadrul teritoriului GAL Valea Șomuzului
- c) Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin una din acțiunile eligibile
- d) Solicitantul trebuie să demonstreze asigurarea cofinanțării investiției;

- e) Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată în baza documentației tehnico-economice;
- f) Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislația în vigoare;
- g) Investițiile necesare adaptării la standardele UE, aplicabile producției agricole realizate de tinerii fermieri care se instalează pentru prima dată într-o exploatare agricolă se vor realiza în termen de maxim 24 de luni de la data instalării (conform art 17, alin. 5 din R(UE) nr.1305/2013);
 - h) Investițiile necesare adaptării la noi cerințe impuse fermierilor de legislația europeană se vor realiza în termen de 12 luni de la data la care aceste cerințe au devenit obligatorii pentru exploatarea agricolă (conform art 17, alin. 6 din R(UE) nr.1305/2013);
 - i) În cazul înființării pepinierelor și/sau reconversiei solicitantul trebuie să utilizeze material fructifer din categoria biologică certificată sau dintr-o categorie superioară;
 - j) În cazul sectorului pomicol, vor fi luate în considerare pentru sprijin speciile eligibile și suprafețele incluse în Anexa din Cadrul Național de Implementare aferentă STP, exceptând cultura de căpșuni în sere și solarii și pepinierele. Se acceptă finanțarea altor specii care nu sunt cuprinse în Anexă, în baza unei analize locale a unui institut certificat care să ateste potențialul speciei respective într-o anumită zonă.
- Solicitantul deține o exploatare agricolă cu dimensiunea economică de minim 4.000 SO (valoare producție standard).

8. Criterii de selecție

- Principiul dimensiunii exploatarei care vizează fermele de semi-subzistență cu perspectivă de creștere a producției agricole;
- Principiul potențialului agricol al zonei care vizează zonele cu potențial determinate în baza studiilor de specialitate;
- Principiul sectorului prioritar conform analizei socio-economice precum: sectorul zootehnic (suine, bovine și păsări), vegetal (cereale, plante oleaginoase și proteice, cartofi și legumicultură în spații protejate, inclusiv producere de material saditor), pomicol (piersic, nectarin, măr, arbuști, cais, cireș);
- Principiul sistemului de cultură prioritar (intensiv, superintensiv, ecologic, culturi în spații protejate);
 - Principiul lanțurilor alimentare integrate, respectiv combinarea în cadrul aceluiași proiect a investițiilor în producția agricolă primară cu procesarea și/sau comercializarea producției obținute;
 - Principiul asocierii fermierilor, care dețin exploatare de semi-subzistență, mici și/sau medii, în cadrul cooperativelor sau a grupurilor de producători constituite în baza legislației naționale în vigoare
- Principiul nivelului de calificare în domeniul agricol al managerului exploatarei agricole;
 - Principiul raselor/soiurilor autohtone;
 - Principiul economiei de apă pentru proiectele care prevăd investiții de modernizare a sistemelor de irigații la nivel de fermă, prin prioritizarea investițiilor care conduc la economii cât mai mari de apă.

Criterii de selecție specifice GAL Valea Șomuzului:

- Exploatații agricole conduse de tineri cu vârsta până în 40 de ani
- Integrează soluții inovative la nivelul exploatațiilor
- Numărul de locuri de muncă nou create
- Principiul prioritizării la finanțare a proiectelor depuse de beneficiari ai finanțării prin măsura M1/1C - Formare profesională în sectorul agricol și ai măsurii (Astfel se asigură complementaritatea cu măsurile M2/2A și M1/1C).

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Ajutorul public este de ~~153.582,00~~ 146.481,16 euro

Ajutorul public acordat în cadrul acestei măsuri este de 50% din totalul cheltuielilor eligibile, cu posibilitatea majorării cu 20 puncte suplimentare, fără a depăși 90% în cazul:

- Investițiilor realizate de tinerii fermieri
- Proiectelor integrate
- Operațiunilor sprijinite prin PEI
- Investiții legate de operațiunile prevăzute la art. 28 și 29 din Reg. (UE) nr. 1305/2013
- Investiții realizate în zone care se confruntă cu constrângeri naturale/specifice art. 32 din Reg. (UE) nr. 1305/2013

Indicatori de monitorizare

Numărul de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți - minim 4;

Indicatori de monitorizare suplimentari

Numărul de locuri de muncă create - 8 locuri de muncă (minim 2 locuri de muncă/exploatație sprijinită cu durată de 1 an sau mai mare)

Cheltuiala publică totală - ~~153.582,00~~ 146.481,16 euro

FIȘA MĂSURII M3/2B

Denumirea măsurii: INSTALAREA TÂNĂRULUI FERMIER

Codul măsurii: M3/2B

Tipul măsurii: INVESTIȚII

SERVICII

SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Această măsură va sprijini instalarea pentru prima dată a tinerilor fermieri, ca șefi/manageri ai unei exploatații agricole. Procesul de instalare a tânărului fermier trebuie să fi început și încă să fie în curs de desfășurare în momentul în care tânărul fermier depune cererea de finanțare pentru accesarea sprijinului acordat prin intermediul acestei măsuri. Sprijinul acordat prin această măsură va contribui la îmbunătățirea managementului, la creșterea competitivității sectorului agricol și va susține procesul de modernizare, precum și conformitatea cu cerințele de protecție a mediului, igienă și bunăstarea animalelor și siguranța la locul de muncă. Această măsură va contribui la instalarea ca șefi/manageri au exploatației a tinerilor fermieri rezidenți.

Suștinerea unei astfel de măsuri este generată de tendința de îmbătrânire a forței de muncă în sectorul agricol, precum și de migrarea unei mari părți a forței de muncă tinere în străinătate și mediul urban, aspecte identificate ca urmare a analizei diagnostic și a analizei SWOT. De asemenea, la nivelul teritoriului s-a constatat un interes major pentru acest tip de investiții, existând un număr mare de beneficiari care constituie un model de bună practică pentru restul populației din teritoriu. Această măsură va contribui la susținerea familiilor tinere din mediul rural de a se stabili în mediul rural, ceea ce va crea un efect pozitiv asupra economiei naționale în general. Prin acordarea posibilității de accesare a fondurilor se urmărește stimularea tinerilor fermieri ce dețin competențe să se stabilească în mediul rural, în special prin îmbunătățirea condițiilor de trai. Având în vedere și tendința de abandon a terenurilor agricole din zonele rurale, se urmărește și oferirea unei soluții pentru diminuarea dezechilibrelor socio - economice.

Punctele slabe și amenințările identificate ca urmare a analizei diagnostic și a analizei SWOT care au generat includerea acestei măsuri sunt:

- Nevalorificarea la nivel corespunzător a potențialului natural
- Poluarea solului și a mediului ca urmare a deversărilor necontrolate rezultate în urma activităților agricole
- Migrarea forței de muncă activă în străinătate și mediul urban
- Lipsa de pregătire a forței de muncă în domeniul agricol și non agricol
- Activități agricole desfășurate în cadrul unor exploatații mici și foarte mici ce au un nivel scăzut al productivității și eficienței economice
- Acces limitat la surse de finanțare
- Locuri de muncă puține
- Tehnologizare redusă în agricultură
- Exploatarea inadecvată a terenurilor agricole poate conduce la scăderea productivității

- Accentuarea tendinței tinerilor de a părăsi zona din cauza lipsei locurilor de muncă;
- Tendința de îmbătrânire a populației
- Lipsa inițiativelor pentru orientarea profesională a tinerilor, reconversie profesională
- Starea de insecuritate socială indusă forței de muncă de ezitățile restructurării economice;
- Proces de obținere a creditelor pentru dezvoltarea rurală anevoios
- Incapacitatea de a asigura cofinanțarea proiectelor finanțate din fonduri nerambursabile
- Lipsa persoanelor calificate din câmpul muncii

Măsura contribuie la îndeplinirea obiectivului de dezvoltare rurală al Reg (UE) nr. 1305/2013, art.4: Favorizarea competitivității agriculturii

Obiective specifice:

- Instalarea pentru prima dată a tinerilor fermieri ca șefi/manageri ai unei exploatații agricole
- Îmbunătățirea managementului, creșterea competitivității sectorului agricol, precum și conformitatea cu cerințele de protecție a mediului, igienă și bunăstarea animalelor și siguranța la locul de muncă
- Creșterea numărului de fermieri care încep pentru prima dată o activitatea agricolă ca șefi/manageri de exploatație
- Încurajarea tinerilor și a familiilor din mediul rural de a se stabili în mediul rural

Măsura contribuie la prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013 P2 - Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor

Măsura corespunde obiectivelor art.19 (1) a)i) - Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 2B) Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și în special a reînnoirii generațiilor, prevăzut la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg (UE) nr. 1305/2013: mediu, climă și inovare.

Măsura va contribui la reducerea abandonului terenurilor agricole, stimulând tinerii fermieri să desfășoare o activitate agricolă sustenabilă. Se urmărește adaptarea la schimbările climatice prin reducerea vulnerabilității fermelor mici prin adaptarea la noile tehnologii moderne agricole. Prin sprijinul acordat se va încuraja instalarea tinerilor fermieri ca manageri de exploatații agricole care să fie mai deschiși în adoptarea unor tehnici și procese inovatoare în sectorul agricol. Tinerii fermieri au un rol important în diseminarea de bune practici, idei și concepte noi, deoarece au acces mai facil la informații noi, inovatoare. Sprijinul acordat exploatațiilor agricole de mici dimensiuni va facilita accesul acestora pe piață, și adoptarea unor tehnici și metode noi și unor tehnologii inovatoare, etc..

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: M2/2A - Investiții în exploatații agricole și pomicole, M6/6A - Sprijin pentru înființarea, crearea și dezvoltarea de activități neagricole

Sinergia cu alte măsuri din SDL: Măsura M3/2B - instalarea tânărului fermier și Măsura M2/2A - Investiții în exploatații agricole și pomicole contribuie la P2 - Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor

2. Valoarea adăugată a măsurii

Instalarea tânărului fermier va contribui la dezvoltarea teritoriului prin oferirea de oportunități de menținere a familiilor tinere în mediul rural, contribuind astfel la dezvoltarea zonei. Teritoriul Valea Șomuzului se confruntă cu migrarea forței de muncă activă în străinătate sau în mediul urban, cu o rată de sărăcie accentuată și cu posibilități reduse de accesare a finanțărilor în vederea dezvoltării zonei. Prin intermediul măsurii se urmărește îmbunătățirea calității vieții din mediul rural din teritoriul Valea Șomuzului. De asemenea, prin sprijinul acordat micilor fermieri pentru instalare se urmărește și crearea de produse cu valoare adăugată care să corespundă cerințelor pieței. Valoare adăugată este generată și de cunoștințele actualizate ale fermierilor tineri, de capacitatea mai ridicată a acestora de adaptare la tehnologii noi, de găsirea unor soluții inovative la problemele existente. Având în vedere rata mare a șomajului identificată în teritoriu, și un număr mediu al salariiștilor scăzut, este necesară o măsură de susținere a tinerilor fermieri ca șefi/manageri de exploatații. De asemenea, instalarea pentru prima dată a tinerilor fermieri va contribui și la asigurarea unor bune practici în domeniu, conducând astfel la stimularea și a altor potențiali fermieri de a accesa finanțare pentru dezvoltarea unei afaceri în mediul rural. Având în vedere că măsura se adresează persoanelor cu vârsta sub 40 de ani, va contribui și la reducerea decalajului existent între populația pensionată și populația activă.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE

Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii;

R (CE) nr. 1242/2008 de stabilire a unei tipologii comunitare pentru exploatații agricole;

R (UE) nr. 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime;

Actul Delegat (UE) nr. 480/2014 de completare a R (UE) nr. 1303/2013;

R (UE) nr. 215/2014 al Comisiei de completare a R (UE) nr. 1303/2013.

Regulamentului UE nr. 1407/2013 al Comisiei Europene din 18 decembrie 2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis, cu modificările și completările ulterioare

Legislație Națională

Hotărârea Guvernului nr. 226 din 2 aprilie 2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat

Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanță de urgență nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanța Guvernului nr. 8/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale cu modificările și completările ulterioare.

Ordonanța Guvernului nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților, aprobată cu modificări și ompletări prin Legea nr. 375/2002, Ordonanța Guvernului nr.76/2004, cu modificările și completările ulterioare

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

- tânărul fermier așa cum este definit în art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013*, care se instalează ca unic șef al exploatației agricole;
- persoană juridică cu mai mulți acționari unde un tânăr fermier, așa cum este definit în art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013 se instalează și exercită un control efectiv pe termen lung în ceea ce privește deciziile referitoare la gestionare, la beneficii și la riscurile financiare legate de exploatație și deține cel puțin 50%+1 din acțiuni.

**Art. 2 (1) n - „tânăr fermier” înseamnă o persoană cu vârsta de până la 40 de ani la momentul depunerii cererii, care deține competențele și calificările profesionale adecvate și care se stabilește pentru prima dată într-o exploatație agricolă ca șef al respectivei exploatații;*

- toți beneficiarii direcți trebuie să aibă sediul social sau punctul de lucru în teritoriul Gal Valea Șomuzului, iar investiția trebuie să se realizeze pe teritoriul Gal Valea Șomuzului.

5. Tip de sprijin

Sprijin la instalare: sprijinul va fi acordat sub formă de sumă forfetară pentru implementarea obiectivelor prevăzute în planul de afaceri pentru a facilita tânărului fermier începerea activităților agricole.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

În stabilirea tipurilor de acțiuni eligibile și neeligibile, s-a ținut cont de următoarele:

- art. 65 din Reg. (UE) nr. 1303/2013;
- art. 69(3) din Reg. (UE) nr. 1303/2013;
- art. 45 din Reg. (UE) nr. 1305/2013;
- art. 13 din Reg. (UE) nr. 807/2014;
- prevederile din PNDR - cap. 8.1 și fișa tehnică a sub-măsurii 19.2;
- aspectele privind demarcarea și complementaritatea operațiunilor;
- respectarea schemei de ajutor de minimis (dacă este cazul).

Sprijinul se acordă în vederea facilitării stabilirii tânărului fermier în baza Planului de Afaceri (PA). Toate cheltuielile propuse în PA, inclusiv capitalul de lucru și activitățile relevante pentru implementarea corectă a PA aprobat pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria microîntreprinderilor și întreprinderilor mici;
- Investiția trebuie să se realizeze în cadrul teritoriului GAL Valea Șomuzului
- Solicitantul deține o exploatație agricolă cu dimensiunea economică între 8.000 SO și 29.999 SO (valoare producție standard);
- Solicitantul prezintă un plan de afaceri;
- Solicitantul deține competențe și aptitudini profesionale, îndeplinind cel puțin una dintre următoarele condiții: o studii medii/superioare în domeniul agricol/veterinar/economie agrară;
- cunoștințe în domeniul agricol dobândite prin participarea la programe de instruire sau
- angajamentul de a dobândi competențele profesionale adecvate într-o perioadă de grație de maximum 36 de luni de la data adoptării deciziei individuale de acordare a ajutorului;

- În cazul sectorului pomicol, vor fi luate în considerare pentru sprijin doar speciile eligibile și suprafețele incluse în Anexa din Cadrul Național de Implementare aferentă STP, exceptând cultura de căpșuni în sere și solarii și pepinierele. Implementarea planului de afaceri trebuie să înceapă în termen de cel mult nouă luni de la data deciziei de acordare a sprijinului;

- Solicitantul se angajează să devină fermier activ în termen de maximum 18 luni de la data instalării;

Alte angajamente

-Înainte de solicitarea celei de-a doua tranșe de plată, solicitantul face dovada creșterii performanțelor economice ale exploatației, prin comercializarea producției proprii în procent de minimum 20 % din valoarea primei tranșe de plată (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării planului de afaceri);

- În cazul în care exploatația agricolă vizează creșterea animalelor, planul de afaceri va prevedea în mod obligatoriu amenajări de gestionare a gunoiului de grajd, conform normelor de mediu (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării planului de afaceri).

8. Criterii de selecție

Principiile ce vor sta la baza criteriilor de selecție sunt:

-Principiul comasării exploatațiilor, având în vedere numărul exploatațiilor preluate integral;

-Principiul nivelului de calificare în domeniul agricol;

-Principiul sectorului prioritar care vizează sectorul zootehnic (bovine, apicultură, ovine și caprine) și vegetal (legumicultura, inclusiv producția de material săditor, pomicultură și producția de semințe);

-Principiul potențialului agricol care vizează zonele cu potențial determinate în baza studiilor de specialitate;

- Principiul raselor/ soiurilor autohtone.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil este de 40.000,00 euro

Ajutorul public acordat în cadrul acestei măsuri este de 100% din totalul cheltuielilor eligibile astfel:

▫ 40.000,00 euro pentru exploatațiile între 8.000 SO și 29.999 SO

Sprijinul pentru instalarea tinerilor fermieri se va acorda sub formă de primă în două tranșe, astfel:

- 75% din cuantumul sprijinului la încheierea Deciziei de Finanțare;

- 25% din cuantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a Planului de Afaceri, fără a depăși trei ani (cinci ani pentru exploatațiile pomicole), de la încheierea Contractului de Finanțare.

10. Indicatori de monitorizare

Numărul de beneficiari sprijinți/Numărul de exploatații agricole cu investiții/planuri de afaceri pentru tinerii fermieri - - minim 4

Indicatori de monitorizare suplimentari

Cheltuielă publică totală - 40.000,00 euro

FIȘA MĂSURII M4/3A

Denumirea măsurii: IMPLEMENTAREA SCHEMELOR DE CALITATE

Codul măsurii: M4/3A

Tipul măsurii: INVESTIȚII

SERVICII

SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Calitatea producției agricole reprezintă un punct forte al exploatațiilor agricole, conturându-se într-un avantaj concurențial pentru producători și contribuind în mod semnificativ la patrimoniul gastronomic al regiunii. Producătorii din regiunea Valea Șomuzului au păstrat tradițiile de realizare a produselor dar s-au adaptat la noile tehnologii existente pe piață în vederea certificării calității, creșterii eficienței, sporirii siguranței produselor și protejării mediului. Necesitatea implementării unor scheme de calitate decurge în primul rând din cerințele consumatorilor care solicită din ce în ce mai frecvent produse de calitate tradiționale. Sprijinul prin intermediul acestei măsuri se realizează atât pentru implementarea sistemelor de calitate cât și pentru promovarea și informarea consumatorilor în privința caracteristicilor propriilor produse. Implementarea schemelor de calitate pentru produsele agricole obținute, va asigura producătorilor obținerea unui profit echitabil pentru calitățile și caracteristicile produselor sau proceselor de producție, ceea ce va permite consumatorilor să ia decizii mai informate legate de achiziții. Necesitatea de a implementa scheme de calitate în teritoriul Valea Șomuzului decurge din specificul agricol dezvoltat și din existența unor produse agricole tradiționale românești și alimentare specifice zonei care pot aduce un plus valoare zonei. Măsura se dorește a fi un sprijin pentru producătorii agricoli din regiunea Valea Șomuzului care produc diverse produse cu caracteristici care le conferă valoarea adăugată.

Obiectiv de dezvoltare rurală: Favorizarea competitivității agriculturii

Obiective specifice ale măsurii:

- Asigurarea unei concurențe loiale pentru fermierii și producătorii de produse agricole și alimentare cu caracteristici și proprietăți care oferă valoare adăugată,
- Informarea corectă a consumatorilor cu privire la produsele ce au implementate scheme de calitate
- Respectarea drepturilor de proprietate intelectuală
- Sprijinirea pieței locale

Obiectivele specifice ale schemelor de calitate asigură obținerea de către fermieri și producători a unui profit echitabil pentru calitățile și caracteristicile unui anumit produs sau ale metodei de producție a acestuia și furnizează informații clare privind produsele cu caracteristici specifice legate de originea geografică, permițând astfel consumatorilor să ia decizii mai informate legate de achiziție.

Măsura contribuie la prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013 - P3: Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură

Măsura corespunde obiectivelor art.16 (1) b)i),- Scheme de calitate pentru produse agricole și alimentare din Reg. (UE) nr. 1305/2013

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 3A) Îmbunătățirea competitivității producătorilor primari printr-o mai bună integrare a acestora în lanțul agroalimentar prin intermediul schemelor de calitate, al creșterii valorii adăugate a produselor agricole, al promovării pe piețele locale și în cadrul circuitelor scurte de aprovizionare, al grupurilor și organizațiilor de producători și al organizațiilor interprofesionale, prevăzut la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg (UE) nr. 1305/2013: inovare. Prin aplicarea schemelor de calitate se va recunoaște calitatea produselor agro-alimentare care au o caracteristică senzorială influențată de aria geografică.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: Măsura M4/3A este complementară cu măsura M2/2A și măsura M3/2B, adresându-se acelorași categorii de beneficiari direcți

Sinergia cu alte măsuri din SDL: Măsura M4/3A contribuie la prioritatea P3 - Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură împreună cu măsura M5/3A.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată a măsurii este generată de promovarea produselor tradiționale românești specifice zonei care vor contribui la creșterea competitivității producătorilor și consolidarea rolului acestora în cadrul lanțului de aprovizionare. Recunoașterea calității produselor va contribui la dezvoltarea unor produse cu înaltă valoare adăugată care vor avea ca rezultat dezvoltarea și recunoașterea zonei. Beneficiarii sprijinului pentru implementarea schemelor de calitate vor constitui un exemplu de bună practică pentru alți producători din zonă care vor fi stimulați să creeze produse de valoare, care ulterior să le fie recunoscută calitatea. Având în vedere că pe piață se solicită din ce în ce mai des produse de calitate și tradiționale, acest lucru generează necesitatea unei oferte de produse cu caracteristici identificabile. Folosirea unor sisteme de calitate pentru producători prin care aceștia să fie recompensați pentru eforturile lor de a produce o gamă diversificată de produse de calitate poate fi benefică pentru economia rurală. Astfel, sistemele de calitate pot completa și contribui la politica de dezvoltare rurală, dar și la politicile de sprijin al pieței și al veniturilor aplicate în cadrul politicii agricole comune (PAC). Acestea pot contribui în special în regiunile în care sectorul agricol are o pondere economică mai importantă, așa cum este și situația teritoriului Valea Șomuzului.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație:

-Regulamentul (CE) nr. 882/2004 al Parlamentului European și al Consiliului Uniunii Europene din 29 aprilie 2004 privind controalele oficiale efectuate pentru a asigura verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare și cu normele de sănătate animală și de bunăstare a animalelor, cu modificările și completările ulterioare;

- Regulamentul (CE) nr. 834/2007 al Consiliului Uniunii Europene privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice, precum și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 2092/91, cu modificările și completările ulterioare;

- Regulamentul (CE) nr. 765/2008 al Parlamentului European și al Consiliului Uniunii Europene din 9 iulie 2008 de stabilire a cerințelor de acreditare și de supraveghere a pieței

în ceea ce privește comercializarea produselor și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 339/93, cu modificările și completările ulterioare;

- Regulamentul (UE) nr. 1151/2012 al Parlamentului European și al Consiliului Uniunii Europene din 21 noiembrie 2012 privind sistemele din domeniul calității produselor agricole și alimentare, cu modificările și completările ulterioare;

- R (UE) nr. 1407/2013 privind aplicarea art. 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene referitor la ajutoarele de minimis.

- Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 716/2013 al Comisiei Europene din 25 iulie 2013 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 110/2008 al Parlamentului European și al Consiliului privind definirea, desemnarea prezentarea, etichetarea și protecția indicațiilor geografice ale băuturilor spirtoase;

-Regulamentul Delegat (UE) nr. 664/2014 al Comisiei Europene din 18 decembrie 2013 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1151/2012 al Parlamentului European și al Consiliului cu privire la stabilirea simbolurilor Uniunii pentru denumirile de origine protejate, indicațiile geografice protejate și specialitățile tradiționale garantate și cu privire la anumite norme privind sursele, anumite norme procedurale și anumite norme tranzitorii suplimentare;

-Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 668/2014 al Comisiei Europene din 13 iunie 2014 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1151/2012 al Parlamentului European și al Consiliului privind sistemele din domeniul calității produselor agricole și alimentare;

- **Hotărârea Guvernului nr. 226 din 2 aprilie 2015** privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat

- Ordonanță de Urgență nr. 34/2000 privind produsele agroalimentare ecologice, cu modificările și completările ulterioare;

- Hotărârea Guvernului nr. 759 din 21 iulie 2010 privind acordarea de ajutoare specifice pentru îmbunătățirea calității produselor agricole în sectorul de agricultură ecologică, cu modificările și completările ulterioare;

- Hotărârea Guvernului nr. 131 din 27 martie 2013 pentru stabilirea măsurilor și sancțiunilor necesare în vederea respectării prevederilor Regulamentului (CE) nr. 834/2007 al Consiliului din 28 iunie 2007 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice, precum și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 2.092/91;

- Hotărârea Guvernului nr. 152/2015 privind stabilirea cadrului instituțional și a unor măsuri pentru punerea în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1151/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 noiembrie 2012 privind sistemele din domeniul calității produselor agricole și alimentare;

-Ordinul comun al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, ministrului sănătății și președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor nr. 724/1082/360/2013 privind atestarea produselor tradiționale, cu modificările și completările ulterioare;

- Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 1253/2013 pentru aprobarea regulilor privind înregistrarea operatorilor în agricultura ecologică, cu modificările și completările ulterioare;

- Ordinul comun al viceprim-ministrului, ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, ministrului sănătății și președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor

nr. 394/290/89/2014 privind atestarea produselor alimentare obținute conform rețetelor consacrate românești;

- Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 1762/2015 privind aprobarea Procedurii de înregistrare și verificare a documentației pentru dobândirea protecției unui sistem de calitate a unui produs agricol și/sau alimentar, procedura de declarare a opoziției la nivel național și procedura de transmitere la nivelul Comisiei Europene a cererii de înregistrare a sistemelor de calitate ale produselor agricole și/sau alimentare, în vederea dobândirii protecției la nivelul Uniunii Europene, precum și a Regulilor specifice privind modelul și utilizarea logoului național.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

- fermierii și grupurile de fermieri pentru participarea la schemele de calitate care au sediul social sau punctul de lucru în teritoriul GAL Valea Șomuzului.
- toți beneficiarii direcți trebuie să aibă sediul social sau punctul de lucru în teritoriul Gal Valea Șomuzului, iar investiția trebuie să se realizeze pe teritoriul Gal Valea Șomuzului.

5. Tip de sprijin

Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

În stabilirea tipurilor de acțiuni eligibile și neeligibile, s-a ținut cont de următoarele:

- art. 65 din Reg. (UE) nr. 1303/2013;
- art. 69(3) din Reg. (UE) nr. 1303/2013;
- art. 45 din Reg. (UE) nr. 1305/2013;
- art. 13 din Reg. (UE) nr. 807/2014;
- prevederile din PNDR - cap. 8.1 și fișa tehnică a sub-măsurii 19.2;
- aspectele privind demarcarea și complementaritatea operațiunilor;
- respectarea schemei de ajutor de minimis (dacă este cazul).

Acțiuni eligibile

- participarea la sisteme de calitate în conformitate cu reglementările UE, enumerate la art. 16
- participarea la sisteme de calitate naționale
- certificarea voluntară a unor scheme de calitate ce sunt conforme cu ghidul de bune practici al Uniunii Europene.
- Activități de informare și promovare

Acțiuni neeligibile

- certificarea exploatațiilor agricole
- certificări de mediu

7. Condiții de eligibilitate

- solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili
- Investiția trebuie să se realizeze în cadrul teritoriului GAL Valea Șomuzului
- produsul supus schemelor de calitate să fie produs în spațiul GAL Valea Șomuzului
- solicitantul trebuie să facă dovada existenței un produs tradițional în sine sau să exprime tradiționalitatea
- existența unui produs fabricat din materii prime tradiționale, care să prezinte o compoziție tradițională sau un mod de producție și/sau de prelucrarea care reflectă un tip tradițional de producție și/sau de prelucrare

8. Criterii de selecție

- Principiul asocierii
- Scheme de calitate implementate pentru produse lactate
- Principiul cunoștințelor în domeniul agro alimentar

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil este de 5.618,82 euro

Ajutorul public acordat în cadrul acestei măsuri este de 100% din totalul cheltuielilor eligibile.

Sprijinul maxim pentru activitățile de informare și de promovare desfășurate de grupurile de producători în cadrul pieței interne este de maximum 70% din costurile eligibile ale acțiunii.

Sprijinul maxim pentru participarea pentru prima dată la sistemele de calitate este de maximum 936,47 Euro pe exploatație și pe an, pentru o perioadă de trei ani de zile.

10. Indicatori de monitorizare

Numărul de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sistemele de calitate, la piețele locale și la circuitele de aprovizionare scurte - minim 2

Număr produse certificate - minim 2

Indicatori de monitorizare suplimentari

Cheltuiala publică totală - 5.618,82 euro

FIȘA MĂSURII M5/3A

Denumirea măsurii: ACCES LA FINANȚARE A FORMELOR ASOCIATIVE DE PRODUCĂTORI ÎN AGRICULTURĂ

Codul măsurii: M5/3A

Tipul măsurii: INVESTIȚII

SERVICII

SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Comunicarea slabă între agricultorii din aceeași comunitate, lipsa de informații privind beneficiile asocierii și absența sprijinului din partea autorităților locale sunt doar trei dintre problemele care încetinesc procesul de asociere, și ar trebui ca acestea să aibă prioritate la rezolvare prin intermediul unor politici publice în agricultură. Aceste inițiative ar trebui să sprijine dezvoltarea capacităților formelor asociative și cooperatiste prin acțiuni de instruire și consultanță, să includă asociațiile rurale în programele de susținere a economiei sociale, să înființeze departamente specializate în cadrul camerelor agricole, să finanțeze depozitele și piețele de proximitate, să susțină lanțurile scurte de producție și să asigure facilități fiscale directe. Pentru îmbunătățirea și adaptarea producției la cerințele pieței și pentru comercializarea la comun a produselor este necesară crearea unui avantaj reciproc prin accesibilizarea la finanțare a formelor asociative. Fermierii trebuie să fie stimulați pentru implicarea în aceste forme asociative astfel încât să se creeze un avantaj concurențial față de alți producători singurari de pe piață. Stimularea înființării de forme asociative este necesară în vederea creării unui nivel ridicat de competitivitate al producătorilor primari. Prin asociere, fermierii își vor putea consolida puterea de negociere, pot achiziționa la prețuri convenabile echipamente și tehnologii, pot accesa mai ușor diferite surse de finanțare și pot introduce inovații și idei noi de management. Necesitatea sprijinirii formelor asociative decurge în primul rând din dificultățile cu care se confruntă micii producători agricoli, dificultăți ce sunt generate de cooperarea dificilă cu unitățile prestatoare de servicii, mai ales în situația în care suprafața pe exploatație este redusă, precum și de lipsa sau slaba dezvoltare a structurilor de marketing. Activitatea agricolă preponderent desfășurată în teritoriul Valea Șomuzului este realizată în special la nivel de exploatație individuală sau micro fermă, fapt pentru care micii întreprinzători se confruntă cu diverse probleme ce țin în special de accesul pe piață și limitându-se la practicarea unei agriculturi de semi subzistență.

Dezvoltarea de forme asociative reduce deficiențele legate de volumul redus și fragmentarea ofertei de produse a fermelor mici și mijlocii, consolidându-se poziția pe piață.

Asocierea este cu atât mai importantă, având în vedere specificul pomicol al zonei. Având în vedere dimensiunile reduse ale exploatațiilor în cadrul acestui sector, devine aproape imposibilă valorificarea optimă a producției obținute, fapt pentru care mulți producători își comercializarea produselor în spații improprie, fără a avea acces la lanțurile de aprovizionare. Obiectivul ce se urmărește a fi atins prin susținerea acestui tip de structuri este valorificarea produselor membrilor, astfel degrevând producătorul de sarcina vânzării producției, ceea ce va contribui la o mai bună integrare a producătorilor agroalimentari pe piață și la nivelul lanțurilor scurte de aprovizionare.

Măsura este în concordanță cu următoarele nevoi identificate în cadrul analizei diagnostic și analizei SWOT:

- Forță de muncă preponderentă în sectorul agricol
- Activități agricole desfășurate în cadrul unor exploatații mici și foarte mici ce au un nivel scăzut al productivității și eficienței economice.
- Acces limitat la surse de finanțare
- Grad de dezvoltare economică scăzut din cauza fondurilor insuficiente și a interesului scăzut pentru investiții noi
- Sisteme de producție, colectare și depozitare a produselor agricole slab dezvoltate

Măsura contribuie la obiectivul de dezvoltare rurală al Reg. (UE) nr. 1305/2013, art.4-

Favorizarea competitivității agriculturii

Obiectivele specifice ale măsurii:

- Promovarea formelor asociative în agricultură
- Îmbunătățirea și adaptarea producției la cerințele pieței
- Accesul mai facil al fermierilor la o piață competitivă
- Valorificarea adecvată a suprafețelor agricole
- Crearea unor modele de bună practică pentru restul fermierilor din zonă

Măsura contribuie la prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013 - P3 - Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură

Măsura corespunde obiectivelor art.27- Înființarea grupurilor și organizațiilor de producători din Reg. (UE) nr. 1305/2013

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 3A) Îmbunătățirea competitivității producătorilor primari printr-o mai bună integrare a acestora în lanțul agroalimentar prin intermediul schemelor de calitate, al creșterii valorii adăugate a produselor agricole, al promovării pe piețele locale și în cadrul circuitelor scurte de aprovizionare, al grupurilor și organizațiilor de producători și al organizațiilor interprofesionale , prevăzut la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: mediu și climă, inovare.

Pentru îmbunătățirea și adaptarea producției la cerințele pieței și pentru comercializarea produselor la comun, este necesară o abordare mai intensă a conceptului de cooperare. Aceste grupuri de cooperare trebuie să fie organizate în așa fel încât să funcționeze în beneficiul membrilor. Înființarea de grupuri de producători în sectorul pomicol va contribui la reducerea dezavantajelor structurale și la consolidarea poziției pe piață a fermierilor din acest sector. Prin asocieri vor putea fi respectate mai facil bunele practici de mediu, iar realizarea investițiilor în comun va contribui la gestionarea mai eficientă a apei și a deșeurilor și va facilita utilizarea surselor de energie regenerabilă în folosul membrilor. Prin asocieri, grupurile de producători pot avea mai ușor acces la informații cu privire la practici agricole îmbunătățite și vor putea adopta măsuri specifice pentru protejarea în fața schimbărilor climatice. Atât pentru dezvoltarea exploatațiilor agricole cât și pentru dezvoltarea exploatațiilor pomicole bunele practici de mediu și managementul eficient al resurselor sunt fundamentale pentru sustenabilitatea acestora.

Datorită cooperării dintre micii fermieri sunt posibile acțiuni inovative ce nu pot fi realizate în afara unei forme asociative precum dezvoltarea de noi metode de păstrare a producției agroalimentare pentru creșterea siguranței alimentare, de produse adaptate mai bine cerințelor pieței și de metode de utilizare a deșeurilor și de epurare a apei pentru protejarea mediului.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: Măsura M5/3A este complementară cu măsura M1/1C - Formare profesională în sectorul agricol și ai măsurii M2/2A - Investiții în exploatațile agricole și pomicole.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: Măsura M5/3A contribuie la prioritatea P3 - Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură împreună cu măsura M4/3A.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Sprijinul acordat prin intermediul acestei măsuri va încuraja asocierea micilor producători și poate contribui la transformarea fermelor de dimensiuni mici și foarte mici în ferme comerciale. Valoarea adăugată a măsurii decurge din oferirea unor soluții optime micilor exploatații de a-și promova/comercializa producția în comun, de a depăși constrângerile cauzate de dimensiunea redusă a exploatațiilor. Asocierea poate contribui la creșterea gradului de competitivitate în domeniul agroalimentar prin aprovizionarea piețelor locale într-un mod ritmic, fără goluri în lanțul de aprovizionare, asigurându-se livrarea unor produse calitative adaptate cerințelor consumatorilor.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislația europeană

Regulamentul UE nr. 1407/2013 al Comisiei Europene din 18 decembrie 2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis, cu modificările și completările ulterioare

Legislație Națională

Hotărârea Guvernului nr. 226 din 2 aprilie 2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat

Ordonanța nr. 37/2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și silvice aprobată cu modificări și completări prin **Legea nr. 338/2005**, cu completările și modificările ulterioare.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Grupurile de producători din sectorul agricol și pomicol care se încadrează în definiția IMM-urilor și care au fost recunoscute oficial de către autoritatea competentă înainte de solicitarea sprijinului, inclusiv înainte de 1 ianuarie 2014 care au sediul social sau punctul de lucru în teritoriul GAL Valea Șomuzului.

Toți beneficiarii direcți trebuie să aibă sediul social sau punctul de lucru în teritoriul Gal Valea Șomuzului, iar investiția trebuie să se realizeze pe teritoriul Gal Valea Șomuzului.

5. Tip de sprijin

- Sprijin forfetar, degresiv, plătit în transe anuale, pentru o perioadă care nu poate depăși cinci ani de la data la care grupul de producători a fost recunoscut, acordat în baza unui plan de afaceri.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

În stabilirea tipurilor de acțiuni eligibile și neeligibile, s-a ținut cont de următoarele:

- art. 65 din Reg. (UE) nr. 1303/2013;
- art. 69(3) din Reg. (UE) nr. 1303/2013;
- art. 45 din Reg. (UE) nr. 1305/2013;

- art. 13 din Reg. (UE) nr. 807/2014;
- prevederile din PNDR - cap. 8.1 și fișa tehnică a sub-măsurii 19.2;
- aspectele privind demarcarea și complementaritatea operațiunilor;
- respectarea schemei de ajutor de minimis (dacă este cazul).

Acțiuni eligibile:

Cheltuielile eligibile sunt cele rezultate din înființarea și funcționarea grupurilor de producători din sectorul agricol și pomicol, prevăzute în planul de afaceri necesare pentru atingerea obiectivelor propuse.

Acțiuni neeligibile:

Nu vor fi eligibile în cadrul acestei măsuri cheltuielile pentru fuzionarea grupurilor de producători existente.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili,
- Investiția trebuie să se realizeze în cadrul teritoriului GAL Valea Șomuzului
- Solicitantul să fie constituit legal la data solicitării sprijinului
- Solicitantul prezintă un plan de afaceri care trebuie să detalieze activitățile planificate ale grupului în raport cu una sau mai multe dintre categoriile enumerate mai jos (art. 27 (1) R 1305/2013):

- adaptarea producției și produselor producătorilor care sunt membri ai acestor grupuri la cerințele pieței;
- introducerea în comun a produselor pe piață, inclusiv pregătirea pentru vânzare, centralizarea vânzărilor și aprovizionarea cumpărătorilor en gros;
- stabilirea unor norme comune privind informarea asupra producției, acordând o atenție deosebită recoltării și disponibilității; și
- alte activități care pot fi desfășurate de către grupurile de producători, cum ar fi dezvoltarea competențelor în materie de exploatare și de comercializare, precum și organizarea și facilitarea proceselor de inovare.
- În cazul sectorului pomicol, vor fi luate în considerare pentru sprijin speciile eligibile și suprafețele incluse în Anexa din Cadrul Național de Implementare aferentă STP, exceptând cultura de căpșuni în sere și solarii și pepinierele. Se acceptă finanțarea altor specii care nu sunt cuprinse în Anexă, în baza unei analize locale a unui institut certificat care să ateste potențialul speciei respective într-o anumită zonă.

- Membrii grupurilor de producători au domiciliul stabil/sediul social în unitățile administrativ teritoriale membre ale GAL Valea Șomuzului.

8. Criterii de selecție

Criteriile de selecție vor fi stabilite pe baza următoarelor principii

- Principiul cooperării (grupurile de producători care fac parte dintr-un Grup Operațional în cadrul PEI);
- Principiul reprezentativității grupurilor (numărul de membri);
- Principiul calității produselor (grupurile care produc, depozitează și comercializează produse ecologice, tradiționale sau produse care participă la scheme de calitate europene).
- Principiul sectorului prioritar - pomicultură
- Principiul asocierii exploatațiilor de dimensiuni mici și foarte mici

- Principiul prioritizării la finanțare a proiectelor grupurile de producători din sectorul agricol și pomicol în cadrul cărora se identifică beneficiari ai finanțării prin măsura M1/1C - Formare profesională în sectorul agricol și ai măsurii M2/2A - Investiții în exploatațiile agricole și pomicole. (Astfel se asigură complementaritatea măsurii M5/3A cu măsurile M1/1C și M2/2A)

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil este de 5.569,39 euro

Sprijinul acordat este 100% public și nu poate să depășească anual 10% din valoarea producției comercializate în primii 5 ani și 100.000 euro/an.

Sprijinul se va acorda astfel:

Anul I - 10%

Anul II - 8%

Anul III - 6%

Anul IV - 5%

Anul V - 4%

Sprijinul se plătește sub forma unui ajutor forfetar degresiv, în tranșe anuale, pe o perioadă care nu poate depăși cinci ani de la data la care grupul de producători a fost recunoscut. Sprijinul se calculează pe baza producției comercializate anual prin intermediul grupului. În primul an, se poate plăti grupului de producători un sprijin calculat pe baza valorii medii anuale a producției comercializate de membrii acestuia, în ultimii trei ani înainte de aderarea la grup, excluzând valorile maximă și minimă. Ultima rată se va plăti numai după ce s-a verificat dacă planul de afaceri a fost implementat corect. În cazul nerespectării planului de afaceri, se recuperează sprijinul, proporțional cu obiectivele realizate.

10. Indicatori de monitorizare

Numărul de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la grupuri/organizații de producători - minim 2 proiecte.

Indicatori de monitorizare suplimentară

Cheltuiala publică totală - 5.569,39 euro.

FIȘA MĂSURII M6/6A

Denumirea măsurii: *SPRIJIN PENTRU ÎNFIINȚAREA, CREAREA ȘI DEZVOLTAREA DE ACTIVITĂȚI NEAGRICOLE*

Codul măsurii: M6/6A

Tipul măsurii: INVESTIȚII

SERVICII

SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Măsura - Sprijin pentru înființarea, crearea și dezvoltarea de activități neagricole va contribui la promovarea diversificării activităților către noi activități neagricole din cadrul gospodăriilor agricole, a microîntreprinderilor și întreprinderilor mici, și implicit prin crearea de noi locuri de muncă, obținerea de venituri alternative pentru populația din mediul rural și reducerea gradului de dependență față de sectorul agricol. Scopul măsurii este dezvoltarea de activități neagricole pentru fermierii de mici dimensiuni sau membrii familiilor lor și în general, pentru micii întreprinzători din mediul rural, acordându-se prioritate sectoarelor cu potențial ridicat de dezvoltare identificate în Acordul de Parteneriat, în concordanță cu Strategia Națională de Competitivitate. Această măsură vizează diversificarea economiei rurale prin creșterea numărului de microîntreprinderi și întreprinderi mici în sectorul non-agricol, dezvoltarea serviciilor și crearea de locuri de muncă în spațiul rural și încurajarea menținerii și dezvoltării activităților meșteșugărești tradiționale. Scopul măsurii este de a stimula mediul de afaceri din mediul rural, contribuind astfel la creșterea de activități non agricole desfășurate în zonele rurale, precum și la dezvoltarea activităților non agricole existente. Măsura contribuie la obiectivul specific al Asociației Dezvoltarea echilibrată a regiunii Valea Șomuzului prin susținerea economiei rurale, inclusiv crearea de noi locuri de muncă. Conform analizei diagnostic și a analizei SWOT, la nivelul teritoriului Valea Șomuzului au fost identificate diferite nevoi care au determinat selectarea acestei măsuri în cadrul strategiei de dezvoltare a teritoriului astfel:

- Reticența pentru accesarea de finanțare din partea potențialilor beneficiari de fonduri europene
- Obținerea cu greutate a surselor financiare necesare pentru asigurarea cofinanțării în cadrul proiectelor
- Migrarea forței de muncă activă în străinătate și mediul urban
- Numărul mediu al salariaților scăzut (3,55% la nivelul anului 2014 conform date statistice INS)
- Rata șomajului este ridicată (~4% la nivelul anului 2014, conform date statistice INS)
- Forță de muncă preponderentă în sectorul agricol
- Accentuarea tendinței tinerilor de a părăsi zona din cauza lipsei locurilor de muncă
- Lipsa inițiativelor pentru orientarea profesională a tinerilor, reconversie profesională
- Sector non agricol slab dezvoltat
- Caracterul sezonier al activităților economice preponderent desfășurate în sectorul agricol determină reducerea veniturilor
- Locuri de muncă puține
- Grad de dezvoltare economică scăzut din cauza fondurilor insuficiente și a interesului scăzut pentru investiții noi

Măsura contribuie la îndeplinirea obiectivului de dezvoltare rurală iii) - Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

Obiectivele specifice ale măsurii

- Dezvoltarea echilibrată a regiunii Valea Șomuzului prin susținerea economiei rurale, inclusiv crearea de noi locuri de muncă
- Dezvoltarea de noi activități economice și sprijinirea activităților non agricole existente
- Diversificarea activităților agricole desfășurate de fermieri sau membrii unor gospodării agricole în vederea creșterii veniturilor și creării de alternative ocupaționale.
- Stimularea mediului de afaceri din mediul rural, inclusiv a minorităților de a se angrena în desfășurarea unor activități
- Crearea de noi locuri de muncă

Măsura contribuie la prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013 - P6. Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale. Măsura corespunde obiectivelor art.19 alin (1), lit (b) - Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor din Reg. (UE) nr. 1305/2013. Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6A) Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă, prevăzut la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013. Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg (UE) nr. 1305/2013: mediu și climă, inovare.Măsura promovează investițiile în producerea și utilizarea energiei regenerabile, prelucrarea deșeurilor, producerea biomasă care vor contribui la reducerea efectelor schimbărilor climatice. De asemenea, prin intermediul măsurii se promovează și practicarea unui agroturism responsabil, care să evite degradarea zonelor sensibile, dar în același timp să le și promoveze, contribuind la promovarea biodiversității și generarea de venituri pentru locuitorii din mediul rural. Diversificarea activităților economice în zonele rurale va deschide noi oportunități și posibilități pentru adoptarea de metode noi și utilizarea de tehnologii inovatoare, sporind atractivitatea spațiului rural.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: Nu este cazul

Sinerгия cu alte măsuri din SDL: Măsura M6/6A contribuie la prioritatea P6- Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale împreună cu măsurile M7/6B, M8/6B, M9/6B, M10/6C

2. Valoarea adăugată a măsurii

Strategia de dezvoltare locală urmărește creșterea bunăstării și calității vieții populației din mediul rural, atât din punct de social (infrastructura, educare și formare continuă, sănătate, acces la actul de cultură și recreere, etc.), dar și economic (dezvoltarea agriculturii, industriei prelucrătoare, creșterea calității serviciilor, precum și creșterea numărului de locuri de muncă). Economia locală, bazată într-o pondere însemnată pe activitatea agricolă și servicii de comerț, trebuie să fie încurajată în direcții ale căror efect sinergetic aduc bunăstare în principal locuitorilor teritoriului. Pentru creșterea competitivității pe termen lung a economiei locale este necesară construirea unei economii puternice prin maximizarea utilizării forței de muncă și a potențialului local. Scopul principal al măsurii este stimularea mediului de afaceri din spațiul rural, venind în sprijinul atât a micilor fermieri care desfășoară în prezent activități agricole și care doresc diversificarea activității în alte domenii dar și pentru micii întreprinzători care își propun dezvoltarea propriei activități sau a unei alte activități non agricole. Populația din regiune obține în mare parte venituri din activități agricole, acestea oferindu-le condiții de viață de subzistență. Având în vedere caracterul sezonier al activităților agricole, și în același timp și a veniturilor

ca urmare a sezonității locurilor de muncă, este necesară promovarea antreprenoriatului, în vederea echilibrării teritoriului din punct de vedere socio economic, contribuind astfel la dezvoltarea durabilă a teritoriului. Finalitatea acestei măsuri constă în crearea de noi locuri de muncă, creșterea veniturilor populației rurale, creșterea nivelului de trai, și reducerea disparităților dintre mediul rural și urban, care vor contribui la menținerea populației în mediul rural. Valoarea adăugată a măsurii derivă din soluțiile de diversificare a activităților non agricole de la nivelul teritoriului, în vederea dezvoltării economice durabile a regiunii Valea Șomuzului, pentru creșterea atractivității spațiului rural.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Hotărârea nr. 907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice

Legislație UE: Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii.

R (UE) nr. 1407/2013 privind aplicarea art. 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene referitor la ajutoarele de minimis

Comunicarea Comisiei nr. 2008/C155/02 cu privire la aplicarea art. 87 și 88 din Tratatul CE privind ajutoarele de stat sub formă de garanții;

Comunicarea Comisiei nr. 2008/C14/02 cu privire la revizuirea metodei de stabilire a ratelor de referință și de actualizare.

Linii directoare comunitare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate

Legislație Națională : Hotărârea Guvernului nr. 226 din 2 aprilie 2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat

Ordonanță de urgență nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare.

Ordonanța de Urgență nr. 142/2008 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național;

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți

- micro-întreprinderi și întreprinderi non-agricole mici existente și nou înființate din spațiul rural cu sediul social sau punct de lucru în teritoriul GAL;

-fermieri sau membrii unor gospodării agricole care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unei activități non-agricole în zona rurală în cadrul întreprinderii deja existente, încadrabile în micro-întreprinderi și întreprinderi mici, cu excepția persoanelor fizice neautorizate.

-toți beneficiarii direcți trebuie să aibă sediul social sau punctul de lucru în teritoriul Gal Valea Șomuzului, iar investiția trebuie să se realizeze pe teritoriul Gal Valea Șomuzului.

5. Tip de sprijin

- rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

În stabilirea tipurilor de acțiuni eligibile și neeligibile, s-a ținut cont de următoarele:

- art. 65 din Reg. (UE) nr. 1303/2013;

- art. 69(3) din Reg. (UE) nr. 1303/2013;

- art. 45 din Reg. (UE) nr. 1305/2013;

- art. 13 din Reg. (UE) nr. 807/2014;

- prevederile din PNDR - cap. 8.1 și fișa tehnică a sub-măsurii 19.2;
- aspectele privind demarcarea și complementaritatea operațiunilor;
- respectarea schemei de ajutor de minimis.

Acțiuni eligibile:

Operațiunile și cheltuielile sunt eligibile, cu respectarea prevederilor Ordinului MADR nr. 107/24.01.2017 “pentru aprobarea schemei de ajutor de minimis”, sprijin pentru implementarea acțiunilor în cadrul strategiei de dezvoltare locală.

Investiția trebuie să se încadreze în categoria investițiilor non-agricole prevăzute prin măsură, în conformitate cu prevederile Reg. (UE) nr. 1305/2013, fără a se limita la tipurile de investiții eligibile conform fișei măsurii clasice din PNDR.

Exemple de tipuri de investiții și cheltuieli eligibile:

- Investiții pentru producerea și comercializarea produselor neagricole:
 - fabricarea produselor textile, îmbrăcăminte, articole de marochinarie, articole de hartie și carton;
 - fabricarea produselor chimice, farmaceutice;
 - activități de prelucrare a produselor lemnoase;
 - industrie metalurgică, fabricare de construcții metalice, mașini, utilaje și echipamente;
 - fabricare produse electrice, electronice;
 - Investiții pentru activități meșteșugărești (activități de artizanat și alte activități tradiționale neagricole - olărit, brodat, prelucrare manuală a fierului, lânii, lemnului, pielii,
 - Investiții legate de furnizarea de servicii:
 - servicii medicale, sociale, sanitar-veterinare;
 - servicii de reparații mașini, unelte, obiecte casnice;
 - servicii de consultanță, contabilitate, juridice, audit;
 - activități de servicii în tehnologia informației și servicii informatice ;
 - servicii tehnice, administrative, etc.
 - Investiții pentru infrastructură în unitățile de primire turistică tip agro-turistic, proiecte de activități de agrement.
 - Investiții pentru producția de combustibil din biomasă (ex: fabricare de peleți și brichete) în vederea comercializării.

Costuri eligibile specifice:

- a) construcția, extinderea și/sau modernizarea și dotarea clădirilor;
- b) achiziționarea și costurile de instalare, inclusiv în leasing financiar, de utilaje, instalații și echipamente noi
- c) investiții intangibile: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci.

Acțiuni neeligibile:

- prestarea de servicii agricole, achiziționarea de utilaje și echipamente agricole aferente acestei activități, în conformitate cu Clasificarea Activităților din Economia Națională;
- procesarea și comercializarea produselor prevăzute în Anexa I din Tratat;
- producția de electricitate din biomasă ca și activitate economică;
- cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente "second hand";
- cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului cu excepția costurilor generale definite la art 45, alin 2 litera c) a R (UE) nr. 1305/2013 care pot fi realizate înainte de depunerea cererii de finanțare;
- cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;

- cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;
- cheltuieli în conformitate cu art. 69, alin (3) din R (UE) nr. 1303/2013 și anume: dobânzi debitoare; achiziționarea de terenuri construite și neconstruite; taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul sau a prevederilor specifice pentru instrumente financiare; în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare, cheltuieli care fac obiectul finanțării altor programe europene/naționale, conform Cap. 14 și 15- PNDR.

Cheltuieli neeligibile specifice: Cheltuieli specifice de înființare și funcționare a întreprinderilor (obținerea avizelor de funcționare, taxe de autorizare, salarii angajați, costuri administrative, etc).

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevazute prin sub-măsură;
- Localizarea proiectului pentru care se solicita finanțare trebuie să fie în spațiul rural în teritoriul GAL VALEA ȘOMUZULUI;
- Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de a asigura co-finanțarea investiției;
- Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată pe baza prezentării unei documentații tehnico-economice;
- Întreprinderea nu trebuie să fie în dificultate în conformitate cu Liniile directoare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate.
- Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului și dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislația în vigoare menționată în capitolul 8.1 PNDR

8. Criterii de selecție

Criteriile de selecție vor fi stabilite pe baza următoarelor principii

- Principiul diversificării activității agricole a fermelor existente către activități non-agricole;
- Principiul prioritizării sectoarelor cu potențial de creștere (textile și pielărie, industrii creative și culturale-inclusiv meșteșuguri, activități de servicii în tehnologia informației, agroturism)
- Principiul stimulării activităților turistice în sensul prioritizării activităților agroturistice desfășurate în zonele cu potențial turistic ridicat/destinații ecoturistice/arii naturale protejate, care au fost stabilite în conformitate cu Ordonanța de Urgență nr. 142/2008 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național;
- Principiul derulării activităților anterioare ca activitate generală de management a firmei, pentru o mai bună gestionare a activității economice;
- Principiul localizării întregii activități a solicitantului în spațiu rural.

Criterii specifice GAL Valea Șomuzului

- Numărul de locuri de muncă nou create
- Proiecte ce sunt derulate de femei/tineri cu vârsta până în 40 de ani în momentul depunerii

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil total în cadrul acestei măsuri este de ~~390.108,00~~ 403.956,35 euro

Sprijinul public nerambursabil nu va depăși 200.000,00 euro/beneficiar pe 3 ani fiscali. Ajutorul public acordat în cadrul acestei măsuri este de 70% și poate fi majorat până la 90% din totalul cheltuielilor eligibile, în cazul solicitanților care desfășoară activități de producție, servicii medicale, sanitar-veterinare și agroturismul și în cazul fermierilor care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unor activități neagricole.

10. Indicatori de monitorizare

Numărul de microîntreprinderi/întreprinderi mici sprijinite - minim 5.

Locuri de munca create -10 locuri de muncă (minim 2 locuri de muncă/proiect cu durata de 1 an sau mai mare.)

Indicator de monitorizare suplimentar - cheltuiala publică totală - ~~390.108,00~~ 403.956,35
euro

FIȘA MĂSURII M7/6B

Denumirea măsurii: CREAREA, MODERNIZAREA/ DOTAREA INFRASTRUCTURII SOCIALE ȘI INTEGRAREA MINORITĂȚILOR

Codul măsurii: M7/6B

Tipul măsurii: INVESTIȚII

SERVICII

SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

În teritoriul Valea Șomuzului există numeroase decalaje în ceea ce privește calitatea vieții, în comparație cu mediul urban, în special în legătură cu infrastructura socială. În teritoriul Valea Șomuzului infrastructura socială constă în mare parte din servicii de asistență socială în cadrul primăriilor comunelor. Serviciile de asistență socială din cadrul primăriilor răspund nevoilor cele mai frecvente de asistență socială înregistrate în teritoriu și au la bază în general sărăcia sau veniturile foarte mici cu care o familie/persoană sunt nevoite să trăiască. Serviciile din cadrul primăriilor desfășoară activități de anchetă socială, consiliere și acordarea de sprijin financiar categoriilor defavorizate.

Existența precum și calitatea infrastructurii sociale este impusă de necesitatea existenței unor spații optime pentru copii, în vederea petrecerii timpului liber sau de îngrijire a școlărilor în structuri de tip after school. Infrastructura socială în ceea ce privește structuri de tip after school actuală existentă în regiunea Valea Șomuzului nu are capacitatea de a susține un nivel de trai decent. Nu există facilități suficiente pentru copii de vârstă școlară de tip after school, astfel fiindu-le restricționat accesul la activități educaționale în afara curriculei școlare precum și la activități recreative. Aceste insuficiențe de la nivelul teritoriului contribuie la accentuarea inegalităților de șanse între copii din mediul urban și rural. Pentru a reduce deficitul existent, care creează discrepanțe în ceea ce privește posibilitățile de dezvoltare se impune dezvoltarea infrastructurii sociale care va asigura egalitatea de șanse și evitarea segregării. Investițiile în infrastructura socială pot contribui și la stoparea fenomenului de depopulare din mediul rural prin reducerea decalajelor existente între sat și oraș. Comunitatea de romi din cadrul teritoriului Valea Șomuzului se confruntă cu probleme de integrare ce conduc la marginalizarea acestei categorii, în special a copiilor. Prin intermediul centrelor de tip after school se urmărește și susținerea copiilor romi, în vederea reducerii abandonului școlar. Conform tabelului "Populația stabilă după etnie-județe-municipii-orașe-comune-RPL-2011", în teritoriul GAL Valea Șomuzului există următoarele minorități înregistrate: romi - 25 persoane (comuna Baia, reprezentând un procent de 0,07%), ucrainieni - 5 persoane (comuna Baia, reprezentând un procent de 0,01%), iar pentru un procent de 2,71% informația despre etnie nu este disponibilă.

Sursele de finanțare a investițiilor propuse în cadrul proiectului se vor constitui în conformitate cu legislația în vigoare. Pentru asigurarea sustenabilității proiectelor, beneficiarii pot solicita finanțare prin Axa 5 POCU - Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității, obiectiv specific 5.2 - Reducerea numărului de persoane

aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din comunitățile marginalizate din zona rurală și orașe cu o populație de până la 20.000 locuitori prin implementarea de măsuri/ operațiuni integrate în contextul mecanismului de DLRC, cu respectarea condițiilor specifice.

Proiectele finanțate în cadrul măsurii nu vor fi de tip rezidențial. Proiectele de infrastructură socială vor asigura funcționarea prin operaționalizarea infrastructurilor de către o entitate acreditată ca furnizor de servicii sociale.

Măsura contribuie la obiectivul de dezvoltare rurală - Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă, conform Reg. (UE) nr. 1305/2013, art.4.

Obiectivele specifice ale măsurii

- Crearea/modernizarea/dotarea unor structuri de tip after school
- Susținerea copiilor, inclusiv a celor care aparțin minorității rome în activitățile extra școlare

Măsura contribuie la prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013 - P6. Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale

Măsura corespunde obiectivelor art.20 alin (1), lit (d)- Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale din Reg. (UE) nr. 1305/2013

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6B) Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale , prevăzut la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg (UE) nr. 1305/2013: inovare, mediu

Sprrijinul acordat dezvoltării infrastructurii sociale va contribui la creșterea nivelului de trai al populației prin formarea unor generații mai bine pregătite, deschise spre noi oportunități și capabile să aducă inovații și dezvoltare în zonele rurale. Prin proiectele întreprinse se urmărește adoptarea unor soluții de eficiență energetică în scopul reducerii consumului de energie și protejării mediului.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: Măsura M7/6B este complementară cu măsurile M8/6B , adresându-se aceluiași categorii de beneficiari direcți

Sinerгіa cu alte măsuri din SDL: Măsura M7/6B contribuie la prioritatea P6- Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale împreună cu măsurile M6/6A, M8/6B, M10/6C

2. Valoarea adăugată a măsurii

Dezvoltarea economică și socială durabilă a spațiului rural ce face parte din teritoriul Valea Șomuzului este indispensabil legată de îmbunătățirea infrastructurii rurale existente și a serviciilor de bază. Valoarea adăugată a măsurii este generată de creșterea nivelului de trai al populației, din contribuția pe care o infrastructură socială competitivă o are la formarea unor generații de tineri pregătiți să facă față provocărilor actuale. Măsura contribuie la rezolvarea nevoilor identificate în analiza diagnostic și analiza SWOT, respectiv:

- Inexistența unor facilități de tip after school
- Infrastructura socială și educațională slab dezvoltată;
- Nivel scăzut al calității vieții și al confortului populației;
- Capacitate redusă de a asigura servicii sociale pentru toate grupurile vulnerabile
- Rata sărăciei accentuată

În urma implementării proiectelor de infrastructură socială, se va asigura cadrul propice pentru desfășurarea adecvată a activității de tip after school a peste 80 de copii. Măsura se

dorește a se concretiza în proiecte de utilitate publică cu impact social, și ulterior economic la nivelul comunității.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE

Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000

R(UE) nr. 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a R (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului

R (UE) nr. 480/2014 de completare a R (UE) nr. 1303/2013

R (UE) nr. 808/2014 de stabilire a normelor de aplicare a R (UE) Nr. 1305/2013

Legislație Națională

Hotărârea Guvernului nr. 226 din 2 aprilie 2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat

Legea nr. 263/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea creșelor;

Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale - republicată, cu modificările și completările ulterioare;

Hotărârea de Guvern nr 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare;

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți

- Comunele și asociațiile acestora conform legislației naționale în vigoare;
- ONG-uri pentru investiții în socială (infrastructură de tip after-school).
- GAL Valea Șomuzului, în situația în care în urma lansării primului apel de selecție nu se depun proiecte, cu respectarea legislației specifice.

-toți beneficiarii direcți trebuie să aibă sediul social sau punctul de lucru în teritoriul Gal Valea Șomuzului, iar investiția trebuie să se realizeze pe teritoriul Gal Valea Șomuzului.

Beneficiari indirecți (grup țintă):

- Minoritățile etnice din teritoriul GAL Valea Șomuzului
- Copii care vor beneficia de activitățile desfășurate în cadrul centrelor
- Personalul auxiliar ce se va ocupa de funcționarea structurii de tip after school
- Populația din teritoriul GAL Valea Șomuzului

5. Tip de sprijin

- rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

În stabilirea tipurilor de acțiuni eligibile și neeligibile, s-a ținut cont de următoarele:

- art. 65 din Reg. (UE) nr. 1303/2013;
- art. 69(3) din Reg. (UE) nr. 1303/2013;
- art. 45 din Reg. (UE) nr. 1305/2013;
- art. 13 din Reg. (UE) nr. 807/2014;

- prevederile din PNDR - cap. 8.1 și fișa tehnică a sub-măsurii 19.2;
- aspectele privind demarcarea și complementaritatea operațiunilor;
- respectarea schemei de ajutor de minimis (dacă este cazul).

Acțiuni eligibile:

- înființarea și dotarea structurilor de tip after-school numai a celor din afara incintei școlilor din mediul rural,

Acțiuni neeligibile:

- Contribuția în natură;
- Costuri privind închirierea de mașini, utilaje, instalații și echipamente;
- Costuri operaționale inclusiv costuri de întreținere și chirie.

7. Condiții de eligibilitate

Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Investiția trebuie să se realizeze în cadrul teritoriului GAL Valea Șomuzului
- Solicitantul trebuie să se angajeze să asigure întreținerea/mentenanța investiției pe o perioadă de minim 5 ani de la ultima plată;
- Solicitantul trebuie să nu fie în insolvență sau incapacitate de plată;
- Investiția trebuie să se încadreze în tipul de sprijin prevăzut prin sub-măsură;
- Investiția să se realizeze în spațiul rural;
- Investiția trebuie să fie în corelare cu orice strategie de dezvoltare națională/regională/județeană/locală aprobată, corespunzătoare domeniului de investiții;
- Investiția trebuie să respecte Planul Urbanistic General;
- Investiția trebuie să demonstreze necesitatea, oportunitatea și potențialul economic al acesteia;
- Pentru asigurarea sustenabilității proiectelor depuse în cadrul acestei măsuri care vizează înființarea sau îmbunătățirea infrastructurii sociale, beneficiarii pot solicita finanțare prin Axa 5 POCU, prin depunerea unui proiect distinct cu respectarea
- condițiilor specifice POCU
- Solicitantul trebuie să demonstreze operaționalizarea structurii de către o entitate ca furnizor de servicii sociale
- infrastructura socială nu trebuie să fie de tip rezidențial

8. Criterii de selecție

Criteriile de selecție vor fi stabilite pe baza următoarelor principii

Criterii generale conform PNDR 2014-2020

- Principiul gradului de acoperire a populației deservite.
- Principiul prioritizării tipului de investiție în funcție de gradul de dezvoltare socio-economică a zonei determinată în baza studiilor de specialitate - Studiu privind stabilirea potențialului socio-economic de dezvoltare a zonelor rurale asumat de către MADR;

Criterii de selecție specifice GAL Valea Șomuzului

- Proiecte care integrează soluții pentru probleme de protejare a mediului/eficiență energetică
- Proiecte care prevăd acțiuni inovative

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil este de 149.404,00 euro

Ajutorul public acordat în cadrul acestei măsuri este maxim 100% din totalul cheltuielilor eligibile.

10. Indicatori de monitorizare

Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructură îmbunătățită - minim 80 de copii

Număr unități sociale înființate/modernizate-Sau Număr proiecte care prevăd acțiuni inovative - minim 2

Indicator de monitorizare suplimentar:

Cheltuiala publică totală - 149.404,00 euro

FIȘA MĂSURII M8/6B

Denumirea măsurii: DEZVOLTAREA ȘI MODERNIZAREA INFRASTRUCTURII FIZICE RURALE DE BAZĂ ÎN VEDEREA CREȘTERII CALITĂȚII VIEȚII ÎN TERITORIUL VALEA ȘOMUZULUI

CODUL MĂSURII: M8/6B

Tipul măsurii: INVESTIȚII

SERVICII

SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

În teritoriul Valea Șomuzului, ca de altfel în zona rurală există decalaje semnificative în ceea ce privește calitatea vieții reflectate în toate componentele socio economice: economice, servicii, formare și educație, capacitate administrativă, potențial demografic, sănătate, cultură. Infrastructura de bază din regiune este în cea mai mare parte neadecvată atât în ceea ce privește calitatea dar și din punct de vedere funcțional pentru a asigura condiții calitative de trai. Aceste aspecte constituie piedici în calea egalității de șanse și a dezvoltării socio economice a teritoriului. Pentru dezvoltarea regiunii este necesar ca toată populația să aibă acces neîngrădit la un sistem centralizat de apă canalizare, la o rețea de drumuri îmbunătățită, la servicii de sănătate, servicii educaționale optime și la un spațiu public adecvat. Aceste deficiențe constituie atât o piedică în calea investitorilor dar și o scădere a nivelului de atractivitate a spațiului rural pentru tineri și nu numai. Gradul de dezvoltare a serviciile de utilități publice se răsfrânge asupra nivelului de trai ai locuitorilor, dezvoltarea și modernizarea acestora fiind un aspect important pentru dezvoltarea comunității. Serviciile de sănătate și educație reprezintă un domeniu prioritar pentru dezvoltare, astfel modernizarea și dotarea corespunzătoare a infrastructurii sanitare și educaționale din regiune reprezintă un deziderat pentru dezvoltare. De asemenea, aspecte importante pentru populație le reprezintă rezolvarea problemelor legate de aspectul spațiului public (modernizarea edificiilor culturale și arhitecturale, crearea și dotarea spațiilor verzi). Sprijinirea conservării patrimoniului local și a tradițiilor are drept scop stimularea activităților de turism rural, precum și menținerea tradițiilor și a moștenirii spirituale. Zona Valea Șomuzului este un teritoriu bogat în tradiții și monumente. Prin investițiile realizate în infrastructura fizică de bază se vor crea condiții de viață adecvate, se va dezvolta și revitaliza economia rurală și se va crea un acces nemijlocit la servicii de sănătate și educație, vor crește condițiile de igienă și se va crea un acces nemijlocit pentru toți locuitorii la toate serviciile. Măsura contribuie la rezolvarea nevoilor identificate în analiza diagnostic și analiza SWOT, respectiv: infrastructură rutieră insuficient modernizată, o mare parte din localități nu au sistem centralizat de alimentare cu apă, lipsa sistem centralizat de canalizare, nu există sistem de alimentare cu gaze, lipsă dotări pentru infrastructura medicală, educațională, culturală, socială, poluarea solului și a mediului ca urmare a deversărilor necontrolate rezultate în urma activităților agricole, acces limitat la surse de finanțare, locuri de muncă puține, grad de dezvoltare economică scăzut din cauza fondurilor insuficiente și a interesului scăzut pentru investiții noi, dotări și spații insuficiente pentru desfășurarea actului medical, infrastructura educațională neadecvată, acțiuni

aproape inexistente pentru sprijinirea comunităților desfășurate în parteneriat public - privat, infrastructura socială și educațională slab dezvoltată, deficit de personal specializat din domeniul sanitar, nivel scăzut al calității vieții și al confortului populației, migrarea forței de muncă activă în străinătate și mediul urban, măsuri insuficiente întreprinse la nivelul comunității pentru protejarea monumentelor istorice și culturale, lipsă dotări pentru infrastructura medicală, educațională, culturală, socială, dotarea precară a așezămintelor culturale, insuficiența fondurilor pentru menținerea monumentelor arhitecturale și culturale într-o stare bună. Măsura contribuie la obiectivul de dezvoltare rurală - Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă, conform Reg. (UE)

nr. 1305/2013, art.4

Obiectivele specifice ale măsurii

- Înființarea de drumuri noi, extinderea și îmbunătățirea rețelei de drumuri de interes local (drumuri comunale, vicinale și străzi din interiorul comunelor)
 - Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de sănătate
 - Consolidarea,, modernizarea, extinderea și dotarea clădirilor educaționale: spații de învățământ, spații de cazare, cantine, diferite facilități pentru acces și activități didactice, săli de sport și terenuri de sport, biblioteci, etc.
 - Crearea/amenajarea de terenuri de sport
 - Dezvoltarea și modernizarea spațiului public în vederea asigurării condițiilor necesare pentru dezvoltarea și creșterea atractivității teritoriului]
 - Achiziții de utilaje pentru serviciile de gospodărire publică.
- Susținerea investițiilor de restaurare, conservare și accesibilizare a patrimoniului cultural imobil de interes local, a așezămintelor monahale inclusiv a așezămintelor culturale;
- Punerea în valoare a moștenirii culturale locale, la promovarea turismului rural, conducând astfel la creșterea nivelului de trai în zonele rurale;
- Dezvoltare locală sustenabilăMăsura contribuie la prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013 - P6. Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale. Măsura corespunde obiectivelor art.20 (1) b) d) - Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale din Reg. (UE) nr. 1305/2013. Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6B) Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale , prevăzut la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013. Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg (UE) nr. 1305/2013: inovare, mediu și climă. Sprijinul acordat dezvoltării infrastructurii de bază va contribui la creșterea nivelului de trai al populației. O infrastructură îmbunătățită va permite afacerilor din mediul rural să se dezvolte și încurajează spiritul antreprenorial și inovator. De asemenea, existența unei infrastructuri educaționale funcționale permite formarea de generații tinere bine pregătite, deschise spre noi oportunități și capabile să aducă inovații și dezvoltare în zonele rurale. Sprijinul acordat dezvoltării infrastructurii culturale va contribui la protejarea și conservarea patrimoniului cultural și la păstrarea identității culturale. Identitatea culturală din regiunea Valea Șomuzului reprezintă o importantă sursă de dezvoltare locală, fiind caracterizată de un patrimoniu cultural material și imaterial diversificat. Prin protejarea patrimoniului cultural se contribuie la creșterea atractivității spațiului rural pentru tineri, care vor fi stimulați să rămână în spațiul rural, contribuind astfel cu soluții inovative la dezvoltarea comunității. De asemenea se urmărește rezolvarea problemelor legate de aspectul general al spațiului public din teritoriu, în vederea creșterii atractivității zonei. Investițiile în infrastructură de apă/apă uzată în sistem centralizat, vor contribui în ansamblu la protejarea mediului. De asemenea prin implementarea acestei măsuri se propun acțiuni de protejare a mediului prin

reducerea consumului de energie și abordarea unor soluții de eficiență energetică.
Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: Măsura M8/6B este complementară cu măsurile M7/6B adresându-se aceluiași categorii de beneficiari direcți.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: Măsura M8/6B contribuie la prioritatea P6- Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale împreună cu măsurile M6/6A, M7/6B, M9/6C.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Dezvoltarea economică și socială durabilă a spațiului rural ce face parte din teritoriul Valea Șomuzului este indispensabil legată de îmbunătățirea infrastructurii rurale existente și a serviciilor de bază. Valoarea adăugată a măsurii este generată de creșterea nivelului de trai al populației, din contribuția pe care o infrastructură fizică de bază îmbunătățită o va avea la creșterea atractivității spațiului rural și la contribuția pe care o infrastructură culturală o are pentru păstrarea moștenirii culturale a regiunii. Investițiile în infrastructura fizică de bază vor avea un impact economic major la nivelul comunității, contribuind la atragerea de noi investitori și reducerea migrației populației către mediul urban și străinătate. De asemenea, prin păstrarea identității culturale, spațiul rural va deveni atractiv pentru dezvoltarea turismului, acesta putând contribui la dezvoltarea regiunii, nefiind suficient promovată în acest sens.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000

Directiva 91/271/CEE privind epurarea apelor uzate urbane

Directiva 98/83/EC privind calitatea apei destinate consumului uman

R (UE) nr. 1407/2013 privind aplicarea art. 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene referitor la ajutoarele de minimis.

R(UE) nr. 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a R (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului

R (UE) nr. 480/2014 de completare a R (UE) nr. 1303/2013

R (UE) nr. 808/2014 de stabilire a normelor de aplicare a R (UE) Nr. 1305/2013

Hotărârea Guvernului nr. 226 din 2 aprilie 2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat

Ordonanța Guvernului nr. 43/1997 privind regimul drumurilor, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 1/2011 a educației naționale, cu modificările și completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 866/2008 privind aprobarea nomenclatoarelor calificărilor profesionale pentru care se asigură pregătirea din învățământul preuniversitar precum și durata de școlarizare;

Legea nr. 263/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea creșelor;

Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale - republicată, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr 489/2006 privind libertatea religiei și regimul general al cultelor - republicată, cu modificările și completările ulterioare;

Hotărârea de Guvern nr 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul nr. 2260 din 18 aprilie 2008 privind aprobarea Normelor metodologice de clasare și inventariere a monumentelor istorice, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 143/2007 privind înființarea, organizarea și desfășurarea activității așezămintelor culturale, cu modificările și completările ulterioare.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

- Comunele și asociațiile acestora conform legislației naționale în vigoare din cadrul teritoriului GAL Valea Șomuzului;
- ONG-uri pentru investiții în infrastructura educațională (grădinițe) și culturală din cadrul teritoriului GAL Valea Șomuzului
- Unități de cult conform legislației în vigoare din cadrul teritoriului GAL Valea Șomuzului;

-5. Tip de sprijin

- rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

În stabilirea tipurilor de acțiuni eligibile și neeligibile, s-a ținut cont de următoarele: art. 65 din Reg. (UE) nr. 1303/2013; art. 69(3) din Reg. (UE) nr. 1303/2013; art. 45 din Reg. (UE) nr. 1305/2013; art. 13 din Reg. (UE) nr. 807/2014; prevederile din PNDR - cap. 8.1 și fișa tehnică a sub-măsurii 19.2; aspectele privind demarcarea și complementaritatea operațiunilor; respectarea schemei de ajutor de minimis .

Acțiuni eligibile:

- **Acțiuni eligibile care se încadrează în art. 20 (1) b)**
- Achiziționarea de echipamente pentru producerea de energie din surse regenerabile
- Crearea și amenajarea spațiilor publice pentru recreere (spații de joacă pentru copii, terenuri de sport, parcuri)
- Refacere iluminat stradal, amenajarea spațiului pietonal
- Reabilitarea, modernizarea și dotarea grădinițelor
- Achiziționarea de utilaje și echipamente pentru serviciile publice (dezăpezire, întreținere spații verzi, etc..)
- Reabilitarea, modernizare, extinderea și dotarea unităților sanitare și a unităților educaționale din regiune
- Creare/modernizare piețe agroalimentare
- Reabilitare și modernizare de poduri/podețe
- Modernizarea, renovarea și/sau dotarea căminelor culturale.
- Acțiuni eligibile care se încadrează în art. 20 (1) d) restaurarea, conservarea și dotarea clădirilor/monumentelor din patrimoniul cultural imobil de interes local de clasă (grupă) B
- restaurarea, conservarea și/sau dotarea așezămintelor monahale de clasă (grupă) B și
- construcția, extinderea și/sau modernizarea drumurilor de acces ale așezămintelor monahale de clasă (grupă) B
- achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci

Acțiuni neeligibile:

- Contribuția în natură;
- Costuri privind închirierea de mașini, utilaje, instalații și echipamente;
- Costuri operaționale inclusiv costuri de întreținere și chirie.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
 - Investiția trebuie realizată în teritoriul GAL Valea Șomuzului
 - Solicitantul trebuie să se angajeze să asigure întreținerea/mentenanța investiției pe o perioadă de minim 5 ani de la ultima plată;
 - Solicitantul trebuie să nu fie în insolvență sau incapacitate de plată;
 - Investiția trebuie să se încadreze în tipul de sprijin prevăzut prin măsură;
 - Investiția să se realizeze în spațiul rural;
 - Investiția trebuie să fie în corelare cu orice strategie de dezvoltare națională/regională/județeană/locală aprobată, corespunzătoare domeniului de investiții;
 - Investiția trebuie să respecte Planul Urbanistic General;
 - Investiția trebuie să demonstreze necesitatea, oportunitatea și potențialul economic al acesteia;
 - Introducerea investiției din patrimoniul cultural de clasă B în circuitul turistic, la finalizarea acesteia
 - Dacă este cazul, solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de a asigura co-finanțarea investiției;
- toți beneficiarii direcți trebuie să aibă sediul social sau punctul de lucru în teritoriul Gal Valea Șomuzului, iar investiția trebuie să se realizeze pe teritoriul Gal Valea Șomuzului.

8. Criterii de selecție

Criterii PNDR 2014-2020

- Principiul gradului de acoperire a populației deservite.
- Principiul prioritizării tipului de investiție în funcție de gradul de dezvoltare socio-economică a zonei determinată în baza studiilor de specialitate - Studiu privind stabilirea potențialului socio-economic de dezvoltare a zonelor rurale asumat de către MADR;

Pentru investițiile de restaurare și conservare a patrimoniului cultural de interes local

- Principiul potențialului turistic, în sensul prioritizării proiectelor în localitățile rurale cu potențial de dezvoltare turistic;
- Principiul valorii culturale în funcție de numărul de activități socio-culturale desfășurate

Pentru investițiile de modernizare și dotare a căminelor culturale

- Principiul gradului de deservire a populației, inclusiv potențialul turistic al localității rurale;
- Principiul valorii culturale în funcție de numărul de activități socio-culturale desfășurate.

Criterii de selecție specifice GAL Valea Șomuzului

- proiecte ce integrează probleme de protejare a mediului/eficiență energetică
- proiecte care prevăd acțiuni inovative
- dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de educație
- dezvoltarea și modernizarea spațiului public în vederea asigurării condițiilor necesare dezvoltării echilibrate a regiunii și creșterea atractivității teritoriului.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil în cadrul acestei măsuri este de **510.129,72 504.814,56 euro**
Ajutorul public acordat în cadrul acestei măsuri este maxim 80% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele generatoare de venit aplicate de ONG-uri și de 100% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele de utilitate publică negeneratoare de venit. Sprijinul pentru proiectele generatoare de venit se va acorda conform R(UE) nr. 1407/2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis, iar valoarea totală a ajutoarelor de minimis primite pe perioada a 3 ani fiscali

de către un beneficiar nu va depăși plafonul maxim al ajutorului public de 200000 euro/beneficiar.

10. Indicatori de monitorizare

Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructură îmbunătățită- minim 8.948 locuitori (conform recensământ populație 2011, s-a luat în calcul numărul minim de locuitori din fiecare localitate și s-a înmulțit cu 4- numărul de proiecte minime finanțate în cadrul măsurii)

Număr proiecte finanțate în cadrul măsurii - minim 4

Indicator de monitorizare suplimentar - Cheltuiala publică totală - ~~510.129,72~~ 504.814,56
euro

FIȘA MĂSURII M9/6C

Denumirea măsurii: **INVESTIȚII ÎN INFRASTRUCTURA AFERENTĂ COMUNICAȚIILOR BROADBAND**

Codul măsurii: M9/6C

Tipul măsurii: INVESTIȚII

SERVICII

SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

În prezent există o conectivitate slabă la internet în bandă largă în zonele rurale, atât în ceea ce privește acoperirea cât și viteza (acces redus la viteză broadband) cauzată atât de lipsa unei infrastructuri moderne TIC cât și de veniturile slabe ale populației rurale care se confruntă, implicit, cu un nivel scăzut de aptitudini TIC . Există necesitatea dezvoltării unei rețele de comunicații în zonele rurale, inclusiv a unor servicii de internet în bandă largă cel puțin în principalele puncte de interes precum centre comunale, librării, administrații locale, care să permită îmbunătățirea informării, un schimb mai bun de cunoștințe și o inovare intensificată în ferme și în exploatațile forestiere. Modernizarea infrastructurii TIC și a serviciilor de comunicații în comunitățile locale va facilita o participare mai intensă a populației din spațiul rural la procesul de creștere economică, ducând astfel la reducerea disparităților legate de calitatea serviciilor dintre zonele rurale și centrele urbane. Prin intermediul unei astfel de infrastructuri, spațiul rural va deveni mai atractiv pentru dezvoltarea socio-economică, inclusiv pentru inițierea și consolidarea afacerilor, pentru crearea de parteneriate pentru inovare în sensul facilitării schimbului de informații și a creării unei baze de cunoștințe comune, pentru activități de comunități, analiză și planificare strategică, coeziune socială (instaurarea interesului social și a grupurilor culturale), pentru servicii de sănătate și de învățământ, on line.etc. Astfel, este posibilă diminuarea tendinței de scădere a populației rurale, în special a tinerilor și a persoanelor cu diferite specializări care vor fi motivați să rămână în spațiul rural în contextul îmbunătățirii condițiilor de viață.

Investițiile în infrastructura de broadband reprezintă un important domeniu de intervenție contribuind atât direct cât și indirect, la atingerea priorităților legate de crearea locurilor de muncă și creștere economică în spațiul rural. Astfel, se produc efecte pentru dezvoltare economică prin facilitarea accesului la internet, crearea de servicii online și prin multe alte oportunități legate de marketing-ul produselor, de piața forței de muncă, schimbul de experiență și acces mai facil la exemple de bune practici, etc. Dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere în coroborare cu stimularea sectorului de tehnologia informației și comunicațiilor (TIC) va fi capabilă să stimuleze competitivitatea economică și să contribuie la asigurarea coeziunii sociale. Accesul la servicii de comunicații broadband ca serviciu de bază pentru populația din mediul rural contribuie la creșterea gradului de informare. De asemenea, accesul la aceste servicii crește atractivitatea economică a acestor zone pentru operatorii economici din alte domenii, contribuind la diminuarea sărăciei și depopulării

respectivelor zone. Nevoile identificate în urma analizei teritoriului cărora această măsură le răspunde sunt:

- Existența "zonelor albe"
- Acces deficitar la informații și tehnologii de ultimă oră

Măsura contribuie la obiectivul de dezvoltare rurală - Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă, conform Reg. (UE) nr. 1305/2013, art.4

Obiectivele specifice ale măsurii

- Creșterea gradului de accesibilitate a serviciilor broadband
- Racordarea la rețele de acces și/sau rețele de distribuție în localitățile pentru care furnizorii nu au declarat că dețin astfel de rețele.

Măsura contribuie la prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013 - P6. Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale

Măsura corespunde obiectivelor art.20 alin (1), lit (c) - Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale din Reg. (UE) nr. 1305/2013

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6C) Sporirea accesibilității, a utilizării și a calității tehnologiilor informației și comunicațiilor (TIC) în zonele rurale, prevăzut la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg (UE) nr. 1305/2013: inovare.

Sprrijinul acordat dezvoltării infrastructurii broadband va contribui la îmbunătățirea condițiilor de viață pentru populație, asigurarea accesului la serviciile de bază, inclusiv accesul local la infrastructura de comunicații în bandă largă și realizarea investițiilor care contribuie la atractivitatea zonelor rurale în vederea creării de locuri de muncă și inversării trendurilor de declin economic și social, precum și protejarea moștenirii culturale și naturale din spațiul rural în vederea realizării unei dezvoltări durabile.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: Nu este cazul

Sinergia cu alte măsuri din SDL: Măsura M9/6C contribuie la prioritatea P6- Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale împreună cu măsurile M6/6A, M7/6B, M8/6B.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Obiectivul măsurii este de a îmbunătăți calitatea vieții în zonele rurale prin îmbunătățirea condițiilor de viață pentru populație, asigurarea accesului la serviciile de bază, inclusiv accesul local la infrastructura de comunicații în bandă largă și realizarea investițiilor ce contribuie la atractivitatea zonelor rurale. Investițiile în infrastructura broadband vor avea un impact economic și social semnificativ la nivelul teritoriului, asigurând egalitate de șanse între toți locuitorii comunelor și contribuind la creșterea gradului de informare a acestora. Proiectele ce vor fi desfășurate în cadrul acestei măsuri vor aduce plus valoarea comunității locale, în special prin reducerea discrepanțelor existente între cei ce beneficiază de o astfel de infrastructură și cei care nu beneficiază, dar și prin reducerea discrepanțelor existente între mediul urban și rural.

3. Trimiteri la alte acte legislative

- R (UE) nr. 1407/2013 privind aplicarea art. 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene referitor la ajutoarele de minimis.

- Legea nr. 159/2016 privind regimul infrastructurii fizice a rețelelor de comunicații electronice, precum și pentru stabilirea unor măsuri pentru reducerea costului instalării rețelelor de comunicații electronice
- Hotărârea nr. 907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice
- **Hotărârea Guvernului nr. 226 din 2 aprilie 2015** privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat
- Legea nr. 154/2012 privind regimul infrastructurii rețelelor de comunicații electronice;
- Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 111/2011 privind comunicațiile electronice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 140/2012, cu modificările și completările ulterioare - Hotărârea Guvernului nr. 245/2015 pentru aprobarea Strategiei Naționale privind Agenda Digitală pentru România 2020

Sursă:

http://www.ancom.org.ro/uploads/links_files/Strategia_nationala_privind_Agenda_Digital_a_pentru_Romania_2020.pdf;

-Hotărârea Guvernului nr. 414/2015 prin care s-a aprobat Planul Național de Dezvoltare a Infrastructurii NGN (Next Generation Network)

Sursa:

http://www.ancom.org.ro/uploads/links_files/Planul_National_de_Dezvoltare_a_Infrastructurii_NGN.pdf;

-Decizia președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații nr. 987/2012 privind regimul de autorizare generală pentru furnizarea rețelelor și a serviciilor de comunicații electronice.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiarii eligibili sunt agenții economici, ce se încadrează în categoria întreprinderilor mici și mijlocii conform legislației în vigoare, care activează sau urmează să activeze în domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor.

-Asociația GAL Valea Șomuzului, în situația în care în urma lansării primului apel de selecție nu se depun proiecte, cu respectarea legislației specifice.

Nota - Solicitanții sprijinului financiar alocat prin această măsură, care urmează să activeze în domeniul de activitate TIC au obligația să notifice Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații, potrivit legislației în vigoare. Grupul țintă este format din persoane din cadrul localităților eligibile pentru investiții broadband prin PNDR 2014-2020.

5. Tip de sprijin

- rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

În stabilirea tipurilor de acțiuni eligibile și neeligibile, s-a ținut cont de următoarele:

- art. 65 din Reg. (UE) nr. 1303/2013;
- art. 69(3) din Reg. (UE) nr. 1303/2013;
- art. 45 din Reg. (UE) nr. 1305/2013;
- art. 13 din Reg. (UE) nr. 807/2014;

- prevederile din PNDR - cap. 8.1 și fișa tehnică a sub-măsurii 19.2;
- aspectele privind demarcarea și complementaritatea operațiunilor;
- respectarea schemei de ajutor de minimis (dacă este cazul).

Acțiuni eligibile:

Investițiile în infrastructura de bandă largă vor viza:

- Crearea sau modernizarea buclelor locale la punct fix care presupune- construirea/modernizarea unei rețele de comunicații electronice (rețea de distribuție (backhaul) și/sau de acces (bucă locală)) care să asigure viteze de transfer „best effort” de minim 30 Mbps;
- modernizarea infrastructurii existente de telecomunicații, în întregime sau parțial, inadecvată (care prezintă calitate scăzută, capacitate scăzută, siguranță scăzută sau acoperire insuficientă) sau incapabilă să ofere o calitate minimă a serviciilor broadband
- investițiile aferente racordării la o rețea de distribuție (backhaul network) în vederea asigurării unei conexiuni adecvate la rețeaua magistrală (backbone network)
 - Crearea rețelei de distribuție și crearea sau modernizarea buclelor locale, care, pe lângă acțiunile prezentate mai sus, presupune și
 - a) Crearea unei infrastructuri de distribuție broadband (backhaul network), în zonele în care aceasta nu există, de la punctul de inserție în rețeaua magistrală de mare capacitate (backbone network), până la punctul local de acces în bandă largă (PLABL), pentru a conecta rețeaua de acces local la rețeaua backbone
 - b) Investiții aferente creării unei infrastructuri de distribuție (backhaul network) în vederea asigurării unei conexiuni adecvate la rețeaua magistrală (backbone network) și realizării punctelor de inserție și a lucrărilor de racordare la rețelele backbone- suplimentar, dacă este cazul, construirea unor elemente de infrastructură asociate rețelei de comunicații electronice mai sus precizate (precum ar fi stâlpi, piloni, conducte, canale etc.).

Pentru ambele tipuri de acțiuni pot fi eligibile

- lucrările de realizare sau modernizare a buclelor locale la punct fix (last-mile network), de la punctele locale de acces în bandă largă (PLABL) la utilizatorul final
- realizarea sau modernizarea PLABL, inclusiv lucrările aferente necesare
- finanțarea echipamentelor tehnice și toate lucrările civile aferente instalării și punerii în funcțiune a acestora (ca de exemplu canalizații, conducte, piloni, stații la sol etc.)
- finanțarea sistemelor de software necesare
- instalarea elementelor de rețea și a facilităților asociate acestora e.g. switch local digital și routere, puncte de prezență etc.

Acțiuni neeligibile:

- Cumpărarea de teren și/sau de imobile;
- Impozite și taxe fiscale;
- Costuri operaționale inclusiv costuri de întreținere și chirie;
- Comisioane bancare, costurile garanțiilor, cheltuieli de înființare și cheltuieli similare
- Achiziționarea de bunuri second-hand (utilizate);
- Orice cheltuieli realizate cu scopul asigurării mentenanței sau orice alte cheltuieli generate de simpla înlocuire în conformitate cu art. 55 din Regulamentul (CE) nr. 1974/2006;
- TVA, cu excepția TVA-ului nedeductibil, în cazul în care este în mod real și definitiv suportat de către beneficiari, alții decât persoanele scutite de plata impozitului, conform art. 71 (3), lit. a din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005;
- Costuri de schimb valutar, taxe și pierderi ocazionate de schimburile valutare asociate contului euro AFIR

- Contribuția în natură;
- Costurile aferente unui contract de leasing: taxa de management, dobânzi, prima de asigurare etc.;
- Costuri realizate înainte de aprobarea proiectului, cu excepția studiilor tehnice/proiectului tehnic, a planurilor de afaceri și a studiilor de fezabilitate;
- Costuri privind închirierea de mașini, utilaje, instalații și echipamente;
- Costuri privind achiziția de echipamente IT, software-uri, brevete mărci, drepturi de autor sau dezvoltare de soft pentru toate domeniile

7. Condiții de eligibilitate

- Investiția prevăzută prin proiect va fi realizată în spațiul rural din teritoriul acoperit de GAL Valea Șomuzului conform Centralizator - Lista localităților pentru care furnizorii nu au declarat că dețin rețele de acces sau/și rețele de distribuție care să asigure viteze de transfer de minim 30 Mbbps
- Solicitanții sprijinului trebuie: să fie IMM-uri, atâtea câte există, cât și start-up, să desfășoare activitatea în domeniul telecomunicațiilor sau urmează să activeze în domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor cu obligația de a notifica Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații, potrivit legislației în vigoare..
- Solicitanții trebuie să prezinte toate avizele, acordurile și autorizațiile necesare investiției, atașarea avizului de la INSCC asupra documentației tehnice aferente cererii de finanțare
- Respectarea prevederilor HG nr. 245/2015 pentru aprobarea agendei digitale 2000;
- Investiția trebuie să respecte Planul Urbanistic General sau Planul Urbanistic Zonal aferent zonelor acoperite de investiții;
- Solicitanții trebuie să prezinte avizele/autorizațiile de mediu, necesare investiției sau să prezinte dovada că a făcut demersurile pentru a obține toate avizele și acordurile conform legislației în vigoare, în domeniul mediului.
- În situația în care beneficiarul nu prezintă toate autorizațiile/acordurile/avizele solicitate înainte de semnarea contractului, proiectul devine neeligibil;
- Proiectul trebuie să conțină un memoriu justificativ/studiul de fezabilitate prin care solicitantul sprijinului trebuie să demonstreze viabilitatea investiției;
- Beneficiarul se angajează că va asigura cofinanțarea proiectului;
- Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de a asigura co-finanțarea investiției;
- Solicitantul trebuie să se angajeze că va respecta regulile ajutoarelor „de minimis” - valoarea totală a ajutoarelor de minimis primite pe perioada a 3 ani fiscali de către un beneficiar nu va depăși plafonul maxim al ajutorului public de 200.000 Euro/beneficiar

8. Criterii de selecție

- Proiectele care prin investiția propusă se adresează unui număr cât mai mare de gospodării;
- Proiectele a căror soluție tehnică oferă cea mai mare viteză de transfer al datelor pentru utilizatorul final;

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil în cadrul acestei măsuri este de 33.235,00 euro

Ajutorul public acordat în cadrul acestei măsuri este de maxim 90% din totalul cheltuielilor eligibile. Sprijinul public nerambursabil se va acorda conform R(UE) nr. 1407/2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis, iar valoarea totală a ajutoarelor de minimis primite pe perioada a 3 ani fiscali de către un beneficiar nu va depăși plafonul maxim al ajutorului public de 200.000 euro/beneficiar.

10. Indicatori de monitorizare

Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructură îmbunătățită în bandă largă - 9.670 locuitori (populația localităților eligibile conform LZA actualizată în 2017 - la nivel de sat conform recensământ 2011)

(Asigurarea posibilității racordării la rețea a unui număr cât mai mare de gospodării)

Indicator de monitorizare suplimentar:

Cheltuiala publică totală - 33.235,00 euro.

FIȘA MĂSURII M10/6B

Denumirea măsurii: **INVESTIȚII ASOCIATE CU PROTEJAREA MEDIULUI**

Codul măsurii: M10/6B

Tipul măsurii: INVESTIȚII

SERVICII

SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

În contextul eforturilor de reducere a emisiilor de carbon și de protejare a resurselor naturale, măsura propune eficientizarea consumului de energie în cadrul sectorului agroalimentar, prin modernizarea clădirilor și reducerea pierderilor de energie și prin utilizarea surselor de energie regenerabilă.

Sprijinul acordat în cadrul măsurii va contribui la dezvoltarea sectorului agroalimentar prin utilizarea eficientă a resurselor energetice, ce va contribui la scăderea consumului energetic, la dezvoltarea unității agroalimentare, la creșterea competitivității și calității sectorului agroalimentar. Prin intermediul măsurii vor fi susținute proiectele ce pun accent pe modernizare/veloparea clădirilor, precum și utilizarea de utilizarea resurselor de energie regenerabilă, în concordanță cu cerințele și prevederile impuse de cadrul legislativ pentru protecția mediului.

Această măsură va contribui la protejarea mediului înconjurător și la reducerea emisiilor de carbon, la reducerea consumului energetic și la îmbunătățirea condițiilor din sectorul agroalimentar.

Măsura contribuie la obiectivul de dezvoltare rurală - Asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice, conform Reg. (UE) nr. 1305/2013, art.4

Obiectivele specifice ale măsurii:

- reabilitarea și modernizarea clădirilor în scopul reducerii pierderilor de energie;
- utilizarea eficientă de resurselor energetice;
- crearea unui precedent de bune practici în protejarea mediului și de gestionare eficientă a resurselor energetice;
- asigurarea sustenabilității consumului de energie
- scăderea intensității consumului de energie
- Măsura contribuie la prioritatea P6- Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale împreună cu măsurile M7/6B, M8/6B, M9/6B. Măsura corespunde obiectivelor art. 20 (1) b) Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale, din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

.Măsura contribuie la Domeniul de intervenție , 6B Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale, din Reg (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg (UE) nr. 1305/2013: inovare și mediu

Prin intermediul proiectelor se vor încuraja investițiile ce vizează eficientizarea/economisirea consumului de energie și/sau investiții ce pun accent pe

scăderea consumului și pe eliminarea pierderilor de energie (anveloparea clădirilor), stimulând beneficiarii să găsească soluții inovative cu privire la protejarea mediului.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:

M7/6B- Crearea/Modernizarea/Dotarea infrastructurii sociale și integrarea minorităților

- **M8/6B - Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii fizice rurale de bază în vederea creșterii calității vieții în teritoriul Valea Șomuzului**

M9/6B -Investiții în infrastructura aferentă comunicațiilor broadband

Sinergia cu alte măsuri din SDL: NU ESTE CAZUL

2. Valoarea adăugată a măsurii

Punctele slabe și amenințările din analiza SWOT asupra cărora această măsură contribuie se referă la:

- Inexistența unor politici viabile pentru protecția mediului și conservarea resurselor naturale
- Slaba gestionare a resurselor energetice din sectorul agroalimentar

Valoarea adăugată a măsurii constă în adoptarea unor soluții tehnice în concordanță cu legislația în vigoare pentru evitarea pierderilor și pentru utilizarea eficientă a energiei.

Măsurile de creștere a eficienței energetice:

- lucrări de reabilitare termică a anvelopei;
- lucrări de reabilitare termică a sistemului de încălzire;
- instalarea unor sisteme alternative de producere a energiei din surse regenerabile.

3.Trimiteri la alte acte legislative

- R (UE) nr. 480/2014 de completare a R (UE) nr. 1303/2013

- R (UE) nr. 808/2014 de stabilire a normelor de aplicare a R (UE) Nr. 1305/2013

Legislație națională

Cadrul legislativ național:

- **Hotărârea Guvernului nr. 226 din 2 aprilie 2015** privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat

- Legea eficienței energetice al cărei scop a fost crearea cadrului legal necesar pentru elaborarea și aplicarea unei politici naționale de utilizare eficientă a energiei,

-Legea nr. 160/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 121/2014 privind eficiența energetică

- “Strategia Națională privind Eficiența Energetică” al cărei scop principal este identificarea posibilităților și mijloacelor de creștere a eficienței energetice pe întreg lanțul energetic, prin implementarea de programe adecvate, aprobată prin HG nr. 163/2004

- HG nr. 925 din 8 decembrie 2016 privind stabilirea criteriilor și a condițiilor necesare implementării schemei de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență pe baza cererii de energie termică utilă care instituie schema de ajutor de stat pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență.

-- Ordonanța nr. 13/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 372/2005 privind performanța energetică a clădirilor cu documentele subsecvente

- Ordinul nr. 2641/2017 privind modificarea și completarea reglementării tehnice "Metodologie de calcul al performanței energetice a clădirilor", aprobată prin Ordinul ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului nr. 157/2007

- Strategia națională privind alimentarea cu energie termică a localităților prin sisteme de producere și distribuție centralizate aprobată prin H.G. nr. 882/2004

- Ordin nr. 471/2008 privind aprobarea Regulamentului pentru implementarea programului Termoficare 2006-2015 - caldura si confort- H.G. nr. 1043/2007 privind cerințele de ecoproiectare pentru produsele consumatoare de energie,

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

- Beneficiarii publici, comunele și asociațiile acestora conform legislației naționale în vigoare

- ONG-urile definite conform legislației naționale în vigoare+

-

- toți beneficiarii direcți trebuie să aibă sediul social sau punctul de lucru în teritoriul Gal Valea Șomuzului, iar investiția trebuie să se realizeze pe teritoriul Gal Valea Șomuzului.

5. Tip de sprijin

- rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

În stabilirea tipurilor de acțiuni eligibile și neeligibile, s-a ținut cont de următoarele:

- art. 65 din Reg. (UE) nr. 1303/2013;
- art. 69(3) din Reg. (UE) nr. 1303/2013;
- art. 45 din Reg. (UE) nr. 1305/2013;
- art. 13 din Reg. (UE) nr. 807/2014;
- prevederile din PNDR - cap. 8.1 și fișa tehnică a sub-măsurii 19.2;
- aspectele privind demarcarea și complementaritatea operațiunilor;
- respectarea schemei de ajutor de minimis (dacă este cazul).

Acțiuni eligibile:

- îmbunătățirea izolației termice și hidroizolarea anvelopei clădirii (pereți exteriori, ferestre, tâmplărie, planșeu superior, planșeu peste subsol), șarpantelor și învelitorii;
- reabilitarea și modernizarea instalației de distribuție agent termic
- modernizarea sistemului de încălzire;
- implementarea sistemelor de management al funcționării consumurilor energetice: achiziționarea și instalarea sistemelor inteligente pentru promovarea și gestionarea energiei electrice;
- reabilitarea piețelor agro-alimentare în acord cu nevoia privind “Gestionarea eficientă a resurselor energetice din sectorul agro-alimentar”
- înființarea de sisteme de colectare și selectare a deșeurilor agroalimentare, care reduc riscul de poluare a solului ca urmare a inexistenței unor facilități și echipamente de gestionare eficientă a deșeurilor

Acțiuni neeligibile:

- achiziția de clădiri, construcția și modernizarea locuințelor
- creșterea eficienței energetice și anveloparea locuințelor
- dotarea clădirilor din sectorul nonagricol cu instalații de producere a energiei regenerabile
- cheltuieli privind achiziția de dotări

7. Condiții de eligibilitate

- Investiția trebuie să se realizeze în teritoriul GAL Valea Șomuzului

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili
- Soluțiile tehnice prevăzute în proiect trebuie să respecte legislația în vigoare
- Proiectul trebuie să vizeze soluții de valorificare a surselor de energie regenerabilă
- Investițiile vizează exclusiv infrastructura la scară mică deținută de instituții publice/ONG-uri
- Proiectele trebuie să deservească populația locală-Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de a asigura co-finanțarea investiției

8. Criterii de selecție

-Principiul gradului de deservire a populației, prin modernizarea piețelor agro-alimentare și înființarea sistemelor de colectare și selectare a deșeurilor agroalimentare- **Proiecte cu impact micro-regional;**

- **Proiecte care deserveșc o populație cât mai mare**

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil în cadrul acestei măsuri este de ~~60.530,04~~ 60.529,50 euro

Ajutorul public acordat în cadrul acestei măsuri este de 90% din totalul cheltuielilor eligibile. Sprijinul public nerambursabil se va acorda conform R(UE) nr. 1407/2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis, iar valoarea totală a ajutoarelor de minimis primite pe perioada a 3 ani fiscali de către un beneficiar nu va depăși plafonul maxim al ajutorului public de 200.000 euro/beneficiar.

10. Indicatori de monitorizare

Totalul investițiilor

Populația netă care beneficiază de pe urma infrastructurii/serviciilor îmbunătățite-6.711 locuitori (conform recensământ populație 2011, s-a luat în calcul numărul minim de locuitori din fiecare localitate și s-a înmulțit cu 3- numărul minim de proiecte preconizat a fi depuse)

ndicator de monitorizare suplimentar:

Cheltuiala publică totală - ~~60.530,04~~ 60.529,50 euro

CAPITOLUL VI: Descrierea complementarității și/sau contribuției la obiectivele altor strategii relevante (naționale, sectoriale, regionale, județene)

Complementaritatea măsurilor cuprinse în Strategia de Dezvoltare Locală a Asociației Grupul de Acțiune Locală Valea Șomuzului cu strategii relevante pentru teritoriul vizat:

- **Strategia de dezvoltare rurală a României 2014-2020** - se axează pe trei obiective strategice pe termen lung, care se aliniază Strategiei Europa 2020 și obiectivelor politicii agricole comune. Astfel, aceasta își propune: să stimuleze competitivitatea agriculturii, să garanteze o gestionare durabilă a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice precum și să favorizeze dezvoltarea teritorială echilibrată a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă¹¹. SDL GAL Valea Șomuzului contribuie la obiectivele menționate deoarece contribuie la creșterea competitivității activităților agricole din teritoriu și la dezvoltarea durabilă prin sprijinirea investițiilor de bază la scară mică și activități non agricole, prin crearea de condiții în vederea creării de noi locuri de muncă și identificarea unor soluții locale creative pentru probleme.
- **Strategia de dezvoltare economică și socială a județului Suceava, perioada 2011-2020**- obiectivul general al strategiei constă în dezvoltarea durabilă a județului Suceava, prin valorificarea potențialului existent, diversificarea și extinderea activităților economico sociale, în vederea creșterii nivelului de trai al locuitorilor. Direcțiile de dezvoltare propuse în cadrul Strategiei de Dezvoltare economică și socială a județului Suceava, perioada 2011-2020 sunt: infrastructura, amenajarea teritoriului, protecția mediului și silvicultura¹², mediul de afaceri¹³, educație, tineret și sport¹⁴, ocuparea, protecția socială și sănătatea¹⁵, dezvoltare rurală¹⁶, turismul¹⁷, reforma administrației publice¹⁸, societatea informațională¹⁹, cultură și culte. Măsurile propuse în cadrul SDL-ului Asociației Grupului de Acțiune Locală Valea Șomuzului sunt complementare cu următoarele obiective specifice

¹¹ Toate măsurile propuse în cadrul proiectului sunt în concordanță cu Strategia de dezvoltare rurală a României 2014-2020.

¹² M8/6B - Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii fizice rurale de bază în vederea creșterii calității vieții în teritoriul Valea Șomuzului, M7/6B – Crearea, modernizarea/dotarea infrastructurii sociale, M9/6B – Investiții în infrastructura aferentă comunicațiilor broadband

¹³ M2/2A - Investiții în exploatații agricole și pomicole, M3/2B – Instalarea tânărului fermier, M4/3A- Implementarea schemelor de calitate, M5/3A – Acces la finanțare a formelor asociative de producători în agricultură, M6/6A-Sprijin pentru înființarea, crearea și dezvoltarea de activități neagricole

¹⁴ M1/1C-Formarea profesională în domeniul agricol, M8/6B— Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii fizice rurale de bază în vederea creșterii calității vieții în teritoriul Valea Șomuzului

¹⁵ M1/1C- Formarea profesională în domeniul agricol,, M7/6B - Crearea, modernizarea/dotarea infrastructurii sociale, M6/6A- Sprijin pentru înființarea, crearea și dezvoltarea de activități neagricole

¹⁶ M2/2A – Investiții în exploatații agricole și pomicole, M3/2B – Instalarea tânărului fermier, M6/6A - Sprijin pentru înființarea, crearea și dezvoltarea de activități neagricole , M8/6B – Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii fizice rurale de bază în vederea creșterii calității vieții în teritoriul Valea Șomuzului, M10/6C - Investiții asociate cu protejarea mediului

¹⁷ M6/6A – Sprijin pentru înființarea, crearea și dezvoltarea de activități neagricole

¹⁸ M8/6B – Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii fizice rurale de bază în vederea creșterii calității vieții în teritoriul Valea Șomuzului

¹⁹M9/6B – Investiții în infrastructura aferentă comunicațiilor broadband

ale Strategiei de Dezvoltare economică a județului Suceava și vor contribui la dezvoltarea teritoriul rural în mod particular și al județului în mod general: dezvoltarea echilibrată a infrastructurii, coordonată cu implementarea sistemelor adecvate de management al capitalului natural și de prevenire și gestionare a riscurilor natural; gestionarea eco-eficientă a consumului de resurse și valorificarea maximală a acestora prin promovarea unor practici de consum și producție care să permită o creștere economică sustenabilă pe termen lung și crearea de noi locuri de muncă; dezvoltarea sectorului educațional, promovarea educației formale și non-formale și a unui stil de viață sănătos, crearea condițiilor pentru o piață a muncii flexibilă, în care oferta de muncă este adaptată permanent cerințelor angajatorilor și promovarea accesului egal la servicii sociale și de sănătate de calitate; creșterea contribuției economiei rurale la dezvoltarea județului prin stimularea spiritului antreprenorial și valorificarea resurselor specifice spațiului rural; promovarea și valorificarea resurselor turistice ale județului Suceava; creșterea gradului de acces și utilizare a tehnologiilor informației și comunicării la nivelul județului Suceava; dezvoltarea infrastructurii culturale și valorificarea moștenirii culturale și istorice existente la nivelul județului Suceava; îmbunătățirea continuă a relațiilor internaționale și dezvoltarea parteneriatelor intra- și inter-regionale.

- **Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României. Orizonturi 2013-2020-2030.** Una din prioritățile identificate în cadrul strategiei ține de dezvoltarea rurală, agricultura, silvicultura și pescuitul. Obiectivele principale ale strategiei la a căror atingere contribuie și SDL Gal Valea Șomuzului prin măsurile propuse sunt: dezvoltarea competitivității sectoarelor agricol, forestier și de pescuit bazat pe cunoaștere și inițiativă privată²⁰; reducerea populației ocupate în agricultură în corelare cu crearea de exploatații viabile²¹; reducerea gradului de fragmentare a suprafeței agricole și stimularea concentrării fermelor de mici dimensiuni²²; menținerea calității și diversității spațiului rural și forestier, urmărind echilibrul între activitățile umane și conservarea resurselor.

- **Strategia Europa 2020** - O strategie europeană pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii - se fundamentează pe trei priorități tematice, care se întrepătrund și se condiționează reciproc:

1. creștere economică inteligentă: dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovare;
2. creștere economică durabilă: promovarea unei economii mai eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, mai ecologice și mai competitive;
3. creștere economică favorabilă incluziunii: promovarea unei economii cu o rată ridicată a ocupării forței de muncă, în măsură să asigure coeziunea economică, socială și teritorială.

Prioritățile politice Europa 2020, includ obiectivul de a realiza o economie competitivă bazată pe cunoaștere și inovare și obiectivul de a promova o economie cu o rată ridicată a ocupării forței de muncă, prin care să se asigure coeziunea socială și teritorială. Prin urmare, politica în domeniul calității produselor agricole ar trebui să ofere producătorilor instrumentele corespunzătoare de identificare și promovare a acelor produse ale lor care

²⁰ M1/1C - Formarea profesională în domeniul agricol, M2/2A- Investiții în exploatații agricole și pomicole, M3/2B - Instalarea tânărului fermier, M4/3A- Implementarea schemelor de calitate, M5/3A- Acces la finanțare a formelor asociative de producători în agricultură

²¹ M6/6A- Sprijin pentru înființarea, crearea și dezvoltarea de activități neagricole

²² M5/3A- Acces la finanțare a formelor asociative de producători în agricultură

au caracteristici specifice, protejând în același timp producătorii respectivi împotriva practicilor neloiale. Măsurile ce vor fi implementate în cadrul teritoriului Valea Șomuzului își propun abordarea de soluții inovative la probleme identificate în scopul promovării unei economii durabile și cu o rată ridicată a ocupării forței de muncă.

- **Strategia de Dezvoltare Regională Nord Est 2014-2020** - obiectivul principal îl constituie creșterea competitivității economice și îmbunătățirea condițiilor de viață ale comunităților locale și regionale prin sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri, a condițiilor infrastructurale și a serviciilor, care să asigure o dezvoltare sustenabilă a regiunilor, capabile să gestioneze în mod eficient resursele, să valorifice potențialul lor de inovare și de asimilare a progresului tehnologic. Măsurile propuse în cadrul strategiei de dezvoltare locală Valea Șomuzului contribuie la creșterea competitivității economice și îmbunătățirea condițiilor de viață în mediul rural, creând astfel condiții optime pentru o dezvoltare sustenabilă la nivel local și regional.
- **Strategia națională de dezvoltare a serviciilor sociale aprobată prin HG nr. 1826 din 22 decembrie 2005** - are în vedere stabilirea liniilor directoare și a unui cadru instituțional coerent în scopul de a crea un sistem unitar și comprehensiv de servicii sociale, capabil să asigure incluziunea socială a tuturor categoriilor vulnerabile, precum și să contribuie la creșterea calității vieții persoanei.²³
- **Program Operațional Competitivitate** - investiții pentru dezvoltarea accesului și a infrastructurii rețelelor NGN/NGA conf. cu Planul Național pentru Dezvoltarea Infrastructurii NGN și Strategia Națională Agenda Digitală pentru RO (AP2, PI 2a, 2b, 2c). SDL Gal Valea Șomuzului prin măsura de investiții în rețele broadband²⁴ își propune sprijinirea proiectelor de dezvoltare a infrastructurii broadband și aducerea de servicii de comunicații și internet de mare viteză tuturor cetățenilor din teritoriu. Măsurile din cadrul SDL ce contribuie la obiectivul transversal inovare sunt complementare cu POR 2014-2020²⁵ și POCU²⁶. Măsura M9/6C - Investiții în infrastructura aferentă comunicațiilor broadband este complementară cu POC - investiții pentru dezvoltarea accesului și a infrastructurii rețelelor NGN/NGA conf. cu Planul Național pentru Dezvoltarea Infrastructurii NGN și Strategia Națională Agenda Digitală pentru RO (AP2, PI 2a, 2b, 2c). Măsura de sprijinire a sectorului non agricol - M6/6A - Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă, pentru dezvoltarea afacerilor este complementară cu POR²⁷, POCU²⁸ și POPAM²⁹. Investițiile în infrastructură socială - M7/6B - Crearea, modernizarea/dotarea infrastructurii sociale sunt complementare cu POR³⁰, POCU³¹, POC. Măsura de dezvoltare locală - M8/6B- Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii fizice rurale de bază în vederea creșterii calității

²³ M7/6B- Crearea, modernizarea/dotarea infrastructurii sociale

²⁴ M9/6C - Investiții în infrastructura aferentă comunicațiilor broadband

²⁵ Axa prioritară 1, Prioritatea de Investiții 1.1

²⁶ Investiții pentru parteneriate între instituții de învățământ și actori din CDI pentru dezvoltarea de noi programe de studii doctorale-post-doctorale cu aplicații directe în economie, activități de cercetare și de colaborare în rețea pentru tinerii cercetători pentru crearea de sinergii între cercetare și inovare

²⁷ Axa prioritară 2, prioritatea de investiții 2.1, Axa prioritară 7, prioritatea de investiții 7.1

²⁸ Axa prioritară 3, prioritatea de investiții 8iii

²⁹ PU 1,2,4,5

³⁰ Axa prioritară 8, prioritatea de investiții 8.1

³¹ Axa prioritară 4, prioritatea de investiții 9ii, axa prioritară 5

vieții în teritoriul Valea Șomuzului este complementară cu POR³², POPAM. Măsura M1/1C - Formare profesională în sectorul agricol contribuie la îndeplinirea obiectivelor POCU³³.

³² Axa prioritară 9, prioritatea de investiții 9.1, Axa prioritară 10, prioritatea de investiții 10.1

³³ Prioritatea de investiții 10.3, 10.4

CAPITOLUL VII- Descrierea planului de acțiune

Atingerea obiectivelor și prioritățile stabilite în cadrul strategiei de dezvoltare locală se va realiza prin intermediul proiectelor stabilite ca fiind prioritare, cu respectarea reglementărilor legale în vigoare.

Planul de acțiune pentru perioada de implementare a SDL (2016-2023) va cuprinde următoarele etape:

- Acțiuni de animare cu privire la activitățile GAL și apelurile de selecție ce vor fi lansate
 - Lansarea și derularea apelurilor de selecție a proiectelor
 - Suport acordat solicitanților de proiecte
 - Organizarea procesului de evaluare a proiectelor depuse
 - Monitorizarea implementării strategiei de dezvoltare locală
1. Activitățile de animare cu privire la activitățile GAL și apelurile de selecție ce vor fi lansate vor consta în:
- Acțiuni de informare cu privire la activitățile și scopul Asociației Grup de acțiune locală Valea Șomuzului
 - acțiuni de informare privind oportunitățile de finanțare prin intermediul GAL Valea Șomuzului,
 - acțiuni de comunicare privind obiectivele SDL,
 - acțiuni de informare privind criteriile generale de eligibilitate, procedura de evaluare și implementare a proiectelor,
 - acțiuni de comunicare ce vor asigura transparență în informațiile furnizate publicului. Aceste activități vor fi realizate cu resurse umane proprii ale grupului de acțiune locală.

Responsabili pentru derularea activităților de animare va fi animatorul din cadrul echipei de implementare a SDL.

2. Lansarea și derularea apelurilor de selecție a proiectelor , activitate ce va consta în:
- Publicarea calendarului lansărilor de proiecte
 - Pregătirea procedurilor de lucru
 - Elaborarea documente pentru lansările de proiecte
 - Lansarea apelului de proiecte
 - Derularea apelurilor de selecție

Responsabili pentru derularea acestor activități vor fi responsabilul administrativ, responsabilul financiar, responsabilul tehnic și asistentul manager.

3. Suport acordat solicitanților de proiecte - prin această acțiune se va răspunde la eventualele neclarități ale potențialilor beneficiari cu privire la apelul de selecție lansat.

Responsabil de realizarea acestei activități va fi asistentul manager.

4. Organizarea procesului de evaluare a proiectelor depuse va consta din următoarele activități:
- Înregistrarea cererilor de finanțare
 - Verificarea conformității proiectului și respectarea criteriilor de eligibilitate în conformitate cu cerințele impuse
 - Solicitarea de informații suplimentare cu privire la condițiile de conformitate, eligibilitate și selecție
 - Verificarea eligibilității

- Evaluare tehnică și financiară
- Întocmirea și publicarea raportului intermediar de selecție
- Înregistrarea eventualelor contestații
- Analiza contestațiilor și comunicarea rezultatelor
- Întocmirea și publicarea raportului final de selecție

5. Monitorizarea implementării strategiei de dezvoltare locală

Semestrial planul de acțiuni va fi actualizat de către membrii echipei de implementare a SDL.

1. Calendarul estimativ de activități

Activitate	Semestre 2016-2022												
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1. Acțiuni de animare													
2. Lansarea și derularea apelurilor de selecție													
Modernizarea/ dotarea infrastructurii sociale													
Investiții în infrastructura aferentă comunicațiilor broadband													
Formare profesională în sectorul agricol													
Investiții în exploatații agricole și pomicole													
Instalarea tânărilor fermier													
Implementarea schemelor de calitate													
Acces la finanțare a formelor asociative de producători în agricultură													
Sprijin pentru înființarea, crearea și dezvoltarea de activități neagricole													
Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii fizice rurale de bază													
Investiții asociate cu protejarea patrimoniului cultural													
3. Suport acordat solicitanților de proiecte													
4. Organizarea procesului de evaluare și selecție													
5. Monitorizarea implementării strategiei de dezvoltare locală													

2. Responsabili pentru implementarea acțiunilor

Responsabili de derularea acestor activități vor fi responsabilul administrativ, responsabilul financiar, responsabilul tehnic, asistent managerul animatorul și responsabilul monitorizare. Pentru evaluarea tehnică și financiară a proiectelor se va apela și la experți externi.

Resursele umane implicate în implementarea și monitorizarea Strategiei de Dezvoltare Locală a Asociației Grup de Acțiune Locală Valea Șomuzului vor consta în:

1. Responsabil administrativ (manager de proiect) - este responsabil de implementarea corectă strategiei de dezvoltare locală a teritoriului Valea Șomuzului, în concordanță cu indicatorii și obiectivele stabilite.

2. Responsabil financiar- este responsabil de operațiunile financiar contabile din cadrul Asociației
3. Responsabil tehnic - se va asigura de desfășurarea în condiții optime a etapelor tehnice ale implementării SDL
4. Responsabil cu activitățile de monitorizare
5. Asistent manager - va asigura interfața între echipa de implementare a SDL, membrii Asociației și societatea civilă
6. Animator - se va ocupa cu activitățile de animare la nivelul teritoriului GAL Valea Șomuzului în vederea promovării SDL și a teritoriului

Echipa de implementare a SDL va urmări modul de implementare a planului de acțiune și demararea proiectelor în conformitate cu planul de acțiune.

Pentru evidențierea gradului de implementare a planului de acțiune, la nivelul Asociației GAL Valea Șomuzului se va întocmi anual un raport de progres ce va conține detalii cu privire la modul de implementare și evoluția planului. Semestrial va fi întocmit un raport în vederea evaluării progreselor înregistrate în realizarea obiectivelor.

3. Resurse financiare și materiale necesare pentru desfășurarea acțiunilor propuse

Resursele umane ce vor fi implicate în implementarea SDL sunt în concordanță cu activitățile ce vor fi realizate pe perioada de implementare a strategiei.

Descrierea resurselor materiale:

Sediul Asociației Grupul de Acțiune Locală este în sat Rădășeni, comuna Rădășeni, județul Suceava, în incinta primăriei comunei Rădășeni. Sediul dispune de un birou și acces la sala de ședințe a primăriei comunei Rădășeni.

Dotările și echipamentele IT constau în:

1. Calculatoare cu acces permanent la internet
2. Imprimante
3. Telefon
4. Mobilier de birou

În vederea asigurării accesului la informații și a transparenței în implementarea SDL, fiecare comună membră în cadrul Asociației, în funcție de necesități va putea pune la dispoziție un spațiu de desfășurare a unor ședințe.

Resursele materiale existente au fost puse la dispoziție de comuna Rădășeni (sediul GAL Valea Șomuzului) în baza unui contract de comodat, iar dotările și echipamentele IT existente au fost puse la dispoziție tot de comuna Rădășeni. În funcție de necesități, se vor suplimenta dotările apelându-se la membrii asociației pe baza unor contract de comodat/folosință cu titlu gratuit sau prin închirierea acestora.

Resursele financiare necesare pentru desfășurarea activităților propuse

În asigurarea resurselor financiare necesare pentru funcționarea Gal-ului s-a ținut cont de cuantumul maxim al cheltuielilor de funcționare și animare de maxim 20% din valoarea cheltuielilor publice eligibile din strategia de dezvoltare locală, pornindu-se de la suma de 255000 euro pentru componenta A. De asemenea resursele financiare pentru desfășurarea activităților propuse în cadrul SDL vor fi formate și din cotizațiile anuale ale membrilor din sectorul public. Cotizațiile vor fi stabilite anual prin hotărâre AGA și vor fi achitate de fiecare membru în contul GAL.

Resursele financiare aflate la dispoziția GAL Valea Șomuzului vor fi folosite pentru plata salariilor personalului propriu, cheltuieli experți, cheltuieli echipamente și birotică, auto, telefonie, internet, activități de animare, promovare etc..

CAPITOLUL VIII: Descrierea procesului de implicare a comunităților locale în elaborarea strategiei

În vederea realizării STRATEGIEI DE DEZVOLTARE LOCALĂ A ASOCIAȚIEI GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ "VALEA ȘOMUZULUI" s-au desfășurat o serie de activități de animare, informare, consultare a actorilor locali, în urma cărora s-au obținut date referitoare la situația existentă de la nivelul teritoriului și informații în legătură cu perspectiva de dezvoltare a zonei. Situația activităților este detaliată în tabelul următor:

ACTIVITATEA 1 - Realizarea activităților de animare, care s-au concretizat prin realizarea a 4 acțiuni, respectiv:
Acțiune 1 - Seminar de informare publică- 49 participanți
Prima acțiune s-a desfășurat în data de 14.01.2016 și a constat într-un seminar de informare publică, desfășurat la sediul Asociației Grupului de Acțiune Locală „Valea Șomuzului” din comuna Rădășeni. În cadrul seminarului au participat membrii asociației, angajații GAL Valea Șomuzului, membri ai teritoriului, membri ai presei. Scopul acestei acțiuni a fost de a prezenta populației proiectul, oportunitățile ce vin o dată cu implementarea proiectului precum și beneficiile aduse populației. Seminarul a avut ca rezultat principal creșterea gradului de informare a și dezvoltarea spiritului de inițiativă al cetățenilor.
Acțiune 2 - Distribuirea de materiale publicitare și completare chestionare
A doua acțiune a constat în distribuirea de materiale publicitare (1000 de pliante) și distribuirea și completarea a 1000 de chestionare, în toate comunele ce fac parte din teritoriul Asociației, în scopul informării populației cu privire la acțiunile întreprinse de Asociația Grupului de Acțiune Locală „Valea Șomuzului”, beneficii, activitățile desfășurate. Acțiunea a fost realizată în perioada 20.01.2016-01.02.2016, de către animatorul angajat al grupului de acțiune locală, având ca rezultat principal informațiile obținute prin intermediul chestionarelor completate ce au contribuit la realizarea strategiei și creșterea gradului de vizibilitate al proiectului. Rezultatele obținute în urma completării chestionarelor se regăsesc în cadrul Documentelor justificative privind animarea - Anexa 6.
Acțiune 3 - Activități de animare și promovare prin intermediul prezentărilor și a seminariilor de informare - estimativ 30 participanți/întâlnire
A treia acțiune a constat în realizarea de prezentări și seminare de informare în fiecare comună membră a Asociației Grupului de Acțiune Locală „Valea Șomuzului”. Aceste activități s-au derulat în perioada 01.02.2016 - 26.02.2016, odată cu activitățile de informare. Întâlnirile au avut scopul de a eficientiza procesul de informare și identificarea problemelor cu care se confruntă fiecare unitate administrativ teritorială. Prin intermediul acestei acțiuni s-a realizat o analiză obiectivă a teritoriului, rezultând astfel necesitățile exprimate de populația din teritoriu, concretizate în cadrul strategiei prin măsuri și priorități de investiții.
Acțiune 4 - Ședința finală- 32 de participanți
A patra acțiune a constat în realizarea unei ședințe de dezbatere publică în data de 29.03.2016, la sediul Asociației în scopul prezentării problemelor identificate la nivelul teritoriului, a măsurilor elaborate în urma interpretării informațiilor și implicit a Strategiei de Dezvoltare Locală. În cadrul ședinței au fost prezenți membrii autorităților publice locale, membrii sectorului privat, localnicii, membrii mass-mediei locale precum și angajații din cadrul Asociației.
ACTIVITATEA 2: Consultarea populației și a actorilor cheie cu privire la elaborarea strategiei - 12 participanți

Această activitate a constat în consultări directe cu actorii locali și publicul larg, respectiv constituirea unui grup de lucru care a avut ca scop principal implicarea populației în elaborarea strategiei, pentru identificarea nevoilor și oportunităților din teritoriu. Acțiunea a avut loc în data de 08.02.2016 la sediul Asociației. În urma activității a rezultat o analiză de ansamblu a teritoriului ce cuprinde viziunile locuitorilor pentru dezvoltarea zonei.

ACTIVITATE 3: Realizarea de 3 acțiuni de consultare a partenerilor de la nivelul teritoriului - estimativ 30 de persoane/acțiune

Prima întâlnire a avut loc în data de 29.01.2016 la sediul Asociației Grupului de Acțiune Locală „Valea Șomuzului” și a avut ca scop principal analiza localităților cuprinse în teritoriu, stabilirea potențialului fiecărei comune din cadrul Asociației Grupului de Acțiune Locală, identificarea posibilităților de dezvoltare a sectorului privat și a ramurilor economice.

A doua întâlnire a avut loc în data de 29.02.2016 la sediul Asociației și a avut ca principale teme de dezbatere stadiul proiectelor realizate în cadrul fiecărei comune membre, probleme întâmpinate, dar și problemele ridicate de membrii comunității.

A treia întâlnire a avut loc în data de 28.03.2016 la sediul Asociației Grupului de Acțiune Locală „Valea Șomuzului” în cadrul căreia au fost prezentate concluziile rezultate în urma analizei datelor culese pentru realizarea strategiei de dezvoltare locală. În cadrul acestei întâlniri a fost realizată și o sesiune de brainstorming, scopul acesteia fiind generarea un număr mare de idei pentru dezvoltarea adecvată a teritoriului.

Toate activitățile de consultare au avut câte 30 de participanți/întâlnire.

Acțiunile au avut ca rezultate: identificarea potențialului fiecărei comune și a posibilităților de dezvoltare, stabilirea de soluții pentru problemele identificate, obținerea de date pentru elaborarea strategiei.

ACTIVITATEA 4: Elaborarea strategiei

Strategia de dezvoltare a teritoriului s-a elaborat în baza datelor obținute în urma aplicării chestionarelor în teritoriu, a analizei SWOT și a analizei diagnostic, punând accent pe necesitățile identificate ale populației.

Această activitate a avut următoarele rezultate:

- centralizarea datelor obținute în urma activităților realizate în teritoriu;
- interpretarea datelor;
- elaborarea strategiei.

Vizibilitatea proiectului a fost asigurată prin intermediul elementelor de identitate vizuală respectiv prin 3 bannere, 50 mape de prezentare, 50 Bloc-notes, 50 broșuri, 30 afișe și 10 autocolante. Suplimentar, pentru asigurarea vizibilității Grupului de Acțiune Locală au fost amplasate pe lângă cele 3 bannere de la sediul Asociației, la intrarea și ieșirea din teritoriul GAL, și câte un banner în fiecare unitate teritorial administrativă. De asemenea în presa locală au apărut mai multe articole ce reflectă activitățile desfășurate în cadrul conferințelor de presă de la începutul și sfârșitul proiectului. Acțiunile de animare, informare și promovare au vizat locuitorii și operatorii economici din teritoriul aferent Asociației, acțiunile contribuind la promovarea egalității dintre bărbați și femei și a integrării de gen, cât și prevenirea oricărei discriminări pe criterii de sex, origine rasială sau etnică, religie sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală, la întâlnirile realizate fiind permis accesul oricăror persoane interesate în dezvoltarea durabilă a teritoriului. Convocarea membrilor GAL și a persoanelor interesate la întâlnirile organizate, în cadrul activităților de animare și consultare a fost realizată prin publicarea unor afișe la sediile unităților teritorial administrative cu cel puțin 3 zile înainte de desfășurarea activităților.

CAPITOLUL IX: Organizarea viitorului GAL - Descrierea mecanismelor de gestionare, monitorizare, evaluare și control a strategiei

Declanșarea procesului de implementare a strategiei și modalitatea de implementare a acțiunilor în fiecare din faze, conform planului de acțiune, nu garantează și nu poate asigura conformitatea deplină a rezultatelor acestor acțiuni, fiind necesare gestionarea, controlul, monitorizarea și evaluarea strategiei. Pentru a urmări gradul de îndeplinire a obiectivelor stabilite în cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală a Asociației Valea Șomuzului este necesară o gestionare, monitorizare și evaluare permanentă a rezultatelor activităților întreprinse. Măsurile propuse sunt stabilite pe toată perioada de implementare a strategiei ceea ce presupune că obiectivele propuse vor fi atinse treptat conform planului de acțiune. Gestionarea modului de implementare a proiectelor se va realiza la nivel intern în cadrul Asociației. Evaluarea proiectelor se va face prin intermediul unor indicatori iar monitorizarea prin întocmirea unor rapoarte de monitorizare. Controlul modului de implementare a strategiei se va face în primul rând la nivel intern, iar apoi la nivel extern. Implementarea strategiei de Dezvoltare Locală a teritoriului Valea Șomuzului se bazează în primul rând pe responsabilizare. Gestionarea, monitorizarea, evaluarea și controlul strategiei se vor realiza la nivelul Asociației GAL Valea Șomuzului de către o echipă formată din persoane cu studii și experiență în realizarea și implementarea proiectelor, administrarea, gestionarea și managementul fondurilor europene, sarcinile obligatorii și esențiale pentru implementarea SDL fiind în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, art. 34. Echipa de implementare a strategiei de dezvoltare locală va avea următoarea componență:

- **Responsabil administrativ (manager)** - va coordona activitatea GAL atât sub aspect organizatoric cât și al respectării procedurilor de lucru
- **Responsabil financiar** - se va ocupa de supravegherea și controlul gestiunii financiare contabile a Asociației
- **Responsabil tehnic** - va fi responsabil de verificarea din punct de vedere tehnic a proiectelor depuse în cadrul apelurilor de selecție
- **Responsabil monitorizare** - este responsabil de activitățile de monitorizare a proiectelor în particular și a SDL în ansamblu
- **Asistent manager** - va desfășura activități de secretariat
- **Responsabil cu animarea teritoriului** - va desfășura activități pentru promovarea acțiunilor GAL
- **Consultanți externi** - vor fi contractați în vederea verificării conformității și eligibilității proiectelor pentru a fi supuse avizării în Comitetul de Selecție al proiectelor.

Responsabilitățile fiecărui angajat care se va ocupa de implementarea, gestionarea, monitorizarea și evaluarea strategiei de dezvoltare locală sunt detaliate în Fișele de post - Anexa 8 la SDL. Resursele umane au fost determinate în funcție de activitățile ce vor fi realizate în cadrul Grupului de Acțiune Locală Valea Șomuzului:

- Acțiuni de animare cu privire la apelurile de selecție ce vor fi lansate
- Lansarea apelului de selecție a proiectelor
- Suport acordat solicitanților de proiecte
- Organizarea procesului de evaluare a proiectelor depuse
- Acțiuni de monitorizare

Angajarea tuturor persoanelor în cadrul Asociației Grupul de Acțiune Locală se va efectua cu respectarea Codului Muncii, în baza unui contract individual de muncă de minim 4 ore și cu respectarea legislației cu incidență în reglementarea conflictului de interese.

Organigrama personalului propriu al Asociației Gal Valea Șomuzului care se va ocupa de implementarea și monitorizarea SDL:

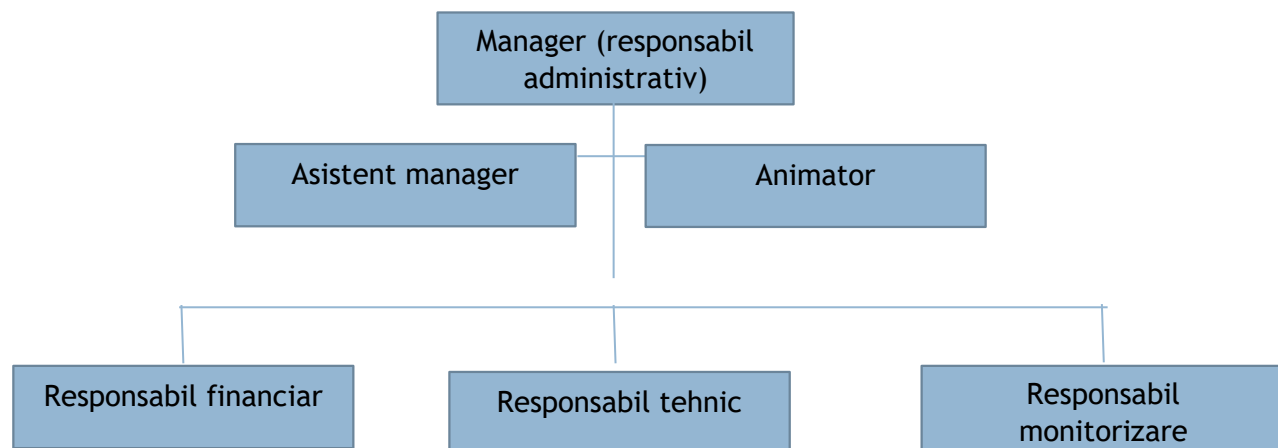

Fig.1 Organigrama echipei de implementare a Grupului de Acțiune Locală Valea Șomuzului

Alte resurse umane implicate în implementarea, gestionarea, monitorizarea și evaluarea strategiei constau în:

- Membrii comitetului de selecție ce au rolul de a selecta proiectele în baza criteriile de selecție stabilite. Ponderea membrilor privați și ai societății civile din comitetul de selecție a proiectelor va fi de peste 50%. Comitetul de selecție al proiectelor va fi format din minim 7 membri principali, pentru care se va stabili și câte un membru supleant.
- Comisia de soluționare a contestațiilor va fi formată din minim 7 membri, și are rolul de a soluționa contestațiile primite în urma definitivării procesului de selectare a proiectelor.
- Comitetul de monitorizare a strategiei format din membri ai asociației nominalizați de Consiliul Director

Membrii comitetului de selecție și a Comisiei de soluționare a contestațiilor vor fi stabiliți de către organele de decizie ale Asociației Valea Șomuzului.

- Pentru procedura de evaluare tehnică și financiară a proiectelor se va opta pentru externalizarea serviciilor în scopul eficientizării acestui proces.

După aprobarea Strategiei de Dezvoltare Locală a Asociației Valea Șomuzului se va adopta Regulamentul de Organizare și funcționare a grupului de implementare, monitorizare, gestionare și evaluare ce va include în mod obligatoriu sarcinile în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, art. 34 ce vor reveni echipei GAL :

- consolidarea capacității actorilor locali relevanți de a dezvolta și implementa operațiunile, inclusiv promovarea capacităților lor de management al proiectelor;
- conceperea unei proceduri de selecție nediscriminatorii și transparente și a unor criterii obiective în ceea ce privește selectarea operațiunilor, care să evite conflictele de interese, care garantează că cel puțin 51% din voturile privind deciziile de selecție sunt exprimate de parteneri care nu au statutul de autorități publice și permite selecția prin procedură scrisă;

- asigurarea, cu ocazia selecționării operațiunilor, a coerenței cu strategia de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității, prin acordarea de prioritate operațiunilor în funcție de contribuția adusă la atingerea obiectivelor și țințelor strategiei;
- pregătirea și publicarea de cereri de propuneri sau a unei proceduri permanente de depunere de proiecte, inclusiv definirea criteriilor de selecție;
- primirea și evaluarea cererilor de finanțare;
- primirea și verificarea conformității cererilor de plată depuse;
- selectarea operațiunilor, stabilirea cuantumului contribuției și prezentarea propunerilor către organismul responsabil pentru verificarea finală a eligibilității înainte de aprobare;
- monitorizarea implementării strategiei de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității și a operațiunilor sprijinite și efectuarea de activități specifice de evaluare în legătură cu strategia respectivă.

Prin activitatea de monitorizare a SDL se va urmări monitorizarea îndeplinirii obiectivelor și scopurilor urmărite prin implementarea SDL pentru identificarea eventualelor riscuri ce pot apare și care pot fi identificate corespunzător în vederea îmbunătățirii eficienței și ajustării activităților. Activitatea de monitorizare a SDL va fi gestionată de responsabilul de monitorizare iar la nivelul Asociației se va nominaliza un comitet de monitorizare format din partenerii asociației nominalizați de către Consiliul Director. Monitorizarea SDL va consta în analiza progresului înregistrat pentru atingerea obiectivelor stabilite, analiza modului de implementare a planului de acțiune, analiza modului de implementare a proiectelor depuse și aprobate în urma apelurilor de selecție, întocmirea unor rapoarte de monitorizare pentru proiecte și pentru SDL în ansamblu. Pe lângă monitorizarea efectuată intern la nivelul asociației, monitorizarea strategiei de dezvoltare locală a Asociației Valea Șomuzului va fi realizată și de Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale. Evaluarea SDL se va realiza prin verificarea atingerii obiectivelor stabilite în graficul de timp prevăzut și în alocarea financiară atribuită. Evaluarea îndeplinirii obiectivelor strategiei se va realiza prin evaluarea implementării fiecărui proiect. De urmărirea implementării fiecărui proiect în parte, din partea Asociației se va ocupa animatorul angajat, pe baza evaluărilor transmise de fiecare beneficiar în parte. Evaluarea modului de implementare a SDL se va realiza de către angajații asociației coordonați de responsabilul administrative (manager). Evaluarea proiectelor se va realiza pe baza unor indicatori de rezultat și de monitorizare. Rezultate obținute ca urmare a activității de evaluare vor fi prezentate și supuse aprobării conducerii GAL. Modalitatea de evaluare a SDL va fi detaliată în cadrul unui Plan de Evaluare întocmit la nivelul Asociației. Controlul implementării strategiei va fi realizat de către organele de conducere ale Asociației și ulterior de către Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale. Acest control va avea rolul de a evidenția abaterile ce apar între obiectivele propuse stabilite și realizările obținute în toate etapele implementării strategiei, precum și de a asigura corectarea acestora. Indicatori de rezultat și de monitorizare ce se vor avea în vedere pentru evaluarea gradului de implementare a strategiei se prezintă astfel:

Obiectiv de dezvoltare rurală - Favorizarea competitivității agriculturii		
	<i>P1 - Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, silvicultură și în zonele rurale</i>	
Măsura	Indicatori de impact	Indicatori de rezultat

1. Formare profesională în sectorul agricol	Creșterea productivității muncii	Numărul total al participanților instruiți - minim 30 participanți/program Număr de programe de profesională - 2
<i>P2 - Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor</i>		
2. Investiții în exploatații agricole și pomicole	Modernizarea exploatațiilor agricole și pomicole în vederea creșterii productivității muncii și a accesului pe piață	Numărul de exploatații agricole sprijinite/ beneficiari sprijinți - minim 4 Număr de locuri de muncă create - 8 locuri de muncă (minim 2 locuri de muncă/exploatație sprijinită)
3. Instalarea tânărului fermier	Îmbunătățirea competitivității fermelor	Numărul de beneficiari sprijinți/ Numărul de exploatații agricole cu investiții/planuri de afaceri pentru tinerii fermier - minim 4
<i>P3: Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură</i>		
4. Implementarea schemelor de calitate	Crearea unor branduri locale cunoscute la nivel național	Numărul de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sistemele de calitate, la piețele locale și la circuitele de aprovizionare scurte, precum și la grupuri/organizații de producători - minim 2 Numărul de produse certificate - minim 2
5. Acces la finanțare a formelor asociative de producători în agricultură	Încurajarea înființării grupurilor de producători în sectorul agricol și pomicol în vederea eficientizării activității de producție, depozitare și comercializare	Numărul de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sistemele de calitate, la piețele locale și la circuitele de aprovizionare scurte, precum și la grupuri/organizații de producători - minim 2 proiecte
Obiectivul de dezvoltare rurală - Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă		
<i>P6. Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale</i>		
6. Sprijin pentru înființarea, crearea și dezvoltarea de activități neagricole	Creșterea numărului de activități non agricole desfășurate în teritoriu	Numărul de microintreprinderi/ întreprinderi mici sprijinite - minim 5

	Creșterea competitivității IMM-urilor din sectorul non agricol Crearea de noi locuri de muncă	Locuri de muncă create - 10 locuri de muncă (minim 2 locuri de muncă/IMM sprijinit)
7.Modernizarea/ dotarea infrastructurii sociale și integrarea minorităților	Dezvoltarea și îmbunătățirea infrastructurii de asistență socială	Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructură îmbunătățită- minim 80 de copii Număr unități sociale înființate/modernizate-Sau Număr proiecte care prevăd acțiuni inovative - minim 2
	Acțiuni specifice de integrare a romilor în comunitate	
8.Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii fizice rurale de bază	Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii educaționale - număr de unități educaționale modernizate și dotate	Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructură îmbunătățită- 8.948 locuitori (conform recensământ populație 2011, s-a luat în calcul numărul minim de locuitori din fiecare localitate și s-a înmulțit cu 4 - numărul de proiecte minim finanțate în cadrul măsurii)Număr proiecte finanțate în cadrul măsurii - minim 4
	Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de sănătate - număr unități sanitare modernizate	
	Număr echipamente/utilaje achiziționate	
	Poduri și podețe reabilitate	
	Dezvoltarea și modernizarea spațiului public	
9.Investiții în infrastructura aferentă comunicațiilor broadband	Dezvoltarea infrastructurii aferentă comunicațiilor broadband -Număr gospodării ce beneficiază de acces la infrastructura broadband	Populație netă care beneficiază de servicii TIC în bandă largă - 9.670 locuitori (populația localităților eligibile conform LZA actualizată în 2017- la nivel de sat conform recensământ 2011)
10.Investiții asociate cu protejarea mediului	Număr de beneficiari ce implementează sisteme de protecție a mediului și eficiență energetică	Populația netă care beneficiază de pe urma infrastructurii/serviciilor îmbunătățite-6.711 locuitori (conform recensământ populație 2011, s-a luat în calcul numărul minim de locuitori din fiecare localitate și s-a înmulțit cu 3-numărul minim de proiecte preconizat a fi depuse)

CAPITOLUL X- Planul de finanțare al strategiei

VALOARE SDL COMPONENTA A	Suprafață TERITORIU GAL	Populație TERITORIU GAL	VALOARE TOTALĂ COMPONENTA A (EURO)
	354.13	34,146	1,705,956,31

COMPONENTA	PRIORITATE	MĂSURA	INTENSITATEA SPRIJINULUI	CONTRIBUȚIA PUBLICĂ NERAMBURSABILĂ/ MĂSURĂ ² (FEADR + BUGET NAȚIONAL) EURO	CONTRIBUȚIA PUBLICĂ NERAMBURSABILĂ/PRIORITATE (FEADR + BUGET NAȚIONAL) EURO	VALOARE PROCENTUALĂ ³ (%)
	1	M1/1C	100%	16,588.28 <u>15.156,47</u>	16,588.28 <u>15.156,47</u>	0.97% <u>0,88%</u>
2	M2/2A	50%-90%	153,582.00 <u>146.481,16</u>	193,582.00 <u>186.481,16</u>	11,35% <u>10,93%</u>	
	M3/2B	100%	40,000.00			
3	M4/3A	100%	5,618.82	11.188,21	0,66%	
	M5/3A	100%	5,569.39			
6	M6/6A	70%-90%				

			390,108.00 403.956,35	1,143,406.76 1.151.939,41	67,02% 67,52%
	M7/6B	100%	149,404.00		
	M8/6B	80%-100%	510,129.72 504.814,56		
	M9/6C	90%	33,235.00		
	M10/ 6B	90%	60,530.04 60.529,50		
	Cheltuieli de funcționare și animare ⁴			341,191.06	20.00%
TOTAL COMPONENTA			1,705,956.31		

CAPITOLUL XI - Procedura de evaluare și selecție a proiectelor depuse în cadrul SDL

După deschiderea apelurilor de selecție, potențialii beneficiari vor putea depune proiectele la sediul GAL din satul Rădășeni, comuna Rădășeni, în intervalul orar 9:00-14:00. Pentru întocmirea cererii de finanțare vor fi folosite modelele de formulare și structura documentelor puse la dispoziție o data cu deschiderea apelurilor de proiecte. În momentul primirii, proiectele vor fi înregistrate în registrul de proiecte.

Proiectele depuse în cadrul SDL vor fi supuse verificării conformității, iar ulterior se va face verificarea eligibilității și evaluarea tehnico financiară, în conformitate cu cerințele impuse pentru fiecare măsură. Verificarea conformității proiectelor va fi efectuată de către responsabilul administrativ și asistent manager. Verificarea eligibilității și a evaluării tehnico financiare vor fi realizate de responsabilul administrativ, responsabilul financiar și responsabilul tehnic. Pentru procedura de evaluare tehnică și financiară a proiectelor se va opta și pentru externalizarea serviciilor în scopul eficientizării acestui proces. Proiectele care vor trece de toate aceste etape vor fi supuse aprobării în cadrul Comitetului de Selecție a proiectelor care va fi alcătuit din 7 membri (2 reprezentanți ai autorităților publice și 6 reprezentanți ai sectorului privat și societății civile). Comitetul de Selecție va întocmi și completa Fișa de evaluare generală a proiectului care va cuprinde atât verificarea criteriilor de eligibilitate a proiectului cât și verificarea criteriilor de selecție a proiectului. Selecția proiectelor se va face aplicând regula de „dublu cворum”, pentru validarea voturilor, este necesar ca în momentul selecției să fie prezenți cel puțin 50% din membrii Comitetului de Selecție, din care peste 50% să fie din mediul privat și societatea civilă, partea publică să reprezinte mai puțin de 50%.

După evaluarea proiectelor se va publica Raportul de Selecție intermediar ce va cuprinde proiectele retrase, neeligibile, eligibile neselectate și eligibile selectate, valoarea acestora, numele solicitanților și punctajul obținut pentru fiecare criteriu de selecție în parte în cazul proiectelor eligibile. Rapoartele de Selecție intermediare vor fi semnate de toți membrii Comitetului de Selecție și de către președintele GAL, urmând a fi afișate pe site-ul Asociației și la sediul Asociației. Odată cu publicarea Raportului de Selecție intermediar, se va publica și un anunț privind finalizarea evaluării proiectelor, termenul și modalitatea depunerii contestațiilor. Beneficiarii pot depune o contestație în termen de 5 zile lucrătoare de la publicarea raportului de selecție intermediar, contestația fiind soluționată, în termen de maxim 30 zile lucrătoare. Pentru fiecare contestație depusă se va realiza un raport de analiză, rapoarte ce vor fi ulterior supuse analizei Comisiei de contestații ce va desfășura următoarele activități:

- analizarea contestației, a raportului de analiză a contestației, precum și verificarea concordanței lor cu documentele justificative de la dosarul proiectului
- analiza fundamentării soluției propuse de expertul care a instrumentat contestația.

În urma analizei tuturor contestațiilor depuse, Comisia de Contestații va întocmi un raport ce va cuprinde rezultatele contestațiilor, care va fi publicat la sediul și pe site-ul web al Asociației.

Dacă unul dintre proiectele depuse pentru selectare aparține unuia dintre membrii Comitetului de Selecție, Comisiei de contestații sau a unuia dintre angajații GAL implicați în evaluarea proiectelor depuse pentru selectare sau afini ai acestora sau a unei entități juridice, în care aceasta are interese, în conformitate cu prevederile legale persoana în

cauză nu va participa la procesului de verificare și nu are drept de vot, nu va participa la întâlnirea comitetului respectiv pentru sesiunea de selecție/contestații. Membrii care vor întâmpina o astfel de situație vor solicita suspendarea din funcție. De aceea pentru fiecare membru din comitetul de selecție/comisia de contestații se stabilește un suplitor, pentru evitarea eventualelor conflicte de interese. După publicarea raportului de contestații, Comitetului de Selecție va întocmi Raportul Final de Selecție, ce va fi publicat la sediul asociației și pe site-ul acesteia. Selecția se va face în ordinea descrescătoare a punctajului de selecție. Pentru departajarea proiectelor cu același punctaj, departajarea se va realiza în funcție de valoarea eligibilă a proiectului, exprimată în euro.

Componența Comitetului de Selecție și a Comisiei de Contestații va fi stabilită de organele de decizie (Adunarea Generală și Consiliul Director), după declararea eligibilității strategiei.

Membrii Comitetului de Selecție și ai Comisiei de Soluționare a Contestațiilor în îndeplinirea atribuțiilor ce le revin au următoarele obligații:

- de a respecta confidențialitatea lucrărilor și imparțialitatea în adoptarea deciziilor;
- adoptarea deciziilor se face numai de către președinte și membri, prin vot majoritar;
- consemnarea de către secretar a deciziilor adoptate în cadrul Comitetului de selecție respectiv a Comisiei de Contestații;
- de a se prezenta la ședințele programate ori de câte ori este nevoie.

Tabel cu componența comitetului de selecție

PARTENERI PUBLICI 28,57%		
Partener	Funcția în CS	Tip/Observații
Comuna Rădășeni	Președinte	Membru
Comuna Fântâna Mare	Membru cu drept de vot	Membru
PARTENERI PRIVAȚI 42,86%		
Partener	Funcția în CS	Tip/Observații
PFA Mitrofan Luiza Maria	Secretar	Membru
SC Denera SRL	Vicepreședinte	Membru
PFA Andrieș Andrei	Membru cu drept de vot	Membru
SOCIETATEA CIVILĂ 28,57%		
Partener	Funcția în CS	Tip/Observații
Asociația Minorităților Etnice din Valea Șomuzului	Membru cu drept de vot	Membru
Asociația crescătorilor de animale din comuna Hârtop	Membru cu drept de vot	Membru
PERSOANE FIZICE RELEVANTE (MAXIMUM 5%) 0%		
Partener	Funcția în CS	Tip/Observații

Tabel cu componența membrilor supleanți în comitetul de selecție

Funcția în CS	Membru supleant
Președinte	Tulbure Andreea II
Membru cu drept de vot	SC Flonarda Srl
Secretar	Stratulat V. Ion PFA
Vicepreședinte	SC Ancaffairs SRL
Membru cu drept de vot	Mucilenița C. Iuliana II

Membru cu drept de vot	Asociația Crescătorilor de Animale Florișteana
Membru cu drept de vot	Comuna Bunești

CAPITOLUL XII: Descrierea mecanismelor de evitare a posibilelor conflicte de interese conform legislației naționale.

Conflictul de interese este definit ca fiind situația în care interesele de natură patrimonială sau nepatrimonială (familiară, emoțională, afinitate politică sau națională) ale unei persoane fizice sau juridice implicate în procesul de utilizare a fondurilor comunitare afectează sau pot afecta în mod negativ capacitatea acestora de a-și exercita atribuțiile în mod obiectiv și imparțial sau situația care influențează sau este de natură să influențeze capacitatea unui ofertant/contractor de a furniza o opinie profesională, obiectivă și imparțială, de a-și respecta obligațiile asumate față de achizitor, sau care conduce sau poate conduce la distorsionarea concurenței în cadrul procedurii de atribuire³⁴.

Pentru a se evita situația de conflict de interese, grupul de acțiune locală va aplica următoarele principii:

- Un membru al Grupului de Acțiune Locală nu are drept de vot în vederea rezolvării unor probleme legate de el însuși, soț sau rude, persoane juridice unde acesta este administrator sau poate influența luarea deciziilor, conform legislației în vigoare.
- La ședințele de evaluare, membrii Comisiei pentru selecția proiectelor vor semna declarații de imparțialitate (formularul tip al declarației va fi anexă la Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei de selecție a proiectelor). În conținutul Declarației privind conflictul de interese se vor menționa cel puțin următoarele aspecte: numele și prenumele declarantului, funcția deținută în GAL, rolul în cadrul procesului de evaluare, a Comitetului de Selecție, a Comisiei de Soluționare a Contestațiilor, luarea la cunoștință a prevederilor privind conflictul de interes așa cum este acesta prevăzut la art. 10 și 11 din OG 66/2011, Secțiunea II - Reguli în materia conflictului de interes, asumarea faptului că în situația în care se constată că aceasta declarație nu este conformă cu realitatea, persoana semnatară este pasibilă de încălcarea prevederilor legislației penale privind falsul în declarații.
- Atunci când un membru al Comisiei de selecție constată că se află în situația unui conflict de interese acesta trebuie să notifice, iar locul îi va fi luat de un membru supleant
- Dacă un membru al Comisiei de selecție a participat, în calitate de consultant sau a contribuit la pregătirea unei propuneri de proiect, acesta nu va avea dreptul să participe la ședințele Comisiei de Selecție unde se evaluează respectiva propunere de proiect

Grupul de Acțiune Locală nu va avea dreptul să refuze participarea la procesul de selecție a proiectelor a unui candidat care este membru în Asociație sau are relații de parteneriat cu Asociația. Structurile operaționale ale Asociației vor controla aplicarea regulilor și procedurilor pentru evitarea conflictelor de interese.

Pentru a garanta transparența în procesul decizional și pentru a evita orice potențial conflict de interese, în cadrul Asociației se va realiza o separare adecvată a responsabilităților, conform organigramei și fișelor de post.

Principiile care stau la baza prevenirii conflictului de interese sunt: imparțialitatea, integritatea, transparența deciziei. Procedurile de selecție a proiectelor în cadrul măsurilor deschise vor fi nediscriminatorii și transparente, efectuate pe baza unor criterii obiective, care vor evita conflictul de interese și care vor garanta că cel puțin 50% din voturile privind

³⁴ Regulamentul CE nr. 1605/2002, art.52

deciziile de selecție vor fi exprimate de parteneri ce nu au statutul de autorități publice și permite selecția prin procedură scrisă.